

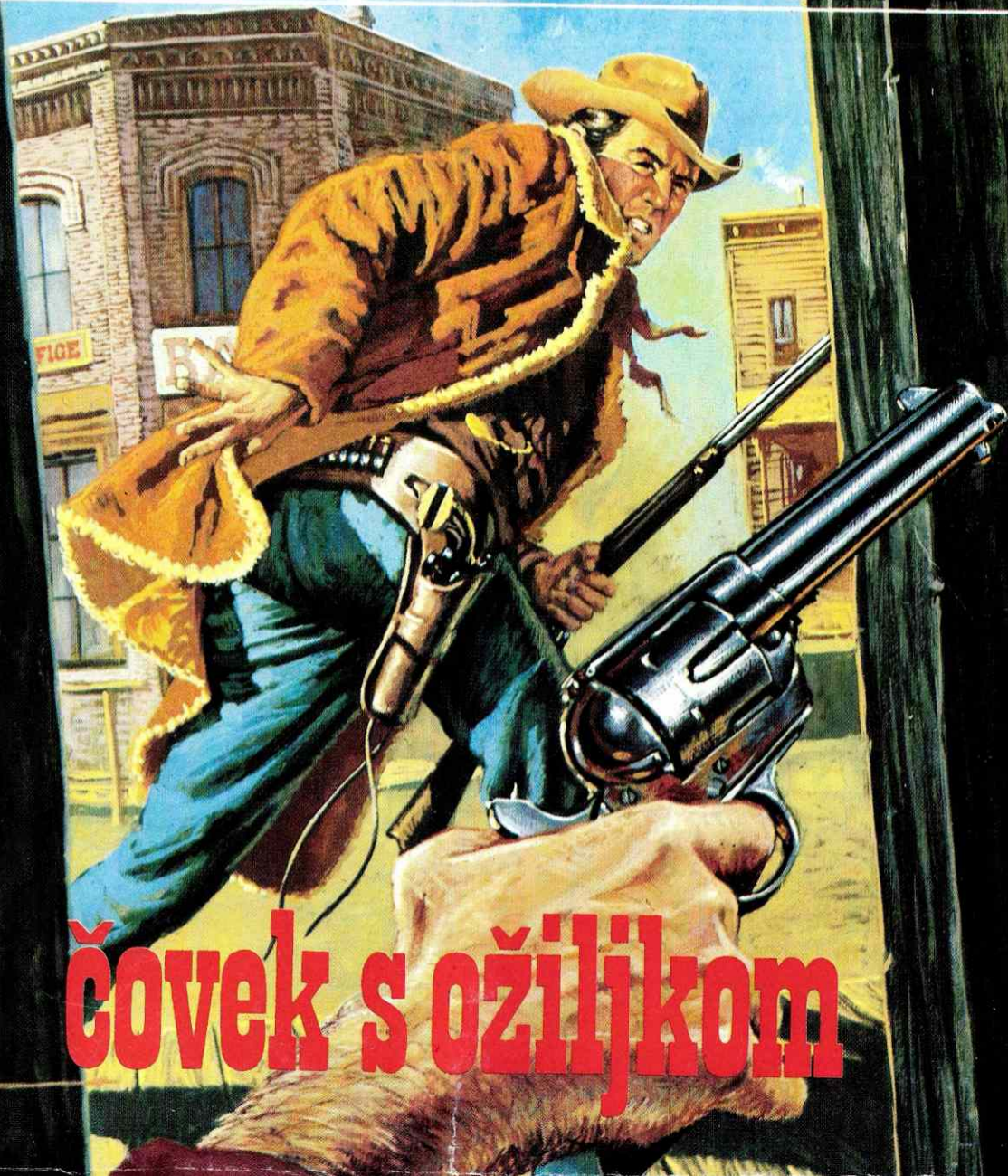
LI ČENILER

DOK HOLIDEJ

CENA 20 DINARA

BROJ 113

DOŠAO JE
I UŠAO U LEGENDU

čovek s ožiljkom

★ **DOK HOLIDEJ** ★

LI ČENDLER

ČOVEK S OŽILJKOM

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 113

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:
LEE CHANDLER
SAVAGE SUNDOWN

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod:
Dragutin MOLAN

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Korektori:
Edit AMBRUŠ-LEPHT
Marta MLADENOVIC
Erika KOČIŠ-HORVAT

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Štampa: 24. VII 1981. godine
Tiskanje: 1. VIII 1981.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1, Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ, Naslov originala: LEE CHANDLER — SAVAGE SUNDOWN, Prevod: Dragutin Molan.
Copyright by: UNIVERSUM PRESS — London.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP, Vojvodine, broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

Tog kasnog martovskog dana, temperatura je bila iznad same tačke smrzavanja, a oštar severni vetar brisao je kroz raštrkane pinijske, podižući svojim naletima vrtloge prhkog snega.

Čitav predeo bio je beo i u toj belini je bilo neke čudne, divlje lepote. Čoveku koji je navikao na zadimljene salune i blato gradova Divljeg zapada, ovo je moglo izgledati kao iznenadno otkrivenje. Prosto nije bilo lako poverovati da još negde uopšte postoji ovakva devčanska čistoća i lepota.

Doku Holideju, međutim, to nije bilo nepoznato. Godine je proveo jašući prerijskim sam, i voleo je ovo vreme.

Tišina je bila neverovatna i čudesna. Miljama unaokolo je izgledalo da nema ni traga bilo kakvom životu. Ničega nije bilo, sem prirode u geografskom smislu.

Onda se odjednom nešto pokrenulo...

Dok Holidej se podigao visoko u uzengijama i poterao konja uz oštru kosinu. Kada ga je životinja iznela do vrha brega, naglim pokretom je okrenuo i poterao niz strminu, odakle je došao.

Sneg na vrhu brda bio je suviše debeo, i Doku je bilo jasno, da tuda ne može proći. Dok se penjao, nije mu se činilo da je tako, jer je vetar očistio sneg sa kosine.

Brzo se spustio niz padinu, a kad je stigao do podnožja, sjahao je i promrljao.

— Prokleti sneg!

Njegov rasni pastuv je zarzao, kao da je razumeo šta mu je čovek rekao. Okrenuo je glavu i pogledao svog gospodara.

— Ne brini, dobri moj — osmehnuo se jahač i potapšao ga po vratu, brišući uz put sneg, kojim je vetar zasuo konja. — Neće ovo dugo.

U istom tom trenutku, kao da je neka gigantska truba naglo prestala da duva, severni vetar je utihnuo i postao pitomi povetarac. To je bilo prijatno iznenađenje. Jer, Dok je znao da će se vreme smiriti, ali, da se to dogodi ovako naglo, nije očekivao.

— Do đvao! — promrljao je. — Ovako je već mnogo bolje.

Zavukao je ruku pod svoju krzenu jaknu i iz džepa na košulji izvukao skupocenu tabakeru. Polako i s uživanjem odabrao je jednu od svojih omiljenih „virdžinija“ cigara. Zatim je promrzlim i pomalo ukočenim prstima, kresnuo šibicu.

Primeo je plamen vrhu cigare i s uživanjem povukao dim. Vruć dim razgrejao mu je smrznut nos i lice, i to mu je prijalo. Okrenuo se oko sebe i osmotrio predeo. Ovako pod snegom, činilo mu se da, se

nije ništa izmenilo za proteklih deset godina.

Skoro se zaprepastio da je prošlo skoro deset godina od onog dana kada ga je bolesnog, iznemoglog ophrvanog mišlju o bliskoj smrti, Pit Benet našao u jednom salunu i skoro ga silom dovukao ovamo. Smestio ga je u svoju skromnu kolibu i hrabrio, ga da se ne preda smrti.

„Lezi tu i povrati snagu” govorio mu je Benet starajući se očinski o njemu.

A on, Dok Holidej, poznati kockar, desperados i džentlmen, povernovao se svakom lovcu vukove. Shvatio je da je Pit Benet plemenit i dobronameran čovek i prihvatio je njegovo tutorstvo.

Već posle nekoliko nedelja, video se da je stari Pit bio u pravu. Počeo je da se oporavlja i liči na starog Džona Holideja. Tako je počelo njegovo ozdravljenje koje se završilo u planinama Apača nekoliko meseci kasnije.

Posle mnogo godina, bio je opet na istom mestu s tim istim Pitom. Već godinama se osećao sasvim dobro, bližio se tridesetoj, bio je vitak, snažno građen i izgledao je viši od svojih šest stopa.

Tome su doprineli njegovo elegantno oblačenje i otmeno držanje koji su mu bili urođeni.

Ispod širokog oboda „stetson” šešira izvirivala mu je gusta crna kosa i padala mu na okovratnik krznene jake. Lice mu je bilo opaljeno vetrom, kao u ljudi, koji najveći deo vremena provode na polju.

Kretao se elegantnim, lakim pokretima, poput neke zveri, koja

motri plen, a tom utisku su doprinosile i njegove sivoplave oči, žive i pomalo ironične.

U tim očima uvek je iskriilo nešto što je njegovim neprijateljima teralo strah u kosti. Veoma često se dešavalo da pred tim pogledom zastanu kao paralisani.

Uopšte, u celom njegovom biću bilo je nečeg tajanstvenog, nečeg neuhvatljivog i neverovatno privlačnog za ženski svet.

— Hajde, prijatelju — rekao je posle nekoliko minuta i samo malo cimnuo uzde.

Konj je opet zarzao i klimnuo glavom otresajući sneg sa glave. To je izgledalo kao odgovor na gospodareve reči.

U proteklih dva meseca, Dok Holidej se nalazio na ogromnom ranču Džima Brenana zapadnom Vajomingu.

Naravno, on nije sedeo u glavnoj kući ranča. Rančeri Džima Brenana je poznavao, ali se s njim video samo nekoliko puta. Veći deo vremena provodio je lutajući po obližnjim brdima i obično se tek uveče vraćao u kolibu koju je Brenan stavio Benetu na raspolaganje. Od kolibe do ranča, bilo je skoro dva dana jahanja i to mu je omogućavalo da bude maksimalno sam, što mu je sada jedino i odgovaralo. Jahaio je okolo većinom sam, i lovio do mile volje.

Blago je butinama stisnuo konja i on je krenuo napred.

Dok je konj prtio put kroz sneg, Doku Holideju je pala na pamet topla crna kafa. Stari Pit je kuvao odlično i bio je neverovatno ponosan na to svoje umeće.

Nasmešio se sebi kad je pomislio

na gradski život. Ipak, ovaj ranč je nešto što njemu odgovara mnogo bolje. Podsećao ga je na nepregledna prostranstva, Džordžije kojom je krstarilo mnogo vremena, pošto je ostavio kuću i udoban gradski život. No, to je bilo još u ono doba kad ga je boljka nagrizala.

Iznenada, konj pod njim je zastao i načuljio uši. Trenutak kasnije, i do Doka je doprlo muklo zavijanje.

Vukovi!

Dok Holidej se namrštio, a onda je naglim pokretom poterao konja brže. Pojahao je tamo odakle se čulo zavijanje. Možda bi taj njegov postupak nekog začudio. Ali, Pita Beneta ne bi, jer, on je bio svedok nove Dokove strasti, lova na vukove.

Uskoro je sasvim jasno mogao da ih čuje. Pitao se samo, koliko ih je. Znao je da idu u čoporima, pitanje je bilo samo kolikim.

U ovo doba godine, to mu je pričao Pit, vukovi su u Vajomingu bili prava napast za rančere. Neveliki čopor bi za vrlo kratko vreme uspevao da žestoko proredi i brojno krdo stoke. Dok je ovde prvi put bio u prilici da posmatra hajke na vukove.

Ponekad, kad bi se u okolini pojavio zaista veliki čopor, rančeri su iznajmljivali lovce koji su se specijalizovali baš za ovaj lov, na vukove. To je Dok video na susedom ranču, koji se graničilo sa rančom Džima Brenana.

Džim Brenan, međutim, nije organizovao hajke. On je angažovao samo jednog vrsnog lovca. To je bio Pit. Iako u godinama, njega su

smatrali vrsnim poznavaoцем čuđi ovih zveri i znali su da ih se ne plaši.

A Pit je, to je Dok takođe video, uživao u toj borbi protiv opasnog neprijatelja. Osim toga, koža, je ostajala njemu, pa je to bio dobar izvor zarade. Svaki skalp vučji koji je odneo u mesni ured, donosio mu je pet dolara. To nije bilo za odbacivanje.

Pored njega, je i Dok zavoleo taj lov.

Čopor od pet vukova pratio je jednog ostarelog bika već puna dva dana u nastojanju da ga premore. To je stara taktika ovih inteligentnih, a krvožednih zveri.

Svi su bili mušjaci i bilo je jasno da su lovci koji treba da snabdeju svoje porodice. Svako ko je poznavao ove zveri, znao je da su u takvim situacijama najopasniji.

U ovom trenutku, upravo su pravili krug oko svoje žrtve. Bilo je pitanje možda samo delića sekunde kad će navaliti. Krv će se tada prosuti po belom snegu najavljujući njihov uspeh.

Pokreti bika bili su spori. S mukom se okretao u krug, obarajući tešku glavu sa velikim rogovima, koji su mu bili jedina odbrana.

Nekada je uz ovu starinu bilo celo krdo. Onda su se zajedno branili od ovakvih napada. Sada je plaćao cenu svoje starosti. Krdo, ga je ostavilo. Često tako postupaju i ljudi, što on, naravno, nije znao.

Odjednom, kao neka siva munja, najveći vuk se bacio biku na leđa. Drugi je sledio njegov primer, a njegovi beli očnjaci su potražili grlo i žilu kucavicu.

Bik se zaneo i izgledalo je da će pasti.

Tog trenutka je grunula puška i zatomila njegovo jezivo mukanje.

Dok Holidej koji je iza jednog stabla posmatrao smrtonosni ples napadača oko žrtve, povukao je obarač još jednom.

Bio je dobro zaklonjen stablom, ali je, ipak, konj stajao pored njega, za slučaj da vukovi reše da ga napadnu.

Podigao je pušku još jednom, a treći vuk se zakotrljao po snegu, uzalud se trudeći da zubima dohvati mesto na kojem ga je metak pogodio.

Tri gotova, proleteo mu je kroz glavu. Cev njegove puške se okretala tražeći sledeću metu.

To više nije bilo potrebno. Vukovi su se razbežali.

Prvi vuk kojeg je oborio, bio je miran, a oko njega se sneg obojio crveno. Drugi se nije ni pomerio s mesta, a treći, kojeg je metak pogodio u kičmu, uzalud se trudio da ustane.

Nanišanivši pažljivo, Dok mu je metkom kroz glavu dokrajčio muke.

Približavajući se ubijenim zverima, Dok je u hodu punio pušku. Zastao je pored bika i pogledao ga. Ogromna životinja je kolutala očima. Iz rane na vratu biku je tekla krv. Za njega je sve bilo kasno.

Dok je morao da ispali još jedan hitac. To je bilo jedino što je mogao da učini za ovog prestarelog nesrećnika.

Oslonivši pušku uz drvo, izvukao je dugačak nož iz kanije, spretno poskidao vukovima skalpove i po jedan kaiš kože s leđa. Obrisao je nož o sneg i vratio ga u kaniju.

Pit će se obradovati kad ovo vidi, pomislio je.

Nekoliko trenutaka zatim, vratio se do konja ubacio skalpove u bisiage i bacio se u sedlo.

Vlastima nije bila potrebna cela koža. Dovoljan je bio skalp, samo kao dokaz da je ubijena još jedna krvožedna štetočina.

Dok nije mogao da se ne osmehne. Još petnaest dolara je mogao dodati Pitovoj ušteđevini. Sa onih dvadeset osam, koža vukova, što ih je već bio ulovio, to je već bila pristojna svota. Bio je zadovoljan što će Pitu moći bar delimično da uzvрати za zadovoljstvo koje mu je stari priredio pozvavši ga u goste. Ostaviće mu sav ulov. Znao je da će starac odbijati da primi, ali će na kraju ipak biti onako kako on bude želeo.

Konj je dobro išao kroz nanose snega, a Dok se zaneo u misli. Sećao se svog burnog života i svega kroz šta je prolazio.

Sećao se svih lutanja prerijom i bezbrojnih okršaja sa kojekakvim banditima i probisvetima. Setio se sjajnih partija pokera, koje je odigrao u najotmenijim hotelima velikih gradova i po zadimljenim salunima rudarskih naselja. Sećao se jahanja kratkog ali upečaljivog i uspešnog sa fantastičnim borcem, Vajatom Erpom. Sećao se bandi, koje su njih dvojicu potamanili.

Naravno, sećao se i mnogih svojih ljubavnih doživljaja, ali, mada je prema ženama uvek bio džentlmen, pomisao na njihove neobuzdane strasti i besmisleno računice, izazvala je ironičan osmeh na njegovom licu.

Prokrstario je Divlji zapad uzduž i popreko, doživljavao je svega i svačega, ali, jedno nikad nije menjao: Uvek je imao samo jednog konja, koga je voleo kao najdražeg prijatelja. Bio je to njegov verni Mig, koji je, činilo se, odlično poznavao čud svog gospodara.

Dok Holidej se nagnuo i s uživanjem potapšao konja po vratu.

Konj je u ovakvim krajevima značio mnogo. Veoma često od nje ga je zavisilo da li će njegov gospodar izvući glavu iz neke nevolje. A Mig je bio pravi majstor da baš to izvede. Bio je odlično dresiran da se pritaji negde u grmlju ili ispod neke stene, da sam odskoči u stranu kad svojim nepogrešivim instinktom oseti opasnost, da u zubima ponese gospodara, kad je ranjen ili da kidiše na čopor vukova, bez imalo straha.

Zbog svega toga, Dok je bio spreman da uleti u svaku gužvu, ako bi mu se Mig našao u opasnosti. Voleo ga je kao nekog najrođenijeg, i nije se ustručavao da reskira čak i život, samo da njega izvuče.

Da, Mig je bio veličanstvena životinja, blistave dlake i očiju, koje su sijale kao žeravice.

I ne samo to. Mig je imao snagu pravog divljeg konja i nije bilo sumnje da bi Dok Holidej, kao mnogi pravi ljudi Divljeg zapada, bez predomišljanja ubio svakog, ko bi sa takvim konjem postupao grubo.

U trenutku kad se Pitov kamp ukazao u daljini, Dokovo lice se ozarilo. Jasno je osećao miris dima, čiji se tanak stub dijaio visoko u nebo. Stari Pit je, znači, bio tamo.

Skoro da je osetio i miris kafe za koju je bio siguran da je Pit sprema.

— Hajde, momče! — uzviknuo je Dok, a Mig je poleteo brzim galopom kroz prhki sneg.

Nekoliko trenutaka, jahao je kroz dolinu, a brežuljak koji se isprečio pred njim, zaklonio mu je kolibu. Tek kada je dojahao do vrha brega mogao je ponovo da je vidi.

A tada se iznenadio, jer je ispred kolibe primetio četiri konja vezana za prečku. Njih malo pre nije bilo.

Kako se približavao, tako je naravno bolje video konje. Odmah je konstatovao da su premoreni na smrt.

Nešto ga je štreknulo. Sumnjičavo je skupio oči i malo pritegao uzde. Ni sam nije znao zašto, ali, učinilo mu se da tu nešto nije u redu. Ovamo su dolazili jedino kauboji sa ranča i to jednom mesečno. Sada nije bilo vreme da dođu, a osim toga, oni nikada nisu premarali konje. Nisu za to imali potrebe.

Dok Holidej je zaustavio konja pred kolibom.

Tog trenutka se na vratima kolibe pojavio visok snažan čovek. Kada se pomerio malo napred, Doku je bilo jasno da ga nikada ranije nije video.

Čovek je na sebi imao dugi yuneni ogrtač, sličan meksikanskom ponču, a preko ramena mu je bio prebačen redenik za „sačmaru”. Šešir širokog oboda, bio mu je zabačen na potiljak, pa mu se videla crna razbarušena kosa, koja odavno nije videla ni vodu, ni češalj.

— Zdravo — rekao je dubokim glasom.

— Zdravo — odgovorio je Dok prebacujući uzde preko prečke.

Ovaj čovek mu se nije nimalo dopadao. Ali, pošto nije znao u kakvoj je situaciji Pit, nije smeo da reaguje drugačije, nego što je čovek mogao da očekuje.

Pogledao ga je bolje ne podižući glavu, već sve radeći nešto oko konja. Primetio je da čovek ima ružan ožiljak, koji mu se protezao od levog oka, pa sve do vrha kukastog nosa. To lice bilo grubo i zaraslu u bradu staru nekoliko dana.

Čovek s ožiljkom je prišao bliže, a njegova desna ruka je blago očevala dršku, „kolta“ kalibra 44, koji mu se nalazio u nisko obešenoj futroli.

Dok je zastao, ali, nije reagovao na onaj pokret ka pištolju. Ipak, više je voleo da ne pravi gužvu. Bio je više nego siguran da je Pit u gadnoj situaciji, i znao je da bi njegova akcija vrlo lako ugrozila starčev život.

— Gde je moj ortak? — upitao je, praveći se da ne sumnja ni u šta.

Čovek s ožiljkom se odjednom nasmešio, a ruka mu se podigla sa revolvera. Palcem je pokazao preko ramena i rekao.

— Tvoj ortak je unutra. Ako želiš da ga vidiš, moraćeš da uđeš.

Dok Holidej je klimnuo glavom, a čovek s ožiljkom se iskezio. Bilo je to nešto najružnije što je Dok u životu video. Nije to bio osmeh, već neka zverska grimasa, koja je u pravom čoveku izazvala gađenje.

— Mi nismo ušli u kolibu bez

njegove dozvole — rekao je čovek, a na njegovom licu se ponovo pojavio osmeh. Izgledalo je da uživa da pokazuje svoje vučje zube.

Dok je uzvratio osmehom, iako bi mu najradije razbio tu gadnu gubicu. U tome ga je sprečila samo pomisao na Pita, koji je unutra sa trojicom. Kakvom, nije bilo dvoumljenja.

— Nadam se da nisam izgledao kao da u to ne verujem — rekao je Dok i osmehnuo se dvosmisleno.

Čovek je široko razmahnuo rukama, a Dok je bio siguran da je na nišanu tri cevi.

— U redu je — kao prijateljski je rekao čovek s ožiljkom. — Pretpostavljam da nemate mnogo posetilaca ovde, pa ćemo vam mi, u neku ruku, razbiti monotoniju.

Dok Holidej je klimnuo glavom.

— Hm... da — rekao je. — U pravu ste, nemamo mnogo posetilaca. Idem sada da vidim Pita.

— Da, svakako.

Dok Holidej je krenuo na verandu, a sneg je zaškripao pod njegovim čizmama. Istog trenutka, osmeh je nestao sa lica čoveka s ožiljkom. Umesto toga, u njegovim očima je blesnuo ubilački sjaj.

Dok Holidej je bio poznat kao čovek koga je teško bilo iznenaditi. Uvek je računao sa neočekivanim obrtima. Zbog načina na koji je vodio život, tako je moralo i da bude.

Na žalost, ovoga puta se dogodilo ono najcrnije što je pomislio jednog trenutka približavajući se vratima. Samo, on je u to mogao da bude siguran tek kada sam više ništa nije mogao da preduzme.

Kada je zakoračio u kolibu, ug-

leđao je Pita. U prvom trenutku, nije mogao da shvati da li je živ ili nije, i to ga je sprečilo u akciji. Jer, ako je Pit živ, jedan od bandita bi ga sigurno ubio, čim bi se on mašio revolvera.

Dok je znao da bi ih posle sve pokopao kao muve, ali, od toga ne bi bilo koristi za starog Pita. Zato je bio miran i trudio se da privikne oči na mrak.

Starac je ležao na leđima, ruku podignutih pod glavom.

Dok se zagledao malo bolje. Na žalost, njegove crne slutnje su se obistinile. Lice mu je odjednom posivelo. Sve mu se odjednom zavrtilo pred očima.

Pogledao je Pita i zgrozio se. Polovina starčeve glave je bila razneta. Ostala mu je cela samo donja polovina.

Tog trenutka osetio je tresak po glavi i pred oči mu se spustio mrak.

*

Tama se ispred Dokovih očiju brzo razila i on se stresao i istovremeno pomerio ruku prema „koltu“, koji mu je bio pod kožnom jaknom. Ali, ukočio se u mestu.

Čovek s ožiljkom stajao je tik uz njega, a u ruci je imao „kolt“. Obarač se zategao unazad, i oružje je je metalno škljocnulo.

— Teško bi bilo promašiti s ovakvog rastojanja, a? — nacerio se čovek s ožiljkom.

Istog časa se sa Dokove desne strane, poput senke, pojavio drugi bandit. Držao je u ruci šačmaricu uperenu u Dokove grudi.

— Stara budala je potegla revolver — rekao je taj drugi. — Ko mu je kriv. Video nas je četvoricu... pa je trebalo da spusti durbin.

Čovek s ožiljkom se nasmejao obesno.

U tom trenutku, Dok Holidej je osetio da će pući od besa, ako nešto ne učini. Ipak, morao je da se savlada. U ovakvoj situaciji, šanse su mu stvarno, bile nikakve. Bio je dovoljan samo jedan pogrešan poket i — završio bi kao stari Pit.

Pogledao je u prvog, a onda u drugog čoveka, i lagano klimnuo glavom. Obračun će morati da odloži za kasnije, pomislio je.

— O kej, nemam nameru da stvaram neprilike — rekao je. — Šta hoćete?

— Tako je već bolje — rekao je onaj s ožiljkom, a Dok se tada zakleo da će mu ova baraba platiti, kad-tad. Platiće mu i za Pita... pre svega za njega, a i za ove bezobrazluke. — Da si samo nešto pokušao, sada bi bio mrtav — cerio se bandit.

Dok je prošarao očima po prostori. Još dve puške su bile uperene u njega. U ovakvoj situaciji, zaista nije imao nikakve šanse.

— Bogami dopadaju mi se ljudi, koji odmah shvate situaciju i povuaju joj se — rekao je čovek s ožiljkom.

Na licu mu se opet pojavio osmeh, ali je istog trena nestao.

— Reći ću ti šta hoćemo — promrmljao je. — Treba nam sva hrana, koju imaš, i konji, takođe. Naši su, kao što si video, premoreni. A da bi smo te spasili truda da nas pitaš ko smo, reći ću ti. Bežimo

od potere i moramo zbrisati odavde za manje od jednog sata.

Spustio je pogled i malo uspio usta. Uzdahnuo je i rekao, tobož, tužno.

— A tako sam želeo da večeras imam krov nad glavom.

Dok Holidej je ćutao sve vreme. Znao je da ne sme ni da se pomakne s mesta, ako hoće da preživi. Nije se kajao što nije intervenisao na vreme. Tada nije znao šta je sa Pitom. Da je nekim slučajem on izazvao reakciju, koja bi Pita lišila života, to sebi nikad ne bi mogao da oprost. Ovako mu je bar savest čista.

Tada se javio čovek sa dvocevkom.

— Kladim se da imaš neko gvožđe pod tom jaknom, a?

Dok Holidej je učinio ono što je jedino mogao. Klimnuo je glavom.

— Raskopčaj jaknu i polako izvuci oružje. Baci ga ovamo — naredio je onaj s ožiljkom.

Drugog izbora nije ni bilo. Dok je laganim pokretom izvukao „kolt“ iz futrole i jedan trenutak zadržao ga u ruci.

Taman je hteo da ga baci, kad ga je čovek s ožiljkom zaustavio.

— Daj ga ovamo!

Dok je tako i postupio. Bilo mu je jasno da se banditu dopao njegov „kolt“. On se dopadao svima. A kada je njegova niklovana cev bljesnula, a drška ukrašena slonovačom se zabelela, banditu su se oči užagrile.

— Ovo je nešto ekstra — osmehnuo se čovek s ožiljkom. Malo ga je odmerio u ruci, zagledao ga sa svih strana i zatakao ga zadovoljno

za pojas. — Baš sam tako nešto želeo.

Onda je pokazao rukom.

— Hajde, polazi! — naredio je. — Ali, čekaj! Jeste li vi nešto pronašli ovde? — upitao je onu dvojicu u dnu kolibe.

— Nema mnogo vrednosti ovde, gazda — oglasio se jedan žgoljavi bandit sa krvožednim licem.

— Pa, šta si očekivao? — natmureno ga je upitao čovek s ožiljkom. — Valjda nisi mislio da ćeš kod kauboja naći bogzna kakvu lovu? To su budale. Rade za četrdeset dolara mesečno. I još tada misle da su našli gazdu, koji dobro plaća.

— Da, u pravu si gazda — rekao je žgoljavi i prišao Doku. Odmerio ga je od glave do pete i zacerkao se. — Ovaj je neki kicoš — rekao je.

Dok Holidej je imao neodoljivu želju da mu smrska odvratnu njušku, ali se uzdržao.

I imao je razloga za to. Ne samo što su ostala trojica bili pravi grmelji od ljudi, već im je i oružje još uvek bilo upereno u njega.

— Ipak, ima dosta klope... a i municije — oglasio se jedan od onih grdosija.

Voda je klimnuo glavom.

— O keji! Lefti i ti spakujte sve što možete — obratio se žgoljavome. — I požurite!

Bandit za koga je Dok zaključio da se zove Lefti pokazao je na njega.

— A šta ćemo s njim, gazda?

— On će nam spremiti nešto toplo za jelo. I to brzo, zar ne prijatelju.

Dok Holidej je škrgutnuo zubima.

— Hajde, kreći — izdrao se čo-

vek s ožiljkom, kad je video da Dok ne miče s mesta.

— Mogu li ja nešto da kažem — javio se Lefti.

— Govori — besno mu je dobacio vođa.

— Zar ne bi bilo bolje da jedemo kad siđemo u dolinu. Potera samo što nije stigla. Dugo smo se zadržali ovde. A ni konji nam nisu odmorni, nisu tako brzi.

— Šta ti kažeš, Kenone? — vođa je odjednom pokazao neki smisao za demokratiju.

— Pa — Kenon je slegnuo ramenima. — Kako ti kažeš, ali, ne bih voleo da poteri pogledam u lice. Više volim da oni meni vide pete, ako već nešto moraju da vide.

Kenon je očigledno smatrao da ima smisla za humor.

— U redu! Hajde ponesite sve što ste našli, a ti Piterse pomozi Leftiju.

Najzad su svi izašli iz kolibe. I nijedan od bandita, iako su bili dobro natovareni, nije spuštao oružje, koje je bilo upereno u Doka.

Konj Doka Holideja još je stajao pored prečke za vezivanje. Vođa bandita mu je prišao i pokušao da mu umiljatim glasom nešto kaže, ali se Mig trgao i počeo da striže ušima. Međutim, čovek s ožiljkom je znao kako se postupa sa konjima.

Postojale su dve stvari, koje je svaki bandit želeo da ima, i koje su mu, uostalom, bile neophodne. Dobro oružje i dobar konj.

A ovaj konj, kako je vođa bande video, bio je najbolji na kojeg je naišao u svom životu.

U tom trenutku, Lefti je spustio

vreću brašna na zemlju. Vođa mu je glavom pokazao na konja.

— Šta kažeš za ovog? — upitao je ponosno, kao da je on lično dojahao na Migu. — Do đavola, kladim se da je čistokrvan. Pogledaj mu samo noge kako su mu vitke.

Lefti je odmerio konja okom dobrog poznavaoa.

— Da, u pravu si, i ja mislim da je čistokrvan.

Čovek s ožiljkom se iscerio zadovoljno.

— Imam i ja oko — rekao je. — Odavno sam želeo nešto ovako.

Dok Holidej je osetio kako mu žila pulsira na čelu. Ovo je naravno mogao da očekuje, ali, da će se naći u tako bespomoćnoj situaciji, da ni Migu ne može da pomogne, to ga je prosto dovodilo do izbezumljenosti od besa.

Lefti je video ovu Dokovu reakciju i nasmejao se pakosno.

— Kladim se da čovek neće biti srećan, kad izgubi ovakvog konja — rekao je, tek da bi još više razžestio Doka.

Ali, ovaj je već vladao sobom i na njegovom licu pojavio se samo blag ironičan osmeh. Ipak, dobro je pazio da nešto ne kaže.

Vođa je slegnuo ramenima.

— Naravno, Lefti. Nego, slušaj, ima još jedan konj iza kolibe, sećaš li se?

— Nisam primetio, gazda.

— Vezan je ispod nastrešnice.

Vođa bande je zastao i pokazao onoj dvojici, Piteru i Kenonu, da pripaze na Doka.

— Hajde, dođi, mi to — zatražio je od Leftija.

Lefti mu je dodao vreće i promrmljao.

— Ja idem po tog konja.

— Naravno — rekao je vođa, skidajući sedlo sa Dokovog konja i nabacujući mu svoje vlastito. Upravo je bio gotov s tim, kad se javio Pitera.

— Ja bih mogao da na brzaka isečem malo slanine i ispržim jaja. — rekao je. — Užasno sam gladan, a to je nekoliko minuta posla.

— Sad si se setio! — obrecnuo se na njega vođa. — U redu, samo požuri. Videlo se da mu nije pravo, ali, isto tako, da nema hrabrosti da mnogo pokazuje da je gazda. To je značilo samo jedno. Sva četvorica su bili okoreli banditi i svi su se bojali svih.

Za desetak minuta, iz kolibe se osetio miris pržene slanine, a Pitera se razdrao.

— Ručak!

Vođa je odgovorio.

— O kej, Piterse, dolazimo.

Uskoro su se njih trojica našli za stolom. Jeli su brzo i u tišini. Doka Holideja je čuvao Lefti.

Posle samo nekoliko minuta, vođa je nadlanicom obrisao usta.

— Piterse, zameni Leftija — rekao je.

Pitera se namrštio.

— Zašto ja? Pa... ovaj...

— Zar si još gladan, izelico? — upitao je vođa dobroćudno.

Očigledno, hrana je bila nešto, što je moglo da ga odobrovolji.

Pitera se nacerio. Ono malo zuba koje je imao, bili su pokvareni, pa je to delovalo jezivo.

— A ovaj — pokazao je na Doka ostajući za stolom. — Hoćemo li ga odmah srediti? Daj da to uradim ja, gazda!

Dok Holidej je bio svestan da mu u ovom trenutku život, stvarno, visi o koncu.

Vođa bande se malo zamislio, a onda je odmahnuo glavom. Uprkos činjenici da im je potera bila za petama, bio je dobro raspoložen, a Dok nije sumnjao da je to bilo zato, što se domogao njegovog Miga.

Dok Holidej je dobro poznavao ljude ovog podneblja. Bilo je svejedno da li su to džentlmeni ili banditi, svi su imali jednak odnos prema konjima. A konj, kakav je Mig, mogao je čak i ovakvim barabama da omekša srce.

— Nešto si mi postao mekan — rekao je Pitera.

Čovek s ožiljkom se naglo namrštio.

— Pazi šta govoriš, Piterse — planuo je, a tog trenutka se Piterovo lice zgrčilo od straha.

— U redu, ti si gazda — rekao je brzo.

— Naravno da jesam. I ja odlučujem kad neko treba da bude ubijen, a kad ne. Jasno?

— Jasno — rekao je Pitera i čvrsto stegao usne.

— A sada, dosta je bilo razgovora — rekao je vođa. — Idemo. I ti — pokazao je rukom na Doka.

Dok Holidej je ćutke izašao na polje. Nastojao je da što manje izaziva bandite, nadajući se da će mu se pružiti nekakva šansa. A kad je pogledao svoga konja, srce mu se steglo. Imao je želju da mu priđe, da mu šapne nekoliko reči utehe, ali, znao je da bi to bilo pogibeljno. Zato je samo stisnuo usne i ćutao.

— Ništa nećeš moći da učiniš, kauboju — nasmejao se čovek s

ožiljkom. — Kakvo si ime dao ovom lepotanu?

Dok holidej nije odgovarao. Samo je presekao pogledom bezobraznog vođu bande.

U tom trenutku, pored njega se stvorio grdosija Kenon i raspalio ga pesnicom po bubrezima.

Dok Holidej se zaneo. Bol je bio nepodnošljiv, ali, on se trudio da to ne pokaže. Pao je na kolena i sav se zgrčio.

Kenon je progovorio, a Doku Holideju se činilo da njegov glas dopire iz velike daljine.

— Gazda hoće da zna ime tog konja, inače će ga tući i izgovarati ime, po ime. I kad god se konj ne odazove, dobiće korbačem.

Dok Holidej je znao da je to istina, da će tako i biti. Osim toga, znao je dobro pravila igre. Trenutno je njegovo bilo da gubi, pa više nije zatezao.

— Mig — rekao je.

— Mig, a? — bio je zadovoljan vođa bande. — Lepo ime!

Kenon je jednom rukom zgrabio Doka za košulju i podigao ga, kao da diže krpenu lutku. Onda je, kao pas koji želi da zadovolji gospodara, prvo pogledao vođu bande.

Čovek s ožiljkom je mahnio rukom.

— Pusti ga, Kenone — rekao je.

Kenon je klimnuo glavom i pustio Doka. Zatim se okrenuo da priđe svom konju, ali ga je vođa zaustavio.

— Bolje prvo sredi tu pušku — galvom je pokazao na Dokovu „vinčesterku”.

Kenon je spremno priskočio. Zgrabio je Dokovu pušku i prišao stablu drveta, koje je raslo ispred

kolibe. Zamahnuo je svom snagom, a kad je udario, puška se sva rasprsila.

Zadovoljno je progundao, i odbacio ostatak puške od sebe.

— A ona matora budala? Da li je on imao oružje? — upitao je vođa.

Piters je zavukao ruku pod jaknu.

— Uzeo sam njegovu pušku i „kolt”, gazda. Mislio sam da mu neće više trebati — zlobno se zacerekao, očigledno, zadovoljan svojom dosetkom.

Svi ostali su mu se pridružili gromoglasno.

Čovek s ožiljkom je prestao da se smeje, jer, video je kako Dok Holidej posmatra svog konja. Nagnuo se u sedlu i pozvao ga.

— Hodi, mister, pozdravi se sa svojim konjem.

Dok Holidej je lagano krenuo napred. Znao je da svaka sitnica može da bude priprema za pucanj i očekivao ga je svakog trenutka. Prosto je bilo neverovatno da bi banditi ostavili živog.

Ipak, više nije mogao da izdrži.

— Nemam ja šta da se opraštam — rekao je. — Jednoga dana, a ja mislim da će to biti brzo, on će mi se vratiti. To, naravno, podrazumeva da ćeš pre toga ti stići na But Hil.

Dok nije video čija je ruka sev-nula, ali, poslednje čega je bio svestan, bio je užasan bol, koji je osetio kad mu je cev revolvera tresnula o glavu.

Udarac ga je pogodio pored uva, i on se, bez reči, stropoštao u sneg. Ostao je da leži nepomično.

Piters se obratio Leftiju.

— Do đavola, trebalo je da pustiš da to uradim ja. Ionako će umreti ovde.

Vođa bande se okrenuo na konju i pljunuo u sneg.

— Znaš šta, Piterse — rekao je.

— Šta, gazda? — upitao je Piterse.

— Govoriš prokleta mnogo.

Pošto je Piterse ćutao, vođa bande je planuo.

— Jasno?

— Jasno, jasno — Piterse je užurbano klimao glavom.

— Fino. Hajdemo sada odavde. Prokleta potera je tako blizu da prosto osećam njihov smrad.

Okrenuo se napred i dotakao Miga meksikanskim mamuzama, koje su mu bile pričvršćene na čizme.

Dokov konj nikada dosada nije osetio grube mamuze i istog trenu se propeo kao da je podivljao. Poletio je iz mesta kao munja.

Banditi su se zgledali, a onda su sva trojica mamuznuli svoje konje i pojurili za vođom.

Jahali su kroz sneg prema granici sa Jutom, koja se nalazila nekih tridesetak milja odatle.

Iza njih je ostao kamp u kojem je vladao savršen mir.

Onda je opet počeo da veje sneg. Krupne pahuljice su premrežile nebo, i za vrlo kratko vreme, svi tragovi su bili zavejani.

Svuda, dokle je čovečje oko moglo da dosegne, prostirala se bela ravnica.

Dok Holidej je ležao licem prema zemlji, a krv mu je, u tankom mlažu, curila iza uva.

Ubrzo, krv je prestala da teče. Kao da se zamrzla na snegu, koji je neprestano padao.

A posle jednog sata, tanak beli pokrivač je prekrrio nepokretnog Doka. Za sat ili dva, prekriće ga sasvim. Tada će Dok Holidej već biti mrtav. Na to su računali i banditi. Zato ga i nisu dokrajčili.

II

Noć se spustila brzo, a vetar je sve vreme duvao ujednačenom snagom.

Čim se pojavio mesec, sneg je prestao da pada, a njegova svetlost je bleštala, sa snežnog pokrivača.

Oko sedam sati te večeri, sedmorica jahača su stigli pred kolibu Pita Beneta, a njihov vođa je podigao ruku u debeloj rukavici.

— Ovo je kamp, koji sam vam pominjao, momci — rekao je šerif Saunt Pasa.

— Izgleda da je pust — promrm-ljao je čovek sa njegove desne strane.

— Nekoga bi trebalo da bude — odvratio je šerif. — Džim mi je rekao da mu je jedan lovac vukova ovde. I, kaže, neki njegov gost.

Predstavnik zakona je kliznuo iz sedla.

— U svakom slučaju, noć ćemo provesti ovde — rekao je. — Ujutro nastavljamo sa poterom. Ipak bolje je da se ovde odmorimo, nego negde napolju.

Jedan po jedan, članovi potere su silazili na zemlju prekrivenu snegom. Bili su umorni, gladni i promrzli. Svaki od njih bi hiljadu puta više voleo da sada bude sa svojom porodicom, nego da goni bandu Rajsa Njutna, trenutno najokorelijeg bandita u Vajomingu.

Čim su ušli u kolibu, jedan od trojice zamenika, Džejk Torp je zapalio petrolejku.

— Do đavola, sve je ispreturano — rekao je. — Kladim se da je banda bila ovde.

— Tako izgleda — složio se Les Sends, drugi zamenik. — Biće đavolski neugodno provesti noć ovde.

Šerif Vil Burden ga je pogledao.

— Ako je tako, izadi napolje i provedi noć u snegu. Biće ti tamo lepše, a nama će ostati više mesta. Osim toga, nećemo slušati tvoje kukumavčenje.

Ove njegove reči propratio je glasan smeh. Lesove stalne jadikovke pratile su ih celim putem i već im se svima popeo na glavu.

Šerif je upravo bio prišao peći i, u tom trenutku, primetio da je lonac na njoj još uvek mlak.

— Neko je ovde bio pre kratkog vremena — rekao je, a, najednom, na licu mu se ukazala zabrinutost.

— Pripremiću kafu — javio se neko iz potere. Bio je to Bil Kraus.

Šerif mu je klimnuo glavom.

— U redu, Bile. Ostali neka pođu napolje da malo pregledaju okolinu.

— Zašto? — ljutito je upitao Ves Lejn, gradski dućandžija. — Već mi je dosta čistog vazduha.

Šerif je uzdahnuo.

— U redu, Vese. Sedi ovde i skloni nam se s puta. Ali, odsada bi bilo najbolje da začepiš ta lajava usta, inače se može desiti da zaboravim na pravila lepog ponašanja.

Mahnio je rukom i pozvao iza sebe.

— Hajdemo momci. Imam neko

predosećanje da ovde nije sve u redu.

Pa, ipak, zamenik Les Sends je bio taj, koji se sapleo i pao preko tela Pita Beneta, koje su banditi izbacili u kraj terase. Hitro se uspravio i sav se ukočio.

— Hej, Vile, ovamo! — uzviknuo je.

Nešto u zamenikovom glasu nateralo je šerifa da potrči. Kada je prišao bliže, Sends je već uklanjao sneg sa tela.

— Leš? — upitao je šerif i klekao pored mrtvaca.

— Naravno.

— Donesi lampu Džejk! — viknuo je šerif.

— Nema potrebe da urlaš, Vile, tu sam — javio se Džejk prilazeći sa petrolejkom.

Prineo je lampu niže i pri svetlosti žutog plamena, ugledali su prizor od kojeg bi se svakom prevrnuo stomak.

— Ni rođena majka ga ne bi poznala — promrmljao je neko.

Šerif je tužno odmahnuo glavom.

— Poznajem tog momka i bez lica. To je stari Pit Benet. — Ispružio je ruku i dotakao mrtvaca po obrazu. — Prokleta stara budala — rekao je s tugom u glasu. — Mora da im se suprotstavio.

Šerif je dobro poznavao Pita, jer su nekada, svake nedelje, igrali prijateljske partije pokera u salunu. Sada je bio iskreno potresen.

Zavladala je duga tišina, koju je, nesigurnim glasom, prekinuo Džejk Torp.

— „Sačmara”, a?

To, u stvari, nije bilo pitanje, već konstatacija.

— Da — rekao je šerif. — Mi-

lim da ne moramo pogađati ko je pucao.

— Klon Piters — rekao je zamenik i odjednom osetio jezu.

Tog trenutka, mladi zamenik se setio kako su izgledali blagajnik i službenik na šalteru banke, pošto su primili naboje, „sačmare” u stomak. Pucao je Klon Piters za to je bilo svedoka.

— Klon Piters — ponovio je šerif tiho. — Do đavola, ne znam šta bih dao, da vidim te ubice kako se klate na konopcu.

— Rekao si da ti je Džim Brenan kazao da su ovde dvojica? — upitao je Džejk.

— Hajde, ljudi, u strelce — naredio je šerif. Moramo naći i tog drugog.

U tom trenutku, s ulaza u kolibu, javio se Ves Lejn.

— Hoćete li dugo, vi tamo? Koliko još mislite da se tu zamajavate.

— Koliko bude trebalo — odgovorio je šerif besno. — Prestani da zavijaš.

Lično šerif je primetio neobičnu hrpu snega nedaleko od kolibe. Kleknuo je i počeo da razgrće nanos. Kada je rukom dotakao smrznuto odelo, i nehotice se trgnuo.

— Našao si nešto? — upitao je Džejk.

— Aha.

Džejk mu je pritrčao.

— Izgleda da ćemo sutra sahraniti dvojicu, promrmljao je šerif.

— Prokletnici — uzviknuo je Džejk. — Ti znaju da ubijaju.

Za tili čas su sklonili sneg sa tela, a onča je jedan od ljudi prineo lampu tako da su mogli da osmotre čovekovo lice.

— Udaren je po glavi — prmrmljao je šerif. — Da li ga neko poznaje?

— Hej! — uzviknuo je neko iz potere. — Da nije to onaj momak što je pre nekoliko nedelja prošao kroz Saunt Pas. Onaj kicoš što je jahao onog rasnog pastuva?

— Izgleda — klimnuo je glavom šerif. — Biće da je, stvarno on. Mislim da se zove Holidej.

— Valjda nije...

— Šta?

— Valjda nije Dok Holidej? — upitao je čovek sa zaprepašćenjem i divljenjem, u isto vreme.

Šerif se uspravio i otresao sneg sa svojih pantalona.

— Ne bulazni — obrusio je čoveku. — Bolje da uđemo u kolibu i da vidimo šta ćemo. Za njih dvojicu, očigledno, ne možemo da uradimo ništa više.

I Džejk se, takođe, uspravio.

— Primetio sam nastrešnicu iza kolibe. Da tamo smestim konje, a?

— Možeš — složio se šerif i okrenuo smrznutog Doka Holideja. — Koliko ja poznajem Brenana, kladim se da ovde mora biti još konja. Džejk, jesi li primetio konje pod tom nastrešnicom.

— Nisam.

Šerif se namrštió.

— Tako sam i mislio. Smeo bih se kladiti da su ih banditi pokupili.

Predstavnik zakona se okrenuo i uzdahnuo.

— Šta možemo — slegnuo je ramenima. — Hajdemo unutra. Bar imamo krov nad glavom. Bolje nam je, nego Njutnu i njegovoj bandi.

— Baš ih briga. Još drže onu lovu iz banke — primetio je Džejk

kome je, takođe, već bilo dosta potere.

Serif je zastao.

— Ne govori mi o tome, Džejk! i bez toga mi je muka od svega. Granica je na samo dan jahanja odavde. Svi znate šta to znači!

— Znamo — slegnuo je Džejk ramenima. — Ali, to nam ne pomaže ništa. Možemo im staviti soli na rep.

U trenutku kad su svi krenuli prema kolibi, zamenik Les Sends je još uvek bio pored Dokovog tela.

Serif se okrenuo i doviknuo mu.

— Hajdemo, Lese. Šta si se tu ukrutio. A nama ovde treba lampa. Međutim, Sends je uzviknuo.

— Vile!

— Šta je sada, do đavola? — Šerif je već bio nestrpljiv. U stvari, već je pomalo osećao svoje godine, i nije mu se zadržavalo napolju.

— Ovaj momak nije mrtav!

— Jesi li poludeo? — namrštio se šerif. — Pa, svi smo videli, mrtav je i sav ukočen.

Les Sends se još jednom nagnuo i prislonio uvo na Dokove grudi.

— Da li si ikada čuo mrtvaca, koji ječi? — upitao je.

Svi poleteše prema njemu. Ne izgovarajući ni reč, spretno su podigli smrznutog Doka Holideja i preneli ga u kolibu.

•

U ranim časovima sledećeg jutra, vetar je sasvim prestao da duva, ali je zato stegao strahoviti mraz.

Negde oko podne, malo je ojužilo, pa je sneg opet počeo da veje. Bandid, Rajs Njutn se promeškolio ispod svog pokrivača. Ležao je pod jednom nagnutom stenom, ispod koje se sačuvalo malo suve zemlje.

Otvorio je oči i nekoliko trenutaka ostao nepokretan.

Sve vreme, od kako su napustili kolibu, jahali su bez zastoja. Onda je Lefti otkrio ovo mesto među stenama gde su kako-tako mogli da provedu noć. Suv kamp bilo je nešto, što su samo mogli da požele.

Njutn se malo podigao i provirio ispod stene. Sneg je preko noći dobro napadao, i to ga je obradovalo. Sad je bio siguran, da su im tragovi zavejani.

Međutim, to nije moglo da ga uspava. Znao je da moraju da nastave dalje, da bi što pre prešli granicu i izmakli poteri.

U stvari, uputili su se u mesto Snejk Bend, gde ovdašnja vlast više nema nikakvih ovlašćenja.

Što se njega tiče, nije želeo nikakav sukob sa predstavnicima vlasti. Ono što su on i njegovi pajtaši nosili, bilo je mnogo vrednije od zadovoljstva, koje bi osetili, kad bi ubili jednog šerifa.

Deset hiljada dolara! To je bio njihov najveći plen dosada. To im je bilo više nego dovoljno, da šest meseci prožive kao lordovi. Zauvijek će se negde gde će moći lepo da se provedu. Živeće i krokaće, dok ne stignu do poslednje pare.

Onda, kada nestane i poslednja para, napasće ponovo... možda banku, možda neki mali gradić u državi Juta, gde su imali sve što

im je potrebno, dobru bazu i šerifa na njihovoj strani.

Zaista je doživeo iznenađenje — osećao se vođa bande, kada se jednom našao u Snejk Bendu i otkrio da je tamo šerif jedan njegov stari ortak. Do đavola, to je bilo tako dobro, da je i sada, ovako napola promrzao, mogao da se nasmeje od srca.

Rajs Njutn je zavijao cigaretu, dok su ostala trojica bandita još uvek spavala. Zapalio je i povukao nekoliko dimova. Onda je obuo čizme i podigao se na noge.

Lefti Majers se promeškoltio i otvorio oči.

— Je li vreme za ustajanje? — upitao je.

— Aha, Lefti. Zapali vatru. Ja idem da obiđem konje.

Sat kasnije, ponovo su bili na konjima. Produžili su put žureći da se prebace preko granice.

Rajs Njutn je bio na čelu kolone, jer, on je imao prosto neverovatno instinkt da i na svakom bespuću pronađe put.

Jahao je lagano. Njegov konj je bio snažan i odmoran, i korak mu je mogla držati samo mazga, koju je jahao Lefti. Konji ostale dvojice, međutim, bili su u očajnom stanju.

Jedino čime se težio vođa bande bila je pomisao, da ni konji potere ne mogu da budu odmorniji. Možda su još u gore stanju od njihovih.

Posle izvesnog vremena, Klondok Piter je priterao svoga konja uz Njutnovog.

— Koliko smo daleko od granice, gazda? — upitao je.

Rajs Njutn je slegnuo ramenima.

— Nismo više daleko. Ali, ovaj prokleti sneg čini svaku milju duplo dužom.

Usporio je malo i iscerio se Piteru.

— Sada, kada je posao završen, ne morate više da me zovete „gazda“ — rekao je dobro raspoložen.

Zaorio se glasan smeh i trojica bandita su se vidno opustila. To je bila jedina stvar na kojoj je Rajs Njutn insistirao. Zahtevao je da ga stalno oslovljavaju sa „gazda“.

U stvari, to za ovu družinu nije bilo ništa novo. Tako su ga oslovljavali uvek, kada su bili na nekom poslu. I nisu se bunili. Imalo je to i nekog smisla, bilo im je jasno od samog početka.

Kenon je, takođe, priterao konja bliže vođi bande. Lice mu je ličilo na tek skuvanu šunku, a sneg mu se nahvatao na debelim obrvama.

— Zaista mi ne prija ovo vreme, Rajse — rekao je. Ipak, dobro si rekao malo pre. Zasuce nam trageve.

Njutn se nasmejao.

— Da, kad jednom budemo na sigurnom, videćete... svi ćete se složiti da se trud isplatio. Deset hiljada dolara, ljudi! Dovoljno da svaki salun okrenemo tumbе.

Jedan po jedan, banditi su se pridružili njegovom smehu, koji se orio prostranstvom prekrivenim debelim snegom.

Kada se Dok Holidej osvestio, pojma nije imao gde se nalazi. Čuo je glasove, ali su mu izgledali

vrlo daleki i kao da nisu imali nikakve veze s njim.

Polako je počeo da shvata. Ležao je u krevetu i napokon osetio toplotu. Lagano je otvorio oči. Za stolom, blizu njegovog kreveta, sedeli su neki ljudi i jeli.

— Hej, osvestio si se... napokon! — čuo je nečiji prijateljski uzvik.

Dok Holidej je pogledao u pravcu odakle je dolazio glas. Video je jedno izabrano lice i tamne brkove prošarane sedinom.

— Ko si ti? — upitao je.

Čovek je razmaknuo jaknu i pokazao metalnu zvezdu na grudima.

— Šerif Saunt Pasa, Vil Burden — objasnio je.

Dok Holidej je malo klimnuo glavom. Videlo se da još ni za to nema snage.

— Video sam te nekoliko puta... Ja sam Holidej. Dok Holidej.

— Da, to znamo — nasmešio se šerif, očigledno počašćen što je spasio čoveka, koji je još za života postao legenda Divljeg zapada. — Jesi li gladan?

Dok je odmahnuo glavom.

— Ne, samo sam pospan.

Sklopio je oči i osetio kako ponovo tone u mrak. Nije osetio šerifovu ruku na svom čelu.

— Kako mu je Vile? — upitao je Les Sends.

Šerif je sklonio ruku.

— Ima groznicu. Neko mora da ostane pored njega, inače, više je nego sigurno, da će umreti.

Dok je to govorio, Burden je prelazio pogledom preko ljudi.

— Ima li koga ko se dobrovoljno javlja? — upitao je.

Osim dvojice šerifovih pomoćnika koji su ćutali, svi ostali su smatrali da bi bili dobri za bolničare.

Uostalom, to je davalo i prilične prednosti. Ovde, u kolibi je toplo, ne veje na glavu, a osim toga, uvek je postojala mogućnost da se pogine, ako se stignu banditi.

Upravo, to je bilo ono o čemu je svaki od članova potere već razmišljao na ovom putu, a mnogi su i žalili što su se prihvatili da pođu sa šerifom.

Vil Burden je podigao obrve.

— Pa? — rekao je pogledavši Vesa Lejna.

— U redu, Vile, ostaću pored Holideja — rekao je Ves spremno.

— Dobro — složio se Vil Burden.

U stvari, on je bio zadovoljan što više neće morati da gleda pored sebe Lejnovu plačno lice.

Čudno, pomislio je, kako sa nekim čovekom možeš da živiš godinama i tek kad situacija postane ozbiljna, vidiš ga u pravom svetlu.

Uvek je o tom dućandžiji, koji je nekada bio lovac na bizone, mislio da je čvrst čovek. Čvrsti! Šerif samo što nije opsovao. Učinilo mu se da bi bolje uradio da je poveo svog sina kome je bilo petnaest godina.

Dogovorili su se šta će još da rade, a onda je potera krenula dalje.

Ves Lejn ih je posmatrao dok su odlazili, pa je lagano zatvorio vrata kolibe.

Dok je ložio vatru, smejuć se samom sebi. Neka se samo oni smrzavaju, pomislio je. Njemu je dosta. Ovde mu je, zaista, bilo lepo. Imao je dosta kafe i mesa, a bila je tu i neka raskupusana knjiga, kojom će sebi prekraćivati vreme.

Da, mogao je da bude zadovoljan. To je svakako bilo bolje, nego da se lomata i da još gaca ovaj užasni sneg.

Dok Holidej je stalno bio u buni-lu. Sanjao je užasne snove. Kao: Pit i on su sedeli za stolom. Pit je pokušavao da nešto kaže i govorio je, ali, njegove reči su izlazile iz neke mase, koja nije bila lice. Kao da se i sam nervirao što ga Dok ne razume, Pit mu je prilazio sve bliže pružajući ruke prema njemu.

Dok je video sebe kako se povlači sav preplašen, mada nije znao raz-log tom strahu. Krv je tekla svuda oko njega i polako je plavila sve što je video. Onda je i on počeo da se davi u toj krvi, koja mu je punila usta, nos...

Ves Lejn ga je prodrmao i Dok se probudio. Pred očima mu je igralo hiljadu svitaca.

— Pite — jedva je izgovorio.

— Pit je mrtav, sinko — čuo je nečiji blag glas.

Dok Holidej je klimnuo glavom. Sada se setio svega.

— Loše si sanjao, Holideje. Ali, sve je gotovo. Ovde si siguran, ne brini. Razumeš li me?

Dok Holidej je opet klimnuo glavom. Napregao se malo i otvorio oči. Najzad je uspeo lepo da vidi.

— Mislim da sam te negde video — rekao je tiho.

— Naravno da si me video. Ja sam Ves Lejn. Imam trgovinu u Sa-unt Pasu.

— Da, tako je — promrmljao je Dok. Još uvek je imao utisak da go-vori neko drugi, a ne on.

— Slušaj, mislim da bi bilo dobro

da nešto pojedeš — javio se dobro-namerni Ves.

— Ne mogu.

— A da piješ?

— Da. — Dok Holidej je odjed-nom shvatio da je žedan.

Ves mu je prineo lonče s kafom, a on je otpio nekoliko gutljaja. Međutim, ubrzo je opet zaspao. Ves ga je ostavio da se odmori. Čovek se bukvalno vratio iz mrtvih i bilo je normalno da je imao potrebu za snom. Još je bio vrlo iscrpen.

Oko ponoći, vreme se pogoršalo. Snežna oluja koja se digla sa severa urlala je oko koliba. Nije bilo vreme da se bilo ko nađe napolju. Vesu je bilo jasno da se potera našla u neprilici.

I to je bila istina.

Ali, nije bilo prijatno ni bandi Rajsja Njutna, koju je mećava pogodila punom žestinom.

III

Severni vetar je brisao ravnicom pokrivenom belinom. Sobom je nosio oštre ledene iglice, koje su se zabija-le u kožu. Snežna prašina je zakla-njala vidik i nije se videlo dalje od nekoliko jardi.

Potera se zaustavila ispod jedne stene i ljudi su sjahali s konja. Sa-bili su se u gomilu, jer su jedino ta-ko mogli da se odupru snažnom bli-zardu.

Niko nije progovarao ni reč, jer to zaista, ne bi imalo smisla. Uurlanje vetra nadjačavalo je svaki zvuk, ali energiju je trebalo štedeti.

Šerif je bio zabrinut. Znao je da banda ne može biti daleko pred nji-ma, ali je, isto tako, znao da više ne

sme terati ljude da idu dalje. Blizard je sejavao smrt, a on nije želeo da odgovara ni za koga.

On je ovde bio vođa, i donosio odluke. Ali, i odgovornost je bila njegova.

Dobro je znao da bi ga njegovi zamjenici pratili do samih vrata pakla ... i kroz njih, kad bi od njih to tražio. Ipak, nije želeo da mu ostane samo dva-tri čoveka kad stigne bandu.

Konačno je doneo odluku. Viknuo je glasno da bi nadjačao vetar.

— Moraćemo da se vratimo, momci!

— Mislim da mogu da pronađem put nazad — spremno je viknuo Džejk Trop, primevši mu usta uz samo uvo.

Šerif je klimnuo glavom i pokazao Džejku da krene napred. Pojahali su pravo u ledeni pakao blizarda, najopasnijeg vetra u ovim predelima.

Ljudi su se grčevito držali za robove sedala. Trudili su se da se što više pribiju uz konjska leđa, jer je vetar bio tako jak, da je s lakoćom mogao da oduva čoveka s konja.

Konji su se probijali s mukom i zanosili se pri svakom koraku.

Misli Vila Burdena su bile sumorne kao i ovo vreme. A bilo je i razloga za to. Nije uspeo. Banda je odnela pobjedu. To je bilo prosto, i trebalo je priznati.

Iz banke u njegovom gradu, bilo je ukradeno deset hiljada dolara. A on nije uspeo da uhvati bandite, koji su to učinili.

Već dvadeset godina je predstavnik zakona i nikada nije doživeo ovakav poraz. Da, ponekad bi nekom banditu uspeo da umakne, sa ne-

znatnom svotom novca, doduše. Ali, ovako nešto, nikada mu se nije dogodilo.

Nekoliko puta se dogodio prepad i na banku. Međutim, uvek mu je uspevalo da vrati novac i da banditi dobiju ono što su zaslužili.

— Prokleti Rajs Njutn — procedio je šerif.

Džejk Torp, koji je vodio potera, gubio je pravac više puta i sve teže ga nalazio. Mnogo su lutali tamo-ovamo. I već se spuštalo veče, kad su ugledali žutu svetlost kako se probija kroz prozore neke kuće.

A blizard je i dalje besneo.

Lice Rajsa Njutna je bilo smrznuta maska, koja više nije imala nikakvih emocija. Osećao se kao da mu je telo polomljeno od snažnih zaleta pobesnele stihije.

Znao je da se tako osećaju i ostali, a znao je, takođe, da što pre moraju pronaći zaklon, inače će vrlo brzo sve biti gotovo.

Odmahnuo je glavom i zagledao se pred sebe. Sneg, raštrkano drveće i ništa više. A sve je bilo sablasno belo.

Rajs Njutn se stresao. Bilo mu je jasno da jaše pravo u čeljust smrti.

Krupni pastuv kojeg je jahao, išao je sigurnim korakom. Ni u jednom trenutku, nije posrnuo.

Njutn je samo jednom zaustavio konja i okrenuo se. Ostali su se s mukom probijali za njim. Znao je da neće izdržati dugo. Morao je da poduzme nešto.

— Napred! — viknuo je iz sveg

glasa trudeći se da nadjača huk vetra.

Niko nije odgovarao. Nije bilo šta da se odgovori.

Tama se spustila naglo. I, odjednom je vetar zamro. Samo što je sada izgledalo da je hladnije nego ikad.

Ubrzo zatim, vođi bande je prišao Klon Piters.

— Šta misliš, Rajse? — upitao je, a u glasu mu se osetila panika.

Vođi bande je bilo jasno da u ovom trenutku ne sme da pokaže slabost. Trudio se da mu glas bude snažan i čvrst.

— Samo dobro otvori oči — rekao je. — Sve dok se budemo kretali, biće u redu!

— Ovaj moj konj neće još dugo — rekao je Piters sa nekim zloslutnim nagoveštajem.

Njutn je taman zaustio da mu odbrusi, kada je zastao. Predomislio se u poslednjem trenutku.

— Sve će biti u redu — rekao je. — Mnogo puta smo bili i u gorim situacijama, sećaš li se?

— Hej! — Kenon je odjednom uzbuđeno viknuo.

Vođa bande se hitro okrenuo u sedlu.

— Šta je? — upitao je u nadi da je odnekud naišao spas.

— Gledajtel — vikao je Kenon. — Zar ono nije neka svetlost?

Sva četvorica su pogledali u tom pravcu.

— Jeste, svetlo je — složio se Rajs. — Ako nije, onda je neka đavolska stvar. Hajde da pogledamo.

Uzbuđenje je sa ljudi prešlo i na konje, koji su krenuli novim snagom. Raspoloženje se odjednom pro-

menilo. Svi su nekako oživeli i svi su bili ubeđeni da su spaseni.

Ubrzo su videli da svetlost dopire iz duge, niske kuće iza koje se prostirao voćnjak sav pod debelim snežnim pokrivačem. Pod nastrešnicom u šumarku, sa leve strane, bilo je nekoliko grla stoke, koja je počela uznemireno da muče.

— Stara dobra gospođa Sreća je sa nama — uzdahnio je Njutn i osetio kako mu se olakšanje razliva čitavim telom poput nekog ogromnog toplog vala.

— Polako — upozorio ga je Kenon. — Tu je i ograda.

— Prokleta žica — promrmljao je Lefti Majers. On je nekada bio kauboj i po celo bogovetni dan, morao je da namešta ili popravlja žicu ili bar da kontroliše, da li je čitava. Smučila mu se žica za ceo život.

Pošli su duž žice i uskoro pronašli kapiju. Kenon je sjahao i otvorio je.

Kuća na ranču bila je veća nego što im se činila iz daljine. Pored nje je bilo nekoliko omanjih zgrada. U trenutku kada su prišli već sasvim blizu kuće, oglasio se pas.

Pun mesec je zasijao i sad su sve lepo mogli da vide. Zaustavili su konje pred kućom.

Rajs Njutn je savio šake oko usta i viknuo.

— Hej vi tamo!

Trenutak kasnije, otvorila su se vrata.

— Ko je to? Šta hoćete? — Bio je to muški glas i imao je uljudan prizvuk.

— Izgubili smo se u oluji — objasnio je Rajs. — Konji su nam premoreni. Na sreću, videli smo svetlost.

Začutao je i čekao da čuje šta će reći čovek na vratima.

Rančer je izašao na verandu i pri svetlosti koja mu je sijala s leđa, videli su da u ruci drži neko oružje.

— Ovde nemamo slobodnih soba — rekao je. — Osim toga, oluja je prestala. Sad više neće biti teško jahati.

Njutn se povio u sedlu.

— To ne zvuči prijateljski i gostoljubivo, mister — procedio je, ali dovoljno jasno da ga čovek čuje.

Međutim, rančer nije obraćao pažnju na njegove reči.

— Odavde vodi put do grada. Ni je daleko — rekao je. — Tamo ćete naći prenočište.

— Grad? — upitao je Njutn.

— Bents Hol.

— Koliko ima donde? — javio se Klom Pitera.

— Oko tri sata jahanja — odgovorio je čovek nestrpljivo. Očigledno, bilo mu je dosta razgovora.

Njutn je progovorio tako tiho da su samo trojica bandita mogla da ga čuju.

— Naši konji ne bi izdržali tri sata.

A tada se glasno obratio rančeru.

— Izgleda da je preko štala? Možda bismo tamo mogli da se smestimo?

Pre nego što je čovek odgovorio, banditi su čuli škljocanje puške.

— Kao što sam rekao, nema mesta — planuo je čovek. — Polazite odavde!

Upravo tada, pojavio se još jedan čovek na pragu i ljutito doviknuo.

— Gazda je rekao da idete... pa, odlazite! U rukama mi je „sačmari-

ca". Nadam se da me nećete naterati da je upotrebim.

— U redu — prekinuo ga je Njutn mirno. — Gde je taj put?

— Rajse — šapnuo je Kenon.

— Zaveži! — presekao ga je Njutn. — I povlači se, inače ću...

Onda se rančer opet javio.

— Prođite kroz kapiju, pa odmah skrenite levo. Nećete promašiti. To je put za grad.

— Hajdemo momci — rekao je Njutn okrećući konja. Trojica njegovih pajtaša su ga sledili.

Dok su jahali prema kapiji, do njih je dopirao kikot ljudi sa ranča. Ipak, mirno su skrenuli ulevo, kako im je rančer rekao. Ali, nisu odmakli daleko.

Stigli su do jedne uvale. Tu je Njutn zaustavio konja i sjahao.

— Protegnite noge, momci i zapalite — rekao je i divlje se osmehnuo. — Tri sata do grada! Đavola!

Kenon je bio raspoložen za svađu. Ali, odjednom je počeo da se ceri.

— Čuo si kako je govorio onaj tip! — rekao je. — Prokleta kopile! Razmrskacu mu glavu zbog bezobrazluka. Videćete da hoću.

— Ne sumnjam da hoćeš — nasmejao se Njutn. Ali, pre toga čemo ga naterati da malo puzi pred nama. Zažaliće što nas je odbio. Možda će vam biti smešno, momci, ali, ja sam stvarno mislio da platim za hranu i prenočište.

Momci su ga gledali zapanjeno, ali, on se pravio da to ne vidi. Nastavio je da se prsi.

— Konačno, mi to možemo sebi da dozvolimo — rekao je i potapšao konja po vratu. — A i ovaj lepotan baš nije osuđen da se smrzava,

Klon Pitera je dotakao „sačmaricu“, koju je nosio u specijalno podešenoj futroli. Pomilovao je oba obarača, a mimikom oponašao rančera.

— U rukama mi je „sačmarica“...

Svi su se nasmejali grohotom. Očigledno, ovo su smatrali uspelom šalom.

Rajs je lagano zavio cigaretu, a kad joj je prineo plamen šibice rekao je zloslutno.

— Već je prilično kasno. Čim popušimo, polazimo. Prvo ćemo onu dvojicu izbaciti iz stroja.

— Zanima me samo, ima li onaj rančer ženu? — glasno je razmišljao Kenon.

— Koga briga za to — promumlao je Lefti Majers proveravajući svoj „kolt“.

Rajs Njuten je pušio zamišljeno. Rančer će prokleta platiti to što se suprotstavio njemu i njegovoj bandi. Gorko će zažaliti i to odmah!

•

Džon Inglis je imao trideset i četiri godine, a bio je rančer tek dve godine. Bio je prilično nezgodne naravi, svojeglav i bilo mu je teško da se uklopi u život na Divljem zapadu. Sada je bacio pogled na sat i obratio se kauboju pored sebe.

— Vreme je, Same. Sutra imamo naporan dan. Treba obići stoku na južnim pašnjacima.

Sam je zagladio kosu i ustao.

— U redu, gazda — rekao je klimnuvši glavom lepoj ženi, koja je sedela pored vatre. — Laku noć, gospodo.

— Laku noć, Same — rekla je žena i ljubazno se nasmešila.

Sam je izašao u noć, i zadrhtao, kad ga je udario talas hladnoće. Požurio je prema spavaonici za kauboje i prvi put, od kako je ovde, nije mogao da se otrese pomisli o rančerovoj ženi. Ta žena mu je sve vreme poklanjala pažnju, ali samo kao radniku svoga muža, a on je nju gledao samo kao ženu svoga gazde. Ali, večeras mu se nešto zamutilo pred očima, kad mu je onako ljubazno poželela laku noć.

Ona je bila fantastično lepa i uvek na pristojnom odstojanju od njega. Ali, večeras... večeras ga je tako pogledala da mu se učinilo da joj se istinski dopao.

Zastao je ispred spavaonice i zimogrožljivo strpao ruke u džepove pantalona, okrećući se okolo i prelazeći pogledom preko dvorišta. Spavaonica mu se, u jednom trenutku, našla sa desne strane. Video je svetlost i pretpostavio da Kliv ponovo čita jednu od onih svojih raskupusanih knjiga, koje je stalno dovlačio.

— Nadam se da taj idiot neće čitati cele noći, pomislio je Sam.

— Hej!

Iznenadni uzvik trgao ga je iz misli. Okrnuo se i pogledao. U senci iza senika nazirao je nekakvu priliku.

— Ne mrdaj! — oglasio se čovek naredbom. — U rukama mi je „sačmarica“...

Tu izjavu je propratio tihi smeh. Očigledno, čovek nije bio sam, a Sam nije morao da se muči da bi se dosetio ko je to.

— Baci oružje! — stigla je nova naredba.

Sam je zaustavio dah.

— Šta hoćete? — Trudio se da ne

pokaže da se uplašio, ali, ipak je bacio revolver u sneg.

— Dođi ovamo.

Sam je oklevao.

— Polazi, ili ću te prepоловити tu gde stojiš!

Nije bilo sumnje da bi napadač to i učinio. U stvari, pomislio je Sam, ovaj ološ bi očigledno želeo da ga ne poslušam.

Ne oklevajući, Sam je zakoračio prema tamnoj silueti. Bio je to Klone Pitera i u rukama je stvarno držao svoju „sačmaricu“. Ipak, on nije pucao, već je dobacio preko ramena.

— Tvoj je, Kenone!

Tada se iz senke pojavio džin od čoveka i krenuo prema Samu.

Sam Lengli bio je miran kauboj koji nikada u svom životu ni sa kim nije došao u sukob. Tako je tiho i umro, s ogromnim Kenonovim ručerdama oko svog vrata.

Neverovatno pažljivo, Kenon je položio na zemlju nepokretno telo. Pored njega se odjednom našao Rajs Njutn.

— Dobro obavljen posao — rekao je.

— Ja želim onog tamo, Rajs — rekao je Klone Piter i pokazao glavom prema rančerskoj kući.

Vođa bande je oklevao, sećajući se da ga je pretnjom morao da odvoji od onog kauboja kojeg su sada ostavili u snegu. Ne bi bilo pametno da takvu stvar uradi ponovo. Znao je dobro s kim ima posla, pa se pazio konflikta.

— U redu, Klone — rekao je. — Ali, ne pucaj, dok ti ne dam znak, važi? — Pokazao je palcem prema kući. — Mislim da nešto treba da uradimo pre toga.

Klone Piter se nasmejao potmulim smehom, a onda je nežno prešao prstima preko puške. Sav se nekako bio napregao. Svima je bilo jasno da je nestrpljiv i da jedva čeka da krene u akciju. Niko se nije usudio da mu stavi bilo kakvu primedbu ili da mu se podsmehne. U ovakvom raspoloženju, Piter je, u stvari, bio gori od svake zveri. I baš tako se i ponašao. Zaustavio je dah, a onda izduvao oblak pare u hladnu noć.

U rančerskoj kući je za to vreme bilo mirno. Džon Inglis je stajao kraj kredenca i obratio se svojoj ženi.

— Hoćeš li jednu čašicu pre spavanja, draga? — upitao je. — Ja hoću.

Ta „čašica pre spavanja“ bio je njegov dvadeseti viski toga dana.

— Ne, Džone — odbila je žena besna, što njen muž sve više pije. Piće ga je potpuno izmenilo... sve češće je bio natmuren i mrzovoljan.

— Kako hoćeš — uzdahnio je rančer i nasuo sebi piće. Brzim pokretom ga je sasuo u grlo. Taj njen odgovor mu je mnogo govorio, ali, baš to mu se nije dopadalo.

Patricija je primetila njegovo raspoloženje, pa je požurila u spavaću sobu da mu se skloni ispred očiju. Zнала je da će on još dugo sedeti i ispijati čašu za čašom.

Dok se pripremala za spavanje, Patricija se sve više žestila i nervirala zbog muža. Skinula se, i kritičkim okom odmerila sebe u ogledalu. Bila je vitka i visoka, i imala je savršeno građeno telo. Kosa joj je bila crna i duga, a oči tamnozelene. Usne pune i senzualne.

Uzdahnula je i sva se naježila od

hladnog vazduha. Ipak, još se posmatrala u ogledalu. Bila je svesna svoje lepote i ubeđena da bi još bila kadra da uzbudi svakog muškarca.

Svakog, pomislila je, osim Džona. On nije više obraćao pažnju na njeno prisustvo.

Da, pogrešila je što je došla ovamo. Pogrešila je i što se udala za Džona. Ali, u to vreme, on je izgledao drugačije... Bio je pravi čovek.

Što se tiče Zapada, prvih meseci, njoj se dopalo ovde. Bilo je lepo. Često je i dugo jahala i odlazila u šetnje daleko od kuće.

U sobi je bilo veoma hladno pa se Patricija brzo uvukla u krevet. Džona je čula kako u kuhinji još ispija čaše.

Džon Engliš je ispraznio bocu viskija. Poslednji gutljaj je dugo mućkac u ustima, pre nego što ga je progutao. Zurio je u bocu kao da nije poverovao da je prazna.

Onda je pogledao u drugu bocu, koja je stajala na polici. Osećao je neodoljivu potrebu za pićem.

Skratio je fitilj na lampi i seo pored vatre. Nabacao je nešto drva u kamin, pa se, ipak, digao i uzeo piće. Možda bi bilo dobro da posedi još malo, pomislio bi. Valjda će Patricija dotle zaspati.

Vatra se rasplamsala, i toplota je počela da se širi prostorijom. Ovde je, stvarno, bilo ugodno.

Džon Engliš je popio piće i pitao se, da li da dođe još jedno. Ustao je i nesigurno krenuo, ali se zaneo. Da, još jedno piće, ipak je pomislio... još jedno.

Ruka mu je slegla bocu kad se na sporednim vratima začulo kucaње.

Sačekao je malo, ali, kucanje se ponovilo.

Džon je tiho opsovao, a onda prišao vratima koja su bila zatvorena zasunom.

Kucanje je sada postalo nestrpljivije. Zatim se čuo i glas.

— Gazda...

— Samo trenutak — besno je dobacio Engliš.

Otvorio je vrata širom, spreman da ospe paljbu na kauboja što ga uznemirava. Međutim, pred njim se ukazalo iscereno lice čoveka s ožiljkom.

— Dobro veče — rekao je Rajs Njutn držeći revolver u ruci. — Možda ne bi bilo loše da se sami pozovemo unutra? Znaš, uopšte nam se nije dopao tvoj predlog da ode-mo do grada...

Lice rančera je potamnelo od besa.

— Hej, otkud vam... — počeo je.

— Zaveži! — planuo je Njutn i gurnuo ga unutra.

Engliš je tek tada osetio strah. Malo se izmakao i propustio ih da prođu.

— Tako je već bolje, prijatelju — rekao je Njutn. — Ima li još koga ovde.

Engliš je klimnuo glavom posmatrajući dvojicu bandita, koji su i ušli za Njutnom. Jedan od njih je bio pravi džin, ali, obojica su se cerila.

— Da, ima — uspeo je do progovori Engliš.

— Koliko? — Njutn je postavljao kratka pitanja.

— S-samo...

— Tvoja žena?

Engliš se ujeo za usnu.

— Da.

— Gde je?

— Tamo — pokazao je Engliš na vrata spavaće sobe.

Rajs Njutn se nasmejao i prineo prst usnama.

Kenon je počeo bezglasno da se ceri, shvatajući šta to znači.

— Sedi tamo, prijatelju — pokazao je Njutn na stolicu pored vrata. — I da čutiš.

Engliš je poslušno učinio što mu je naređeno.

Voda bande je zatim krenuo prema sobi, ali je zastao pored stola. Uzeo je bocu, koja je stajala na stolu i dobacio je Leftiju. Znao je da je to prvo što Lefti želi, video je njegov požudni pogled.

Lefti Majers je uhvatio bocu u letu i nasmešio se zadovoljno. On je bio čovek, koji nije imao mnogo vremena za žene. Dobar viski je bio nešto sasvim drugo. Nagnuo je bocu, a preko nje se iscerio na rančera.

Kada je Rajs Njutn prišao vratima spavaće sobe, Džon Engliš je snažno stegao naslon stolice. Ipak, nije se usudio ni da pisne.

U stvari, kad je malo bolje razmislio onom pljanom glavom, zaključio je da, možda, i neće biti loše za njega. Patriciji neće biti ništa, a on će možda izvući živu glavu. Umirivši se time, okrenuo se prema vatri, kao da ga se čitava stvar više i nije ticala.

Kada je bandit upao u njenu sobu, Patricija Engliš je dremala. Lampu je dogrevala, i u sobi se jedva videlo.

Rajs je izvukao fitilj i kada je svetlo planulo, žena se naglo uspravila u krevetu.

Bandit se nije dvournio. Naglim pokretom je svukao pokrivač s nje i iscerio se.

— Dobro veče, gospođo — smešno se naklonio, a oči su mu pohlepno zasijale.

Patricija je počela da se trese od straha. Zaustila je da vrisne, a onda je naglo zgrabila pokrivač i povukla ga sebi.

Njutn se zacerekao zlobno.

— Ne bojte se, gospođo — rekao je. — Ja sam iz one grupe što je večeras navratila ovamo, a vaš muž je odbio da nas primi.

Patricija je sve više stiskala pokrivač uz sebe, a on je zaklimao glavom.

— Sada mi je jasno zašto nije želeo da nas primi. Da, gospođo zais-ta mi je jasno.

Patricija je mislila da će poludeti od straha. Srce joj je užasno lupalo, ali, ipak je smogla snage da zapita.

— Dajte mi nešto da se čestito pokrijem! Ovde je hladno.

Njutn se nasmeio i počeo da širi po njoj pokrivač, koji se bio zgužvao.

— Stojim vam na usluzi, mađam — rekao je galantno.

Patricija je iskoristila priliku i sva se uvila u pokrivač.

— Šta želite? — upitala je šapatom.

— Samo mesto da se dobro odmorimo. Danas je besnela đavolska mećava, naši konji su premoreni, a i mi sami.

Onda je odjednom progovorio sasvim poslovnim tonom i pokazao glavom prema njenoj odeći.

— Obucite se i pogledajte možete li da nam nešto spremite za jelo.

Patricija nije odgovorila, ali, nije ni ustajala. Ležala je i gledala ga je pravo u oči.

Rajs Njutn je polako klimnuo glavom.

— Tamo u onoj sobi stoji jedan momak, krupniji od grizlija. Ništa mu nije draže nego da bude grub sa ženama. — rekao je. — Hoćete li da ga pošaljem ovamo? Učiniću to sa zadovoljstvom. Inače, da vam kažem, ne volim kad se žene inate.

Patricija se sva zgrčila.

— U redu — rekla je najzad. — Da li biste se okrenuli?

Njutn je odmahnuo glavom.

— Ja sam gladan svega, gospođo.

Patricija ga je pogledala. Shvatila je da nema izlaza, pa je odbacila pokrivač sa sebe. S oklevanjem je ustala sa kreveta i prihvatila haljinu koju joj je dodao Njutn.

Međutim, u trenutku kada je htela da je navuče, bandit joj je prišao s leđa i obgrlio je rukama.

Patricija se sva ukočila kao da je zmija ujela. Ipak, kada je Njutn podigao i bacio na krevet, nije se opirala. U stvari bila je mirna kao bubica.

U drugoj sobi, Lefti je progutao dobar gutljaj viskija i bocu dodao Kenonu.

— Kladim se da Rajs tamo ne gubi vreme — zakikotao se.

Kenon je klimnuo glavom.

— U to sam siguran. Nego, možda želi društvo a? — progrgoljio je kroz gutljaj koji je taman otpio.

Lefti je slegnuo ramenima. On nije bio mnogo zainteresovan za ono što gazda radi.

— Valjda on zna šta želi — rekao je.

— Znam i ja — promrmljao je Kenon obrisavši prljavom nadlaničnom ruku vlažne od pića.

Baš tada je Džon Inглиš ustao kao oparen. Bio je bled, ali odlučan.

— Ja idem tamo — rekao je.

Kenon se bučno nasmejao.

— Ne bih ti savetovao, mališa — rekao je. Ustao je naglo i prišao rančeru. Njegova ogromna ruka je sevnula i obavila se oko rančerovog vrata.

Inглиš je iskolačio oči, osećajući kako gubi dah.

— Rekao sam ti da ne mičeš — govorio je Kenon mirno, a na njegovom licu se nije video ni trag naprezanja. — Šta ti misliš? Šta ti uopšte imaš da misliš ili činiš?

Rančer je jedva smogao snage da malo mrdne glavom. Na to je Kenon oslabio stisak.

— Ne treba da brineš za svoju ženu, mali. Konačno, ja nisam čuo da ona vrišti. Kladim se da joj je sasvim lepo.

Najzad je Kenon pustio Inглиša, ali mu se pakosno zacerekao u lice.

Inглиš je osećao grčeve u stomaku od straha. Ipak, smogao je snage da promrmlja.

— Kakvi ste vi to ljudi?

Kenonov odgovor nije bio nimalo nežan. Dograbilo je rančera i tresnuo ga o zid.

Lefti se nasmejao.

— Bogami, nisi izgubio nimalo snage, Kenone — dobacio je, a i sam je želeo neku akciju, valjda zbog viskija, koji mu je goreo u stomaku. — Hej! — uzviknuo je odjednom. — Bojim se da se Klon ne smrzne tamo napolju... Na njega smo sasvim zaboravili.

— Hladno je — složio se Kenon s njim. — Pa, šta ti misliš, Lefti?

— Kladim se da je Rajs zaboravio na njega.

— Aha. Jedva čekam da vidim šta je to stari Rajs pronašao u onoj sobi. — Da uđem?

— Ne bih ti to savetovao — odgovorio je Lefti. Protrljao je bradu i prišao vratima sobe. — Rajse! — pozvao je.

Odgovora nije bilo.

Lefti je pozvao glasnije.

— Da! — javio se Njutn ljutito.

— Šta ćemo sa Pitersom?

— Zovi ga... ja ću brzo izaći.

Lefti se okrenuo na petama.

Stojeći pored štale, Klon Piters se premeštao s noge na nogu. Tiho je psovao, ljuteći se što već ne dolaze po njega i pitao se, šta se to događa sa Rajsom.

Onda je video kako se vrata na glavnoj kući otvaraju i na verandi se pojavljuje Lefti. Podigao je ruku visoko i zviznuo.

Piters je odvratio signal, a Lefti se vratio unutra.

Sada je Klon Piters potrčao prema spavaonici za kauboje. Lagano je pritisnuo bravu, otvorio vrata i ušao.

Kauboj Kliv Džesup nije dizao pogled sa knjige koju je čitao. Sedeo je u krevetu, a lampa je stajala pored njega.

— Kakav nas posao očekuje sutra? — upitao je ne skrećući pogled sa knjige.

Klon Piters se nasmejao, a kauboj je tek tada podigao glavu.

— Šta se to događa? — To je bilo sve što je uspeo da kaže.

„Sačmarica” u Pitersovim ruka-

ma je planula i oba naboja su pogodila kauboja u vrat. Olovo mu je prosto otkinulo glavu od tela, koje je počelo da se grči na podu.

Smejući se kao da je podivljao, Klon Piters je prišao bliže. I tek kad je telo prestalo da se grči, zamro je i banditov smeh.

IV

U čitavom svom životu, Patricija nije upoznala boljeg ljubavnika od ovog čoveka s ožiljkom na licu. Ležala je mirno i posmatrala ga dok se oblačio.

— Kako se zoveš? — upitala je tiho, i ovlažila usne jezikom.

— Njutn. Rajs Njutn — osmehnuo se na nju zakopčavajući košulju. — A ti?

Patricija.

— Pat, a? Lepo ime. — Pokazao je palcem preko ramena. — Pitam se, šta će tvoj muž misliti što me nema tako dugo.

Patricija se nije nimalo zbunila. Pogledala ga je pravo u oči i ne trepnuvši rekla mirno:

— Uopšte me ne zanima šta će on misliti.

Rajs je zastao u pola pokreta. Ovome se zaista nije nadao.

— Molim? — jedva je izgovorio od iznenađenja.

— Nije mi stalo — ponovila je Patricija.

Njutn je s razumevanjem klimnuo glavom.

— Stara priča — promrmljao je. — U redu, Pat. Obuci se i spremi nam nešto za jelo.

Bez oklevanja, žena ga je ovoga

puta poslušala. Obukla se i krenula za njim.

Ali, samo što su se njih dvoje pojavili na pragu, u susret im je krenuo Kenon i zagledao se u Patriciju. Bio je vidljivo zagrejan pićem i bilo je jasno da je neće mimoići.

— Do đavola. Rejse — iskezio se — Kako izgleda... sveti Bože! Ne čudim se što si se toliko zadržao.

Dok je to govorio, Kenon je već prišao Patriciji.

— Nije trebao da se zameraš oko oblačenja, dušo — promrmrljao je.

Patricija je zadrhtala, ali, nije imala vrmena da bilo šta učini, čak ni da kaže. Kenonova teška šaka, već joj je sasvim prekrila rame.

— Ne! Ovoga puta, nemoj Kenone — Rajs Njutn je govorio tako mirno da Kenonu nije bilo jasno govori li to ozbiljno ili ne.

— Rajse... potrebna mi je žena — otelo se Kenonu iz dubine grla.

Njutn je odmahnuo glavom.

— Ne ova — rekao je odsečno. — Pat, idi spremi nam jelo.

Kenon je pratio ženu pogledom, dok je ona išla prema kuhinji. Onda je preneo pogled na Rajsa, a lice mu je bilo izobličeno od gneva.

Ali, Rajs Njutn nije popuštao. Ponovo je odmahnuo glavom.

— Bolje da ne govoriš ništa, Kenone — rekao je.

Onda se okrenuo i klimnuo glavom Džonu Englišu, koji je bio beo kao kreda.

— Ta žena nije imala mnogo od ovog tipa — rekao je s prezirom. — Sada sam ja položio pravo na nju. Odsada je ona moja. Jasno?

Kenon se, stvarno, ponašao kao

grizli. Vilica mu se nekako opustila, a zub su mu se pokazali.

— Ako ti tako želiš — zamumlao je.

— Tako će biti — presudio je Njutn. — Nego, gde se to zadržao Pitera? — prisetio se.

— Ne znam — slegnuo je ramenima Lefti. — Prošlo je već više od petnaest minuta kako je ubio onog drugog kauboja.

— Idi pogledaj, Lefti.

— O kej, Rajse! — Lefti je poslušao izvršavao naređenja.

Njutn je tada prišao bliže rančeru.

— Čuo si šta sam rekao o tvojoj ženi? — upitao ga je nadmeno.

— Da.

— Pa?

Džon Engliš je izgledao kao da se istreznio. Uspravio se i bez straha upitao.

— Zar nije na njoj da donese odluku?

— Da, valjda jeste — ipak se složio Rajs. Naravno, više nije sumnjao kakvu će odluku doneti žena. Unapred je uživao u rančеровom porazu.

— I?

Rajs Njutn je slegnuo ramenima.

— O tome ćemo kasnije.

— Zašto ne sada?

— Zato što sam ja rekao kasnije. Jasno?

Iznenadan bes na Njutnovom licu, rančer je osetio kao udarac i to ga je ponovo izbacio iz ravnoteže. Stisnuo je šake, ali, Njutn ga je zgrabio.

— Sad ćeš biti miran — rekao je. — Donesi konopac Kenone. Vezaćemo ga, za večeras.

Iz dnevne sobe u kojoj se ovaj

razgovor vodio, sve se čulo u kuhinji gde je Patricija pripremala večeru. Pitala se šta će se sve noćas dogoditi i nije joj baš bilo prijatno, iako je, u stvari, ona donela odluku.

Za to vreme, Kenon je u štali pro našao uže i vraćao se u kuću, kad su na njega naišli Piters i Lefti.

— Hej, Klone — doviknuo mu je Kenon. — Bilo bi dobro da se držiš podalje od rančerove žene!

— Da, znam već — promrlljao je Piters mrko. — Pa, malo pre si me upozorio, Lefti. Mora da je zgodna, a?

— Takvu nisi video u svom životu — zavrteo je glavom Kenon, ali, videlo se da je žestoko ljut. — Do đavola, neka sam proklet ako razumem zašto je Rajs želi samo za sebe!

Lefti se nasmejao piskavo.

— Voleo bih da čujem kako ga to pitaš?

— Je l'? Nosi se do đavola!

Celim putem dok su se vraćali, Lefti se smejao. Ali, kada su ušli u dnevnu sobu, svi su bili mirni i ozbiljni.

*

Prošao je sat vremena. Banditi su se najeli i osušili pored vatre. Onda su otvorili jednu bocu viskija i svaki je zapalio po cigaru koje su uzeli od rančera.

Najzadovoljniji je izgledao Rajs Njutn. Pogladio se po stomaku i iscerio se.

— Hej, momci! — uzviknuo je. — Zar ovo nije život, a?

Lefti Majers je klimnuo glavom.

— Jeste, Rajse. Pogotovu kad dobro jelo čovek završi pravom „havanom“.

Ostala dvojica su samo pogledali Rajsa, a onda skrenuli pogled u stranu, što nije bio dobar znak. Vođa bande je znao razlog. Žena! Znao je da njihovo raspoloženje može da se okrene za tili čas. Trebao je samo da im dozvoli da učine ono što žele, pa će on opet biti stari dobri Rajs.

Pogledao je u Leftija. U bandi jedino njega nisu interesovale žene. Osim toga, Lefti je bio jedini, u koga je Rajs imao neograničeno poverenje. Ipak, nije pominjao ništa.

Pušili su u tišini. Tek kada je popužio cigaru i u pepeljari ugasio opušak, Rajs je zapitao.

— Ima li mesta u spavaonici za Kauboje, Klone?

— Ima. Čini mi se šest ležajeva.

Rajs je izgledao zadovoljan.

— U redu — rekao je. — Vas dvojica ćete noćas spavati tamo. Povedite rančera i pazite da vam ne pobegne. Lefti može da ostane sa mnom. U redu?

Ni Klone Piters, ni Kenon, nisu gledali Rajsa u oči, ali, obojici su na pameti bile iste misli.

Lefti je odbacio pikavac cigare.

— I ja idem s njima, Rajse — rekao je. — Ne volim da spavam na podu.

— Spavaćeš ovde — rekao je Njutn jednostavno.

Piters i Kenon su izmenjali poglede. Videlo se da su se razumeli. Onda je Kenon prišao rančeru, koji je bio vezan za stolicu. Izvukao je nož i presekao konopce. Zgrabio je

čoveka za košulju i podigao ga na noge.

— Napred, lepi — gurnuo ga je Kenon ispred sebe.

Klon Pitera je uzeo svoju „sačmaricu” i krenuo za njima u noć. Lefti je bacio pogled na Rajs, a onda i on krenuo za njima.

Patricija je još uvek bila u kuhinji. Čula je svaku reč razgovora, koji se vodio, najpre između bandita i njenog muža. Kasnije njega više nije ni čula.

U početku, nije joj se ticalo ništa. Još je bila sva obamrla, ali, sada se pitala, kako će se sve ovo završiti? Ta pomisao joj baš nije bila prijatna. Ona je sasvim dobro znala ko su ovi ljudi, čiji je vođa bio čovek s ožiljkom.

Već je brisala sudove posle pranja, kada je u kuhinju ušao Rajs.

— Ostavi to, već je kasno. Bolje da pođeš u krevet — rekao joj je obuhvativši je oko struka.

Patricija se vešto izvila, okrenula se i pogledala ga pravo u oči.

— A ti? — upitala je.

Rajs se osmehnuo i dotakao braću.

— Mislim da mi je potrebno brijanje — rekao je kao da se pravda.

Patricija je odmahнула glavom.

— Kasno je — uzdahnula je. — Ostavi to za ujutro.

— U redu, brijanje, stvarno, može da pričeka — pravio se da je ne razume.

Patricija se osmehnuła, i pošla u spavaću sobu. U prolazu je skoro očešala Leftija koji je nameštao asure pored kamina u kome je dogorevala vatra.

Tek onda, kada je Patricija otiš-

la, ušao je Rajs. Lice levorukog revolveraša bilo je natmureno, i Rajs je to primetio.

— Ti spavaj u dnevnoj sobi — rekao je tek da počne razgovor.

Ali, Lefti se pravio da ga nije razumeo. On je bio najopasniji posle Rajs. Čak i Rajs se čuvao da ga ne izazove.

— Ona dvojica su besni, Rajse — rekao je. — To mi se nimalo ne dopada. Nekako, postajem nervozan.

— Zato sam i hteo da budeš ovde — slagao je Rajs, a Lefti je i to znao. Klimnuo je glavom i odgovorio.

— To mi je jasno.

— Onda, do viđenja. Lefti. Lepo spavaj.

— Hvala, Rajse.

Njutm je zatvorio vrata, a Lefti kome se nije spavalo, zapalio je drugu cigaru.

Patricija nije rekla ni reč kada je vođa bande legao kraj nje. Ponovo je pomislila na svog muža, i ono što se dogodilo malo pre. Neće više biti povratka, znala je to.

Nešto se te noći srušilo, a novo je počelo. Šta? — To nije umela sebi da objasni.

U spavaonici za kauboje, Kenon je dograbio telo Kliva Džesupa i bacio ga napolje. Protrljao je ruke, a onda zatvorio vrata.

Džon Inšliš je bio vezan za krevet u uglu prostorije. Bio je u stanju dubokog šoka, koji je doživeo kada je ugledao telo svog kauboj.

— Do đavola, Kenone — javio se Klon Piter tihom — bio si u pravu

što se tiče one žene. — Lagano je odmahivao glavom. — Ne znam šta bih dao da samo pola sata budem s njom.

— I ja — rekao je Kenon, a lice mu je planulo gnevom. — Zato sam malo pre i pitao zašto se svi ne bismo malo zabavili. To me zanima i sada. Stvarno, zašto ne odemo tamo i...

— On neće dati — rekao je Klontih.

Kenon se lupio rukom po grudima.

— E, to ćemo videti!

Piters ga je pogledao zbunjeno.

— Hoćeš da kažeš da nešto treba da uradimo?

— Aha.

— Misliš da ga napadnemo?

— Zašto da ne? Treba samo da odemo tamo i da kažemo da želimo naš deo.

Klontih Piters je liznuo usne.

— Pa? Šta kažeš? — navaljivao je Kenon.

— M... da! Do đavola, da!

Kenon ga je pogledao lukavo.

— Ti znaš šta to znači, zar ne?

— Znam, do đavola! Ubićemo Njutna i Leftija!

— I skembati lovu. Zbrisaćemo sa deset hiljada dolara pre nego što svane.

— A žena?

— Povešćemo i nju. Dobro će nam doći. Zimske noći su hladne — zacerkao se Kenon.

Posle ovog iskrenog razgovora, Klontih Piters se više nije kolebao. Bio je spreman da krene natrag u kuću.

— Njutn je prilično sumnjičav,

znaš li to? — upitao je Kenon.

— Znam.

— Kladim se da će noćas spavati sa zatvorenim samo jednim okom.

— I držaće ruku na „koltu“ — zacerkao se Piters već ubeđen u pozitivan ishod njihove akcije.

— Ne zaboravi na Leftija!

Kenon je slegnuo ramenima.

— Žao mi je. Meni se Lefti dopadao. Ali, on je stalno uz Rejsa.

Piters je seo na ivicu kreveta i počeo da zavija cigaretu. Bio je zamišljen. Kenon je znao da se on opet setio nečega.

— Možda bi trebalo da ostavimo za sutra — najzad je progovorio. — Da sačekamo trenutak kad im oslabi pažnja. A oslabiće, kad vide da im se noćas nije dogodilo ništa.

— U pravu si — odmah je promenio stav Kenon. — Zaista je glupo poginuti zbog jedne žene.

Piters je živnuo. Sa zadovoljstvom je zapalio cigaru i povukao nekoliko dimova.

— Onda sutra? — rekao je.

— Naravno, čim nam se ukaže prilika — zevnuo je Kenon. — Bolje da sada malo odspavamo. Sutra će biti prilično naporan dan.

Klontih Piters se nasmejao. A Džon Inglis, koji je sve vreme gledao pravo pred sebe, kao da ništa nije na video, ni čuo.

Sledeće jutro bilo je vedro, a kad je sunce izašlo, snežni pokrivač je zablistao hiljadama iskrica.

U kampu Džima Brenana, ljudi

iz potere su s apetitom jeli svoj doručak. Šerif je prosto gutao pasulj i jednim okom odmeravao Doka Holideja, koji se prvi put malo pridigao.

— Kako se osećaš, Holideje?

— Bolje — klimnuo je glavom Dok. — Bilo je trenutaka u životu kad sam se osećao i mnogo gore. Kao na primer, juče.

— Možeš li da jašeš?

— Mislim da mogu — rekao je Dok, mada ni sam nije bio siguran u to. Ali, znao je da će morati, pa nije hteo da zabrinjava ljude.

— Odlično! — bio je zadovoljan šerif. — Odvešćemo te do Brenana. Nije nam baš na putu, ali, nećemo ni mnogo izgubiti. Krenućemo odmah, i odvešćemo te na njegov ranč.

Dok Holidej je poznavao Brenana, ali samo preko starog Pita Beneta. Međutim, bilo mu je jasno da sada ne može nikuda. Znao je da će kod Brenana naći smeštaj i hranu dok se ne oporavi, a to mu je sada najpotrebnije. Kasnije će videti kako će mu se revanširati.

I, kada su nešto kasnije krenuli, Dok Holidej je jahao na krupnom vrancu koji je nekada pripadao vođi bande, Rajsu Njutnu. Nije mogao da sedi uspravno u sedlu, već se malo povio, i čvrsto se uhvatio za jabuku sedla. Bilo je to mučno, ali, morao je da izdrži. Sam u Pitovoj kolibi nije mogao ostati.

Ipak, kada su krenuli, nešto mu je u grudima bilo teško. Setio se starog Pita i svoga Miga.

Stisnuo je usne osetivši kako je bes odjednom proključao u njemu. I tog trenutka, doneo je odluku. Nije bilo sumnje, koji će biti njegov

sledeći potez. Vратиće se ovamo i pronaći trag ubicama.

Noć su proveli u jednoj kolibi na pola puta do ranča, a kasno popodne sledećeg dana, stigli su u centar stočarskog kraljevstva Džima Brenana.

Dok Holidej se jedva držao u sedlu. Ipak, pogled na kuću za koju je znao da je potpuno komforna, kao da mu je dao malo snage. I tada se prvi put osmehnuo.

— Dobro je stići gospodskoj kući, a Holideje? — nasmešio se šerif. — Vi građani ne možete bez tople vode.

Dok Holidej se osmehnuo. Šerif baš nije pogodio, ali, u izvesnom smislu, i bio je u pravu.

— Da, mada mi je bilo sasvim lepo sa Pitom — rekao je, kao da je morao da još jednom pomene starog drugara. Na žalost, tu više ništa nije moglo da se učini.

Sledećeg jutra, Rajs Njutn je bio izuzetno vedar i veseo. Pitao se samo, odakle ta nagla promena u ponašanju Kenona i Pitersa. Još sinoć su bili prijateljski raspoloženi, a ovo što je sada video, nije mu se nimalo dopadalo.

Negde oko osam sati, Njutn je završio doručak brže od svih ostalih. Odmakao je stolicu od stola i počeo da zavija cigaretu.

Danas će krenuti. Odluku je već doneo. Ipak, nije bio siguran da im potera nije za petama, mada je tokom celog jučerašnjeg dana, u onom kijamet u ubeđivao sebe, da će odustati. Konačno, oni bar ne moraju da žure. Njih niko ne juri.

Onda mu se pogled zadržao na Patriciji. Bilo mu je žao što će je ostaviti. Odavno nije video takvu ženu, a morao je sebi da prizna, da je baš o takvoj sanjao celog života.

Setio se svega što je doživio te noći i već mu je bilo jasno da ristanak neće biti lak. I prvi put u svom životu hteo je da ponudi ženi da sama odluči. U stvari, bio je siguran da će se Patricija odlučiti za njega. Ona je, očigledno, bila njegove gore list.

Zapalivši cigaretu, vođa bande je izašao na verandu. Posle nekoliko trenutaka, Patricija se stvorila pored njega. Nije se nimalo ustručavala da ga uhvati za ruku. Brzo je zaboravila svog rančera, što i nije bilo čudno.

Džon Inšliš nije bio neko cveće, ali, želeo je da kupi ranč i da se okane pijančenja i besmislenog lutanja od grada do grada. Iz jednog je doveo Patriciju, čim je kupio ranč. Pre toga je bila barska dama u ne baš otmenim salunima.

— Odlazite danas? — upitala je Patricija Rajsa.

— Da, moramo.

Ona je klimnula glavom.

— Nisi rekao mnogo, ali...

— Šta, ali?

— Vi ste u bekstvu, zar ne?

— Da to pogodiš, nije ti potrebno mnogo pameti. Bežimo, tačno je, ali, nismo praznih džepova. Imamo deset hiljada dolara.

Patricija ga je snažnije stegla za ruku, a oči su joj blesnule.

— A kuda idete odavde, Rajse — zacvrkutala je.

Njutn se nasmejao grohotom. Krv

nije voda, pomislio je. Ona je od naše sorte, dobro sam procenio.

— Kuda ćete? — insistirala je Patricija.

— U jedan grad, koji je za nas dom.

Par trenutaka, Patricija je ćutala. Sada je znala sve o njemu. I nije joj on bio prvi od te vrste. Bio je pljačkaš, u to nije sumnjala. Takvi kakav je on, ne dolaze tek tako do deset hiljada dolara. Siledžija je, a možda i ubica, ali, šta mari, ako samo može da je izvuče iz ove zabit. Kada je progovorila, prela je kao mačka.

— Da li te neko čeka tamo kuda ideš? — upitala je koketno i, tobož, sa strepnjom.

— Ne — odgovorio je. — Samo jedan starac, koji brine o svemu, dok mi nismo tamo. Zašto pitaš?

Patricija je oklevala. Ipak, vremena nije bilo za benavljenje, a ona je bila praktična žena.

— Povedi i mene, Rajse — otvorila je karte.

Njutnova ruka je prekrila njenu.

— Zar se ne plašiš?

— Ne.

— Znaš li u šta se upuštaš?

— Da, mislim da znam.

Bila je tako energična i hladno-krvna, da je Rajs već počeo da joj se divi. Poznavao je on mnoge takve devojke, krile su ga od predstavnika vlasti, ali, ova je najneobičnija od svih. Videlo se da je dobro ispekla zanat i sa te strane.

Ipak, nije bio oduševljen da sobom vuče neku ženu, ma koliko ona bila hrabra, i ma koliko mu se sviđala. Zato je želeo da je odgovori od te namere.

— Dosada smo imali sreće — rekao je. — Ali, niko ne garantuje da nam, jednoga dana, neće okrenuti leđa.

— Ne brini zbog toga. Umem ja... Samo ti mene vodi. Ti si čovek za mene.

— Njuta sada nije žurio s uživa- prema štalama.

— Taman sam hteo da obidem konja — pokazao joj je glavom da krene s njim.

— Razumem — spremno je klimnula glavom i pošla.

— Njuta sada nije žurio s uživanjem. Hteo je da se pred njom pokaže kao neko, pa je poveo prema jednom boksu u štali.

— Hajde da vidiš moga konja — rekao je ponosno.

Patriciji je zastao dah kada je videla Miga.

— Oh, divan jel — uzviknula je. Kao i sve žene ovog podneblja, i ona je bila odličan poznavalac konja. Odmah je videla da je Mig konj velike vrednosti. — Divan jel Njuta je klimnuo glavom.

— Jedan u milion!

— Kako se zove?

— Migi!

Patricija je ispružila ruku i pozvala konja. Mig nije mrdnuo s mesta, kao da je zapamtio ženinog pratioca po onom mamuzanju, pa ni nju nije hteo da pogleda.

— Ovakle ti ovakav konj, Rajse? — zapitala je sluteći istinu.

— Od jednog kauboja kojeg je napustila sreća — odgovorio je Njuta shvativši da nema smisla da laže.

Patricija je klimnula glavom sa razumevanjem.

— Tako sam i mislila. Ali, pot-

puno mi je jasno da je neko u staju i da ubije zbog ovakvog konja.

Njuta je prvi put pogledao sa divljenjem, ali, ne zbog njene lepote. Ova žena je rezonovala bolje nego ijedan član bande i uvažavala ga je, to se videlo. S njom bi stigao daleko, pomislio je, i tog trenutka odlučio da se više ne rastaje od nje.

A u kući je Kenon taman dovršio svoj doručak i odmakao se od stola. Pošao je prema kuhinji i prošao pored Leftija, koji je ispijao kafu.

Tog trenutka, Klon Pitera je uhvatio njegov pogled i klimnuo glavom.

Kenon se vratio jedan korak. Sklopio je pesnice i svom snagom raspalio Leftija po vratu.

Lefti je samo jeknuo i klonuo na pod.

— Ovo će ga smiriti — nasmejao se Kenon.

— Jesi li mu slomio vrat?

— Nisam. Nisam ni nameravao — odmahnuo je Kenon glavom. — Zasada, to nije potrebno. Kad obavimo posao sa Rajsom, možda ćemo ga dovršiti.

Pitera je izvukao Leftijev revolver iz futrole.

— Da, imamo vremena — rekao je.

Kenon je pogledao kroz prozor.

— Pazi kako nišaniš kad budeš upotrebljavao taj tvoj top, Klone — opomenuo je svog kompanjona. — Ne bih voleo da pogodiš ženu. Onda nam je posao uzaludan.

— Ne brini — nasmejao se Klon i prišao prozoru da pogleda i sam.

— Ne vidim ih — promrmljao je Kenon.

— Mora da su u štali. Vidiš li? Vrata su otvorena.

Kenon se divlje iskezio pokazujući svoje pokvarene zube.

— Tačno, tamo su. Samo, kladim se da nisu otišli u štalu da se dive konjima. Hajdemo!

Kao senke, kliznuli su iz kuće.

Ovoga puta, Kenon je napravio jednu od nekoliko grešaka u svom životu. Nije ubio Leftija.

U stvari, Lefti je samo bio ošamućen i čuo je razgovor dvojice dojunačerašnjeg drugara. Kada su njih dvojica izašli, pokušao je da ustane, ali su ga noge izdale.

Odmario se nekoliko trenutaka, a onda se uspravio na kolena. Imao je osećaj da su mu svi udovi paralisani.

— Hajde — promrmljao je samom sebi. — Moraš nešto učiniti!

Teškom mukom ustao je i nekako doauljao do prozora. Ugledao je onu dvojicu kako prilaze vratima štale. Shvatio je da su Rajs i žena u štali, inače se ova dvojica sigurno ne bi tako prikradali.

Lefti je morao da bude brz, jer je Kenon već bio na ulazu u štalu. Dograbilo je jednu stolicu i zavrtlao je kroz prozor.

Prasak polomljenog stakla odjeknuo je dvorištem. Čuo se i u štali, i ispred nje.

Kenon je hitro odskočio sa vrata povukavši se unazad. A unutra je Rajs prekrpio Patricijina usta šakom.

Kenon je još uvek bio u dovratku i osluškivao. U štali se ništa nije micalo. Sada mu se pridružio i Klon Pitera. U rukama je držao „sačmaricu” spremnu da opali.

Posle trenutka napetosti, Rajs je sklonio ruku sa Patricijinih usta. U njenim očima je video strah, ali, sa-

da nije bilo vreme da se razmišlja o tome.

Kenon i Klon Pitera su lagano, korak po korak, ušli u štalu. Piterove lisičje oči šarale su po štoli.

— Gde su, do đavola? — promrmljao je. Tada je primetio vrata i na drugoj strani štale. — Da nisu izašli onuda?

Na Kenonovom licu se već videlo da je zabrinut, a njegov nerazvijeni mozak se trudio da pronađe izlaz iz situacije.

Klon Pitera je u tim stvarima bio brži. Prebacio je „sačmaricu” preko ramena i potegao „kolt”. Okrenuo se prema balama sena upravo a trenutku kada je revolver Rajs Njutna opalio.

Pitera je bio za delić sekunde prepor. Rajsov metak ga je pogodio tačno iznad srca i presekao mu arteriju. Poleteo je unazad u trenutku kad je Kenon ispalio hitac nasumice, trudeći se da pogodi ono što se videlo od Rajs Njutna iza bale sena.

Još dok je povlačio obarač, znao je da je promašio.

Rajs Njutn je čuo kako metak zviždi pored njega, a onda je opalio drugi put i pogodio Kenona u desnu ruku.

Kenon je vrisnuo i ispustio revolver.

Njutn je tada iskočio iz zaklona i uperio revolver u krupnog kompanjona. U Kenonovim očima se video strah, a onda ga je pogodio drugi metak. Bandit je pao na lice, raširivši ruke.

— Gotovo je — rekao je Rajs. Usne su mu se stegle u tanku crtu.

Upravo tada se na vratima štale

pojaviu Lefti. Zapanjeno je gledao opružena tela Pitersa i Kenona.

— Pretpostavljam da si ti razbio onaj prozor? — upitao je Njutn.

— Aha! Kenon me je raspalio po vratu. — Lefti je protrljao mesto koje ga je još bolelo. — Ipak, udarac nije bio dovoljno snažan. — Iskezio se uživajući što je ostavši živ, podvalio Kenonu.

Njutn je slegnuo ramenima i osmehnuo se.

— Za mene je to bilo, zaista, dobro — rekao je. — Mnogo ti hvala za ovo Lefti.

Lefti je uživao. Nije često bio u situaciji da mu se Njutn zbog nečega zahvaljuje. Onda je video Patriciju koja je provirivala iza bale sena.

— O kej — rekao je. — Videćemo se dole, u kući.

Njutn ga je pogledao. S njim nikada nije bio načisto. Ko zna šta mu sada može pasti na pamet. Možda se, konačno, i on zainteresovao za žene. Namignuo mu je zaverenički i klimnuo glavom.

Lefti ga, međutim, više nije ni pogledao. Izišao je iz štale i uputio se pravo kući.

Njutn se tada okrenuo Patriciji. Ona je sva drhtala od straha. Očigledno, bojala se Leftija.

— Ne boj se, lepojko, nije on tako opasan — umirivao je Njutn.

— Sve je ovo zbog mene... — počela je da muca. — Nikada nisam videla da neko ubija čoveka na taj način... Ne bih volela da ti pogineš, Rajse.

Bandit joj se osmehnuo, ali, u tom osmehu nije bilo topline. U njemu je sada buktalo drugo oseća-

nje. Instinkt za samoodržanjem, kao da se tek sada probudio u njemu. Za druge želje i osećanja, nije bilo mesta.

— Spakuj ono što ti je najpotrebnije, pa da krenemo što pre — rekao je poslovno. — Ove mrcine može da posahranjuje Lefti, kad mi odemo. Hajde, sredi se! — Uhvatio je grubo za ruku i povukao napolje.

— A šta ćemo sa Džonom? — otimala se Patricija.

— Lefti će ga osloboditi.

Patricija se prosto ukopala u zemlju, tako da je ni snažni Njutn nije mogao da povuče.

— Jesi li... jesi li ti normalan? — odjednom je planula. — Taj će... Znaš li šta će se desiti. Džon će nam navući na vrat sve šerife ove oblasti, oključujući i saveznog. Njutn je pogledao zadivljeno.

— Opasnija si nego što sam mislio — rekao je. — Pa, curo, ako je tako, možeš i ti nešto da uradiš.

Pružio joj je revolver.

— Hajde, kreni, sredi svog milog bračnog druga — rugao se. — Baš bih voleo da vidim kako i to izgleda.

Patricija se skamenila. Tek sada je videla u šta se uvalila. Onda je upotrebila prastaro žensko oružje, i rešila da šarmom sredi stvar.

— Nemoj tako, Rajse — počela je odjednom da se umiljava i da govori nekim plačnim glasom. — Nisam ja tako mislila... konačno, ti si muškarac, treba da me zaštitiš. I dosada me je Džon maltretirao. Živela sam u ovoj pustinji kao njegov zarobljenik. Šta bi bilo i sa mnom, da on izađe odavde? I ti, i ja bismo uvek bili u opasnosti. Mo-

rali bismo da bežimo celog života. Ali, ja nisam u stanju da tako nešto...

Tu je Patricija malo zacivilila i iskosa pogledala Rajs. Bilo joj je jasno da je potrebna samo još jedna kap.

— Kakav je sadista, on bi mogao i da me vrati. A ja bez tebe više ne mogu.

Na licu okorelog zločinca razlilo se crvenilo, samo mu je ožiljak postao beo. Videlo se da je počašćen komplimentom i uzbuđen.

Ipak, nije želeo da se vraća Džonu. Zagrljio je Patriciju i poveo je prema kući.

— Lefti će ga se osloboditi kad mi odemo. Hajde da se spakuješ — govorio je, tešeći je.

Patricija je požunila. Pokupila je najneophodnije i spakovala u bisage.

Pre nego što je pojahao konja, Rajs se obratio Leftiju onim svojim zapovedničkim tonom.

— Vidiš li ono brdašce tamo, Lefti?

Lefti je pogledao u tom pravcu i jedva je uspeo da ne pokaže netrpeljivost, koju je odjednom osetio prema Rajsu.

— Misliš li ono sa stenama što strče sa strane? — upitao je.

— Da. Mi ćemo te tamo čekati.

Rajs mu je tada rekao da sredi Engliša. To nije ni morao da kaže. Ali, Leftiju se jedno nije dopalo. Nije mu se dopalo što mu je Rajs to govorio na uvo i šapatom. Valjda da ne ucveli ženu! Prvi put je Lefti video Rajs u tom svetlu, i nije mu se nimalo dopalo.

— Omekšao si gazda, omekšao —

procedio je Lefti kroz zube i pljunuo u sneg.

Malo kasnije su Rajs Njutn i Patricija Engliš odjahali sa ranča, a Lefti Majers je stajao nasred dvorišta i posmatrao ih kako odlaze. U zubima je držao cigaru i stiskao je više nego što je to bilo potrebno. Bilo je jasno da mu nije pravo.

Onda se okrenuo i ušao u spavaonicu za kauboje.

Džon Engliš je još uvek bio vezan za ležaj. Lefti mu je prišao, a u ruci mu je zablistao revolver. Na njegovom licu, međutim, nije bilo nikakvog izraza. Za bandita je to bila rutinska stvar.

Ugledavši oružje u banditovoj ruci, rančeru se pogled ispunio strahom. Prebledelo je i počeo da muca.

— Molim... nemojte, molim vas... Uzmite što želite! Bilo šta... evo, sve je vaše samo...

Kao da ga nije čuo Lefti je povukao obarač i rančerova glava je polećela unazad.

Džon Engliš je bio pogođen tačno među oči.

Revolveraš je punio prazno mesto u magacinu, a onda je vratio oružje u futrolu. Počeo je da zvižduće melodiju, koju je pamtio još iz detinjstva.

Kada je pojahao ka jugu, nosio je sobom priličnu zalihu „havana“ cigara, a u bisagama na sedlu, nekoliko boca dobrog viskija. Ako je Rajs imao nameru da se prepusti zadovoljstvima i na putu za Snejk Bend, zašto on to isto ne bi sebi dozvolio.

Iza njega je ostala prazna rančerska kuća, pusto i napušteno imanje... a na imanju smrt.

Lefti Majers je lupio uzdama svoga konja po vratu. Zaista je lepo vraćati se kući, pomislio je.

Uskoro ćeš biti tamo, momče, pomislio je i brže poterao konja.

V

Prošlo je nekoliko dana. Zima je bila na izmaku, a približavalo se proleće koje će doneti novi, razbuktali život. To je bilo doba godine, koje je svima donosilo olakšanje.

Na ranču Džona Brenana, Dok Holidej se oporavljao od promrzavanja. U stvari, po njegovom, bio je već sasvim dobro. Svakog dana je šetao i malo jahao, a domaćini su se trudili da ga dobro uhrane. Uopšte, svi su nastojali da se oseća bolje nego u vlastitoj kući.

Ali, jednog dana, Dok je odlučio da krene. Njegov domaćin prosto nije poverovao da će ga ostaviti čovek, koji mu je postao tako dobar prijatelj i pored koga se osećao kao da nije rančer, nego neki obrazovani građanin.

— Pa, zar baš moraš da ideš? — ipak je pokušao da ga zadrži. — Ostani makar još nekoliko dana, da se bolje oporaviš, a i proleće će...

— Sada je najbolje vreme da krenem po konja — rekao je Dok. — Kad proleće sine, ko zna kuda će one barabe krenuti. Pitove ubice moraju biti uhvaćene i kažnjene. A sem toga, moram da vratim mog konja.

Džim Brenan, snažni pedesetogodišnjak zamišljeno je uvrtao svoje brkove. I sam je znao šta znači prijatelj i kako se voli dobar konj i

bilo mu je jasno da Dok mora da krene. Samo, bilo mu je i žao.

Setio se kako se i sam oduševio, kada je jednom prilikom video Dokovog konja. Ponudio mu je pet stotina dolara za njega. Tek kasnije je shvatio koliko je pogrešio što je uopšte tako nešto i pominjao. Mig nije bio konj za prodaju. Takav konj se može, eventualno, samo dobiti na poklon od pravog prijatelja.

Zato više nije insistirao da Dok ostane, već mu je pripremio hrane i municije, dovoljno za desetak dana.

— Eto, tako, Džime — prenuo ga je iz razmišljanja Dok. — Ujutro polazim, ako nemaš ništa protiv.

Raširivši nemoćno ruke, Brenan je uzdahnio.

— Moram da se složim — osmehnuo se. — Ostaje mi jedino još da ti zaželim srećan put, jer, sreća će ti, zaista, trebati. To je najokorelija banda, koja je ikada harala ovim krajevima. Pazi se Dok...

To isto mu je ponovio i kad je Dok Holidej sutradan sedeo na jednom konju koja mu je on dao.

— Vратиću ti konja Džime — rekao je Dok na rastanku.

— Ja sam spreman da ti ga poklonim. Ali, ako baš hoćeš, vratićeš mi ga kad budeš našao svog Miga, je li u redu?

— U redu je — složi se Dok i petama mamuznuo konja.

Iza njega je ostao ranč Džima Brenana, prijateljske kuće kakvu skoro neće imati prilike da vidi. Jer, on se uputio na svoje stare staze, na kojima je znao šta ga očekuje.

Međutim, njemu je najvažnije bi-

lo da nađe Pitovog ubicu i vrati Miga, i bio je spreman da uleti u svaku gužvu. Uostalom, osmehnuo se sebi, pomalo se toga već i uželeo.

Nije on bio rođen za miran život. Njemu je bila potrebno akcija, a to će, nije u to sumnjao, sada imati.

•

Saunt Pas je bio prilično važan grad, vitalna stanica na stočarskom putu za Oregon. Ipak, odavno se u njemu ništa naročito nije dogodilo, pa je glavna tema razgovora još uvek bila pljačka banke koju je izveo Rajs Njutr sa svojom bandom.

Tog prijatnog popodneva, dok su se poslednje naslage snega topile od prolećnjeg sunca i snežanik kapao sa krovova, šerif Vil Burden je imao dosta posla u svojoj kancelariji.

Pred njim je bila gomila poternica, a on ih je, jednu po jednu, pregledao, poklinjajući u sebi čas kada je, pre dvadeset godina, prvi put okačio šerifsku zvezdu.

Uzdahnuvši duboko, odmakao je stolicu i izvukao duvankesu iz džepa. Jedino duvan mu je mogao vratiti malo samopouzdanja i snage da istraje u ovom čeprkanju po papirima. Za njega je to bio najneprijatniji deo njegovog poziva, i taj posao je prezirao. On je bio čovek od akcije, vičan revolveru, a ne kancelarijski moljac, koji zabija nos u hartije.

Ali, i to je valjalo raditi.

Upravo je dovršio zavijanje cigarete, kada se začulo lako kucanje na vratima.

— Napred! — pozvao je.

Vrata su se otvorila. U kancelariju je stupio Dok Holidej.

— Oh, neka sam proklet, ako... — uzviknuo je šerif. — Kako si, Holideje, momče?

Dok Holidej se osmehnuo. Ovo je, stvarno, bio prijateljski doček. Nije mu se često događalo da ga predstavnici zakona dočekuju s ovakvim zadovoljstvom.

— Pa, kako ti izgledam, šerife?

Mada je Dok sada izgledao sasvim drukčije, šerif ga je odmah prepoznao.

A Dok je izgledao kao da je tog trenutka izašao iz neke modne kuće. Na sebi je imao elegantni kaput sa peševima ispod koga se nazirala futrola revolvera, pripisana nisku uz butinu. Bela košulja mu je prosto bleštala, a mašna boje vina, dopunjavala je utisak. Na glavi je imao crni „kalifornija” šešir sa širokim obodom.

— U ponoj si formi, rekao bih — nasmešio se šerif. — Nisi ni nalik na onog čoveka koga smo našli u snegu.

— Naravno da nisam, šerife. Ali, da me tada niste našli... bilo, pa prošlo. U svakom slučaju, mislio sam da ćeš hteti da znaš, da imam nameru, da nađem svoga konja.

Šerif ga je pogledao zaprepašćeno.

— Ti si poludeo, Dok! Zar zbog konja hoćeš da pogineš? Nijedan konj nije vredan ljudskog života. A bojim se da će ti život visiti o koncu, ako se sretneš s onim zlikovcima.

Dok Holidej, naravno, nije bio nimalo uzbuđen šerifovim rečima. Da je šerif znao celu njegovu bio-

grafiju, ne bi tako nešto ni rekao. Ali, on je još uvek mislio o njemu kao junaku koji ume da se brani, a ne i o čoveku, koju je u stanju da sam uleće u neprilike.

— Ne delim tvoje mišljenje, šerife — rekao je Dok. — Oni banditi su mi ubili prijatelja, odveli konja i uzeli moj revolver. Te tri stvari su dovoljne, da se zbog njih čovek upusti u ovako nešto.

Šerif je, konačno, zapalio svoju cigaretu.

— Zaista? A znaš li da je njih četvorica. Četvorica najokorelijih bandita, koje je ovaj kraj ikada upoznao!

— Video sam ih i osetio njihovu narav na svojoj koži — ironično se osmehnuo Dok. — Samo, oni misle da sam ja mrtav. Ostavili su me da umrem pod snegom. Prema tome, na mojoj strani je faktor iznenađenja.

Šerif je klimnuo glavom.

— U tome ima istine, Holideje. — Ali, kako do đavola, misliš da ćeš uspeti da pronađeš gde se kriju? To niko živi ne zna. To je, kao kada bi tražio iglu u plastu sena.

— Neće biti lako — priznao je Dok. — Ali, ja imam na raspolaganju sve vreme sveta. Osim toga, moj konj će im presuditi. Takvog konja nema u pet država. Po njemu ću ih ljudi zapamtiti.

— Hm. To bi moglo da bude tačno — promrmaljao je šerif. — Pa, ako si tako rešio...

— Jesam.

Odmaknuvši stolicu, šerif je ustao sa svoga mesta i prišao velikoj mapi severnih država, koja je visila na zidu kancelarije.

— Možda bih ja mogao da ti pomognem, sinko.

Dok nije hteo da ga uvredi i pažljivo je slušao sve što je šerif govorio. Uostalom možda će i tako doći do neke informacije, koja će mu kasnije koristiti, mislio je.

— U poslednje vreme, mnogo mislim o tim banditima — rekao je šerif — i trudio sam se da prikupim neke podatke o njima.

Dok Holidej se osmehnuo. Znači, ni šerif baš nije stavio stvar u fioku. Sada mu je bilo jasno da je istina ono što je načuo u salunu. Ljudi pričaju da će kad-tad šerif Vil Burden sakupiti novu poturu.

kojih sam došao ovamo, šerife —

— I to je jedan od razloga zbog kojih sam došao ovamo, šerife — rekao je Dok.

Ali, na šerifovom licu više nije bilo osmeha. Odjednom se setio šta je počinila Njutnova banda u ovom gradu i okolini, pa, kao da više nije imao smisla za ljubaznost i šalu.

Pružio je ruku i prstom napravio zamišljen krug na mapi.

— Ovaj krug pokriva oblast u kojoj je Njutnova banda operisala u poslednje dve godine — govorio je ozbiljno. — To obuhvata sedam država, sa Jutom u sredini.

Dok nije komentarisao, mada je i njega iznenadila ova šerifova izjava.

— Ja mislim — nastavio je šerif zagrevajući se sve više za temu — da oni imaju skrovište negde u državi Juta.

Šerifov prst je zatim počeo da se zaustavlja na raznim tačkama na mapi.

— Severna Arizona i Novi Meksi-

ko, istočna Nevada, zapadni Kolorado, Južni delovi Montane i, naposljetku, jugozapadni Vajoming.

Dok Holidej je morao priznati da stvar baš ne izgleda optimistički. Ali, on je rešio da pronađe bandite i pronaći će ih.

— Još jedna stvar, Holideje — trgao ga je šerif.

— Kada smo ih izgubili, oni su jahali prema granici Jute. A ta granica nije daleko oдавде.

— Znam — klimnuo je glavom Dok.

— Teritorije Jute nije mala — opomenuo ga je šerif.

— Nije — složio se i Dok, ja mislim da se oni sada nalaze u nekom gradu blizu granice, i troše novac. Po pričama, koje sam čuo, Njutn je lud za ženama. Zato i ne mogu da zamislim da je u nekom skrovištu daleko od grada.

Šerif je slegnuo ramenima.

— Pa, možda si u pravu. Možda ja i grešim, kad ovoliko razvlačim prstom po ovoj mapi. Čovek nikada ne zna da li je u pravu.

— Ipak si mi mnogo pomogao šerife — rekao je Dok.

Šerif se okrenuo od mape.

— Kada polaziš?

— Moram da kupim tovarnog konja za namirnice. — Dok se potapšao po praznoj futroli. — I ovo mi je još prazno. Moram da se pobrinem i za oružje.

Šerif je opet morao da se nasmeje.

— U pravu si. Čovek se oseća kao nag, kad nema tu gvožduriju za pojasom. Čini mi se da si ti izgubio i pušku?

— Da, onaj veliki tvor je slomio. Šteta. Onako dobra puška se retko nalazi.

Sada je i na šerifu bio red da se pohvali.

— Ja ne bih tako rekao, Dok — nasmešio se zadovoljno i pokazao palcem prema stalku sa puškama, koji mu je bio iza leđa. — Tamo imam tri iste onakve „vinčesterke” i sasvim su nove. Izaberi koja ti najviše odgovara. Jedino mi je žao što ne mogu da ti pomognem oko revolvera. To, stvarno nemam.

— Pa... — Dok Holidej je već ranije primetio one tri puške u stalku o kojima šerif govorio.

— Ja nisam baš tako duševan kao što ti se, možda, učinilo.

Šerif je pogrešno razumeo ono Dokovo „pa”. Mislio je da se on nešto koleba, pa je počeo da objašnjava.

— Da posmatramo stvari ovako, Dok. Ako uspeš da povратиш svog konja, postoji dobra šansa da se dočepaš dobrog dela novca kojeg su banditi odneli iz naše banke. Šta je jedna puška u poređenju s tim? Vратиćeš pare i još ćeš dobiti nagradu.

— O kej — klimnuo je Dok glavom. — U ovom trenutku, to mu nije bilo nimalo važno.

— Ima još jedna stvar — opet se javio šerif. — Za Njutnom je raspisana poternica.

— Ja nisam lovac na ucene — rekao je Dok.

— Nisi mi dozvolio da dovršim. — Šerif je postao vidno nervozan. — Hteo sam samo da kažem, da je ta nagrada iz banke, u isto vreme, i poternica. Ko nađe novac, našao je i razbojnika... U tom smislu, mislim, razumeš?

— Aha!

Doku Holideju je bilo žao šerifa, Bilo je jasno da on tu pljačku banke

smatra ličnom sramotom. Kao predstavnik zakona, nije uspeo da je osujeti, a sad još nema snage da pro-nađe razbojnika. Godine su učinile svoje.

— Kolika je nagrada? — upitao je Dok, da bi pokazao dobru volju.

— Dve hiljade dolara.

— Da. Zašto te to čudi?

— Zato što je to skoro četvrtina od ukupne sume. To baš nije uobičajeno.

— Tako je — rekao je šerif i nešto počeo da pretura po onim po-ternicama. — Toliko je...

Doku je bilo sumnjivo što šerif skriva pogled.

— I sve isplaćuje banka? — upitao je.

Ni ovoga puta njegovo šesto čulo nije otkazalo.

— Banka isplaćuje hiljadu...

— A onu drugu?

— Onu drugu... ja! Daću svu ušteđevinu, koju sam spremio za starost, samo da vidim one barabe kako vise. Konačno, onih deset hiljada pripadaju ljudima iz ovog grada. Mnogi su čitav život radili da bi skupi koju crkavicu za starost. Moje je bilo da im taj novac sačuvam. Moje i bančino. Mislim da to treba da imaš na umu, ako ti se ukaže prilika. Jasno?

— Kako bih to mogao da zaboravim? Znam da nije lako odvojiti novac od usta. Za tolike pare treba raditi godinama.

— I ne trošiti ni centa — osmehnuo se šerif. — Znam da ti živiš drugačije, ali, nemaju svi ljudi tu privilegiju da žive onako kako žele. Hajde, izaberi sada oružje.

Dok Holidej je prišao stalku sa

puškama i polako isprobavao pušku po pušku.

Odabrao je jednu, koja nije bila mnogo korišćena. Najvažnije je bilo to što je bila odlične izrade.

— I mislio sam da ćeš uzeti tu — rekao je šerif s odobravanjem. — Odlično oružje. Šteta za njenog ranijeg vlasnika — uzdahnio je.

— Molim? — pogledao ga je Dok. — Čija je bila ranije.

Šerif se tiho nasmejao.

— Nema potrebe da znaš baš sve, Dok. Ako ipak misliš da treba da ti nešto kažem, dovoljno je da znaš, da se njen vlasnik nalazi na groblju.

Doka to, u stvari, i nije zanimalo. Pitao je tek učtivosti radi. Uzeo je pušku, zahvalio se šerifu i oprostio se od njega.

Šerif ga je ispratio do vrata. Bio je ubeđen da će uskoro videti novac koji je opljačkan iz banke. I tada će dati ušteđevinu. Nije mu bilo žao. Važnije mu je bilo da mu obraz ne ostane ukaljan.

Sledeće jutro je osvanulo jasno i vedro. U cik zore, Dok Holidej je izjahao iz Saunt Pasa.

Grad je spavao i niko nije prime-tio elegantnog jahača kako prolazi ulicom i nestaje iz grada.

Niko, sem šerifa. On je bio jedini koji je video Doka Holideja kako napušta grad. Gledajući za njim promrljao je tiho.

— Srećno, Holideje. Sreća će ti sigurno biti potrebna.

Zatim se okrenuo na petama i upitao se, koliko će vremena proći dok opet ne vidi ovog hrabrog čoveka. Verovao je u njega, pa, ipak, negde u dubini duše, osećao je neku čudnu strepnju.

Dok Holidej je terao konja laga-

nim kasom, puštajući da se jahači i tovarni konj priviknu jedan na drugog.

Imao je namirnice za dve nedelje, a ako bude potrebno, prehranjivaće se i lovom.

U futrolu je imao novi „kolt“ kalibra 45, model iz 1873. U stvari, to je bio najčuvaniji od svih Koltovih modela i Dok je bio srećan što je nabasao na njega.

U futrolu u sedlu, pod njegovom desnom nogom, nalazio se „vinčester karabin“ 44—40. Imao je dovoljno municije i za jedno, i za drugo oružje.

Bilo je dovoljno, ali je Dok Holidej bio ubeđen da će mu sva ta municija trebati.

VI

Doku Holideju je trebalo nešto manje od četiri dana da stigne do kampa na kome se sada nalazio samo jedan usamljeni grob. Na drvenom krstu pisalo je da tu leži Pit Benet, poginuo u okršajima sa banditima.

Po planu, koji je napravio, Dok Holidej je imao nameru da tu prenoći i odmori sebe i konje, a kad svane novi dan, krenuće za Njutnovom bandom. U stvari, tek od tog trenutka, počće zaista novo traganje.

Te večeri u kampu, Dokovo raspoloženje je bilo mračno. Sve ga je ovde podsećalo na starog dobrog Pita, koji je umeo da se tako velikodušno brine o prijateljima.

Onda opet setio kraja tog dobrog čoveka i bande Rajsa Njutna. I tada se ponovo zarekao, da će im naplatiti za sve.

Veče se odužilo. Ovde je bilo kao u nekoj pustinji. Da bi prekratio vreme, Dok je očistio oružje, pripremio sebi večeru, a posle toga je skoro pola sata potezao i vraćao revolver u futrolu.

Oružje mu je dobro ležalo u ruci, ali, on je znao da mora doći do trenutka kada ga bude osećao kao deo svoga tela. Kad između njegove ruke i oružja ne bude razlike.

Ipak, već posle pola sata, sa zadovoljstvom je konstatovao da je na putu da upravo to postigne. Uputio se u neizvesnost i morao je biti spreman.

Kada je sledećeg jutra napustio kamp, u vazduhu se osećao miris svežine. Vreme je bilo prijatno, prosto je donosilo dobro raspoloženje.

Ali, dok nije imao vremena da razmišlja o lepotama dana. On čitav taj dan nije silazio sa sedla.

Tovarni konj je bez problema držao korak sa pastuvom koga je jahao i to je bio razlog više, da bude zadovoljan.

I celog tog dana, nigde nije video ni traga života niti ljudskog prisustva. Nije bilo čak ni zalutalih goveda... samo zveri i ptice, koje kao da nikada ranije nisu videle ljudsko biće u ovim krajevima.

Za svakog rančera bi to bilo otkrovenje. Jer, ovo je bila baš onakva zemlja za kojom su ljudi tragali dolazeći na Divlji zapad. Dobra i netaknuta zemlja. Doka je, međutim, zanimalo nešto drugo.

Šestog dana od kako je napustio Saunt Pas, Dok Holidej je znao da granica sa Jutom ne može biti daleko.

Oko podne je zaustavio konja na jednom proplanku odakle se pružao

pogled na sve strane. Pažljivo je osmotrio okolinu. Onuda je u daljini primetio neki ranč.

Možda to i nije bio ranč, ali, zgrada su tamo, ipak, bile. I bez razmišljanja, Dok je odlučio da odjaše tamo. Bilo je vreme da počne da se raspituje o svome konju.

Bacio se u sedlo i obo konja. Jahao je brzim kasom, a njegov pastuv kao da je gutao prostor pod sobom.

Ranč je, očigledno, bio pust. To je Doku bilo jasno još kad mu se približio na pola milje.

Iznad ranča je letelo čitavo jato lešinara. Spuštali su se i uzletali noseći nešto u kljunovima. Dok Holidej je sasvim dobro znao šta je to i kakva je situacija na ranču.

A na ranču je, zaista, bilo jezivo. Gozbi lešinara su se pridružili i kojoti. Kupili su ono što je ostalo od čoveka, koji se, dok je bio živ, zvao Kenon.

Veliki debeli pacov, muvao se po grudnom košu skeleta, koji je, dok je bio pokriven mišićima, nosio ime Klona Pitera.

Miris smrti ispunjavao je vazduh. I nigde, dokle je ljudsko oko moglo da stigne, nije bilo živog ljudskog bića.

Kada je stigao u dvorište, Dok Holidej je sjahao i poveo konja do prečke za vezivanje, koja se nalazila ispred glavne zgrade.

Izvukao je pušku iz navlake na sedlu i pogledao kuću. Vrlo pažljivo je provirio u dnevnu sobu u koju se ulazilo sa verande, a onda je

shvatio da je ovde smrt bila revnosna. Odnela je sve što se moglo odneti.

Obilazio je prostoriju za prostorijom, ali saznao je vrlo malo. U stvari, ipak, saznao je nešto što bi moglo da bude važno. U ovoj kući je živela žena.

Svuda, po celoj kući, ona je ostavila tragove. Po načinu na koji su bili poredani sudovi u kredencu, po malim ručnim radovima po komodama, po toaletnom stočiću ispred ogledala u spavaćoj sobi, po ormarima, bilo je jasno da je to uređivala ženska ruka.

Samo, ni žene, ni njenog čoveka, sa kojim je sasvim izvesno živela u ovoj divljini, nije bilo.

Izašao je na verandu pred kućom, a tihi povetarac mu je opet doneo miris smrti. To je bilo nepodnošljivo. Ali, Dok je rešio da vidi sve, pa ma kako to bilo mučno.

Dok Holidej je prvo naišao na ostatke Sama Lenglija.

Od kako se sve ovo dogodilo, prošlo je dosta dana i od nesrećnog Lenglija ostalo je vrlo malo. Lešinari i insekti su skoro sasvim očistili njegove kosti.

Drugo telo, dopola umotano u pokrivač, bilo je skoro u istom stanju.

A kada je Dok Holidej otvorio vrata spavaonice za kauboje, pronašao je Džona Ingliša na krevetu. Njegov leš nisu dotakli ni kandže, ni kljunovi, pošto životinje nisu mogle da uđu. Vrata su bila zatvorena.

To je izgledalo još gore. Prirodno raspadanje je učinilo svoje i Dok se zgrozio.

— Do đavola — promrmljao je Dok i požurio napolje. — Ovo je, stvarno, bio pokolj.

Obišao je oko zgrade i uputio se u štalu. Tamo još nije bio. Kada je prišao vratima, jedan kojot je kao senka kliznuo pored njega. Drugi je izleteo za njim kevući ljutito.

Dok je prebacio „karabin” na rame. Znao je da mu neće trebati. Bilo mu je jasno zašto su životinje bile unutra. I bio je u pravu.

Čim je stupio u štalu, pogled mu je pao na ono što je ostalo od dva čoveka.

Jedan od njih bio je neverovatno krupan, ali, sada nije mogao da se prepozna. Međutim, Dok Holidej je znao čiji je to skelet bio. Veliki crni „sombbrero” sa ukrasnom trakom od srebra, rekao mu je sve.

Da, bili su to ostaci onog krupnog bandita, Kenona. On je nosio taj „sobrero” i on je bio najveći od bandita.

Isto tako, lako je zaključio i čiji je drugi kostur. „Sačmarica” sa skraćenim cevima ležala je pored košate ruke i sama davala odgovor.

To je bio ubica Pita..., Klon Pipers.

Dok prisilio sebe da obavi još jedan posao. Nije bilo nimalo prijatno, ali, on se sagnuo i pretresao im odeću. Nadao se da će pronaći nešto, bilo šta, što bi moglo da mu nagovesti odakle su banditi došli.

Na žalost, nije pronašao ništa. I u smrti, kao i u životu, bili su bez identiteta.

Odmahnuvši glavom, Dok Holidej se okrenuo da izađe i upravo u tom trenutku, primetio je sedlo prislonjeno uz zid. To je bilo sedlo kako je koristila vojska.

Poslednji put je video to sedlo na leđima konja kojeg je jahao Kenon i pomislio da bi, možda, u bisagama

na njemu, mogao nešto da pronađe.

Ali, i tu ga je čekao razočaranje. Ničega nije bilo.

— Do đavola — opsovao je Dok i onda potražio sedlo koje je pripadalo Pipersu.

I njega je pronašao zajedno sa bisagama. Naravno, ni tu nije pronašao ništa, ali, nije se ni uzbuđivao. Oni koji su pobili ovo društvo, verovatno su već pretražili sve.

Vratio se u kuću, da vidi ima li nešto što bi moglo da mu koristi na putu. Tamo u uglu kuhinje. sećao se, video je gomilu odeće. Sad se vratio da vidi, neće li tu naći nešto.

U gomili je primetio jedan vuneni šal. Setio se da je baš njega video na vodi bande, kad ga je sreo na vratima Pitove kolibe.

Pretresao je parče po parče, ali, sve je bilo bez uspeha. Ni u jakni, ni u džepovima, nije bilo ničega.

A onda je dohvatio košulju. Sudeći po veličini, morala je pripadati Kenonu.

I tu, u džepu košulje, pronašao je parče ispresavijane hartije.

Otvorio je vrlo pažljivo, plašeći se da je ne pocepa. Razvio je oprezno i položio na sto. Na njoj je nešto pisalo.

Hartija je bila kvašena, to se lepo videlo. Slova su bila umrljana i razlivena, ali, Dok je, doduše sa mnogo muke, uspeo da razazna neke reči.

To je, očigledno, bio račun iz neke radnje, a suma je bila šest dolara. U vrhu računa bila je jedna reč, koja nije bila razlivena. Pisalo je „Trgovina”. Na žalost, reči koje su sledile, bile su nečitke. A kad je malo napregao oči, činilo mu se da vidi i reč: Bend.

Dok Holidej se zamislio. To je znači bio račun iz trgovine u nekom gradu, koji je u svom imenu imao reč Bend.

Možda je to bio neki trag, a možda i nije. To sada Dok nije mogao da zna. Ostalo mu je jedino da sačeka i vidi.

Seo je opet na konja i pojahao prema jugu, a kasno te večeri prešao je prugu „Centralni Pacifik”.

Sledeći dan bio je naporan i za Doka, i za njegovog konja. Našao se u planinskoj oblasti i izgubio je mnogo vremena tražeći put.

Tek kasno uveče, pronašao je prirodni prolaz kroz planinu. Usek je bio dubok, ali mu nije trebalo mnogo vremena da ga prođe.

Odmah iza tog kanjona, teren je postao mnogo lakši. Sada je opet mogao da ide brže. I požurio je, mada je vodio računa da mu se konji ne premaraju.

Na putu je bio već više od nedelju dana. Osećao se sasvim dobro. Bio je zdrav, u odličnoj kondiciji i spreman da se suoči i sa najokorelijim banditom.

Ipak, još uvek je vežbao izvlačenje „kolta” iz futrole. Godinama je imao svoj stari revolver, koji je osećao kao deo sebe. Sada je prvi put morao da se privikne na drugi. Koliko će uspeti u tome i koliko će biti brz, videće tek kad bude morao da ga upotrebi. Ali, za taj trenutak morao je biti spreman.

Na pušku se privikao odmah i posle samo nekoliko probnih hitaca, mogao je da bude sasvim siguran da će njegovi meci otići pravo tamo kuda ih bude uputio.

Devetog dana, pošto je napustio Saunt Pas, Dok Holidej je ugledao

oblak prašine ispred sebe. Bio je dosta daleko, ali njegovo izvežbano oko je dalo dobro obaveštenje. Bilo je jasno da je tu prašinu podiglo krdo stoke.

A stoka u pokretu je značila, da su tu i ljudi. Od ljudi će, možda, dobiti neke informacije, bilo o svome konju ili bar u čijem imenu postoji reč Bend.

Brže je poterao konja osetivši odjednom želju da, posle devet dana, ponovo progovori koju reč sa ljudima.

Slim Hazard je uspravio ukočena leđa u sedlu i zabacio na potiljak svoj šešir sa širokim obočom.

Citavih nedelju dana sakupljao je stoku po pašnjacima i sve to vreme proveo u sedlu. Sada se osećao sav izlomljen. Bilo mu je već dosta svega.

Osim toga, nikada nije voleo da se toliko dugo odvajava od kuće. On je bio porodični čovek i jedva je čekao da vidi ženu i decu.

Pustio je uzde da slobodno padnu konju na vrat, a zatim je, sporim pokretima, počeo da zavija cigaretu.

Bio je to krupan i snažan čovek, crne kose i preplanulog lica. Dugo godina jahao je za velike rančere, a kad je sakupio dovoljno novca, kupio je sebi ranč.

Onda su nastupile godine borbi sa surovom prirodom. Krčio je i proširivao ranč dok, najзад, nije stvorio ono što je želeo celog života.

Tek poslednjih nekoliko godina, mogao je da skine sa sebe jedan deo teških poslova i da ih prebaci na druge. Sve do tada radio je sam,

jer nije bio u stanju da plaća radnike.

Zapalio je cigaretu i posmatrao svoje ljude, koji su bili zabavljeni poslom. Svi su oni bili dobri momci i svi su znali kako treba sa stokom.

Onda je, u daljini, primetio jednog jahača. Kao da je namerno tražio put da dođe do njih.

Čovek se približavao dosta brzo. Jahao je na lepom konju, a sobom je, kako to već rade usamljeni jahači, vodio tovarnog konja. Vrlo brzo im se približio, a kada je došao do njegovog krda, uputio se pravo njemu.

Hazard je malo protegao uzde, ali, nije poterao konja u susret strancu. Ostaó je mirno u sedlu i nastavio da puši.

Kada je jahač prišao sasvim blizu, Slim Hazard je spustio ruku na dršku „kolta“. U ovom kraju, čovek je uvek morao da bude na oprezu. To je bilo normalno ponašanje i nije trebalo da iznenadi stranca.

Dok Holidej je zategao uzde svoje konju tik pored rančera, koji ga je posmatrao sasvim bezizraznog lica.

— Dobar dan — rekao je Dok Holidej držeći ruku daleko od drške revolvera.

Rančer je klimnuo glavom.

— Dobar dan — odgovorio je. — Zovem se Hazard. Slim Hazard. Vi se nalazite na mojoj zemlji.

Dok Holidej se osmehnulo ljubazno.

— Ja sam Džon Holidej, ali me zovu Dok. Tako me možete i vi zvati. Zaista imate lepo imanje — pokazao je rukom na stoku i na okol-

ne pašnjake. — Sakupljate krdo? — Tako je. A kuda ste vi krenuli?

— Na jug.

— Dolazite li izdaleka?

— Saunt Pas.

— Prilično dugo jahanje. — Vlasnik ranča „Kaljavi potok“ se od jednom osmehnulo prijateljski.

Dok Holidej je odgovorio osmehom. Znao je da je led probijen i da može da se opusti.

— Upravo je podne, Holideje — rekao je rančer. Očigledno, do nje ga još nije doprla priča o Doku, što se ovome sada i sviđalo. — Dobrodošli. Hoćete li da ručate sa nama?

Dok Holidej je klimnuo glavom. Bilo bi neljubazno odbiti takvu ponudu, mada se on malo pre založio. Osim toga, to je bila prilika da malo porazgovara sa rančerom i njegovim momcima. Možda će oni umeti da mu daju neko obaveštenje o Njutnu.

— Sa zadovoljstvom — prihvatio je poziv.

Slim Hazard je pokazao ulevo.

— Tamo su kuvareva kola — rekao je. — Hajdemo.

Kao i svi kauboji Divljeg zapada i ljudi Slima Hazarda, bili su mladi i snažni i svi su bili radoznali da čuju novosti iz sveta. Zato su dočekali Doka sa velikom dobrodošlicom.

Dok Holidej je odgovarao na njihova pitanja i pokušavao da zadovolji njihovu radoznalost tako je znao i umeo. Svoja pitanja je ostavio za kasnije, kad momci budu spremni da i sami pričaju.

Mirno je jeo govedinu i pasulj, i

jučeranji hleb umešen, očigledno, na ranču.

Pošto je obed bio završen, ljudi su zapalili cigarete, a kuvar im je nasuo kafu. Onda je Dok rešio da pita ono što njega zanima.

— U stvari — počeo je — uputio sam se u potragu za konjem. Ukrađen mi je pre šest nedelja.. Pastuv, zlataste dlake. Da nije možda neko od vas, u poslednje vreme, video takvog konja? Odaziva se na ime Mig.

Gledao je ljude redom, očekujući da čuje njihov odgovor. Ali, oni su odmahivali glavama. Odgovorio je Hazard za sve.

— Ne, Holideje, niko od nas nije video takvog konja — rekao je. — Ko zna, možda je i prošao ovuda, ali, u poslednje vreme, momci i ja smo bili na udaljenim pašnjacima, daleko od svih puteva.

— Znaš li možda ko ti je ukrao konja? — upitao je visoki koščati Teksašanin, čiji je glas podsećao na zvuk testere kad prolazi kroz drvo.

— Rajs Njutn.

Iznenadeno mrmljanje je propratilo njegove reči.

— Rajs Njutn, a? — promrmljao je jedan od kaubojja. — I ti si krenuo u poteru za njim?

— Da.

— I to zbog konja?

— Taj konj mi vredi mnogo.

Mladić se iskreno nasmejavao.

— Šta je tu smešno — Dok je imao strpljenje. Znao je dobro šta mladić govori.

— Bilo bi potrebno đavolski mnogo konja, da se ja rešim da krenem za tim banditom — rekao je mladić iskreno.

Tada se nasmejavao drugi jahač.

— Do đavola, Bo — obratio se svom kolegi. — Za tebe najveću vrednost ima obična košulja. Ne verujem da si ikada imao više od jednog konja.

— Bogami, to je istina — osmehnuo se Bo.

Slim Hazard je promućkao svoje lonče sa kašom i primetio zamišljen.

— Mogu da razumem da čovek voli svog konja, ali... Izvini, Holideje... Žao mi je što nismo mogli da ti pomognemo. Ja lično, nikada nisam mogao da trpim te konjokradice... U ovoj zemlji to su najbedniji pacovi... — odmahivao je glavom rančer.

Nastala je gnaja. Svaki od momaka je želeo da kaže svoje mišljenje i svi su se slagali sa svojim gazdom.

— Da, postoji samo jedan način na koji se treba razračunati sa takvim gadovima. To je dobar konopac i jaka, čvrsta grana — zaključio je Hazard.

— I ja tako mislim.

— Zato mi je i žao što nismo mogli da ti pomognemo — rekao je rančer.

— Možda biste mogli da mi pomognete u nečem drugom.

— Da čujemo?

Dok Holidej im je onda ispričao šta je našao na onom ranču i o hartiji, koja je bila u Kenonovoj košulji.

— Imaš li tu hartiju? — upitao je neko iz grupe.

— Ne. Bila je sva iskrzana, pa se bukvalno raspala posle nekoliko dana. Ali, na njoj je pisalo nešto što se završavalo sa rečju Bend.

— Pa — promrmlijao je Slim Hazard — postoji jedan grad. Zove se Tulsa Bend. Samo, on je u Novom Meksiku.

— Čekaj — umešao se kauboj kojeg su zvali Bo. — Mislim da se sećam jednog malog grada, koji se zove Snejk Bend.

— Gde je to?

Bio je podigao svoje usko, mršavo lice.

— Blizu reke Kolorado.

— U Juti?

— Aha. Nije daleko od mesta gde se Grin River uliva u Kolorado. — rekao je Bo i slegnuo ramenima. — Dugo vremena nisam bio tamo, a i kad sam bio... u stvari, samo sam prošao.

Zaćutao je i ponovo slegnuo ramenima.

— Po onom kako je tada izgledao, to bi komotno mogao da bude i grad duhova. Odande čovek jedva čeka da se izgubi.

Dok Holidej je klimnuo glavom. Popuštao je svoju cigaretu do kraja i zgnječio opušak.

— Hvala vam, momci. Možda je baš to mesto koje tražim. Koliko daleko misliš da je odavde?

— Da se setim — zamislio se Bo. Nekoliko minuta je ćutao, a onda je rekao. — Pa, rekao bih, da ima nekoliko stotina milja vazдушnom linijom i...

— Do đavola, baš si mu objasnio — namrštilo se jedan ridokosi kauboj. — Nije on ptica.

— Zaveži Rede — dobacio mu je Bo, a i samom mu je bilo smešno.

— Je li teren loš? — upitao je Dok.

— Jeste — klimnuo je Bo gla-

vom. — Neki predeli izgledaju kao da ih je neki džin ispreturao. Ali, ja mislim da bi ti mogao da pođeš na istok, a onda da pratiš Grin River.

— Grin River?

— Da. U tom slučaju, ne bi imao mnogo problema.

— I za koje vreme misliš da bih stigao? — onuda prošao.

— Pa, trebaće ti oko nedelju dana, pretpostavljam. Možda i deset. Ali, kao što sam rekao, davno sam

Dok Holidej je ustao i obrisao prašinu sa pantalona.

— Mnogo vam hvala na ručku — rekao je Slimu Hazardu i mahnuo rukom ostalima.

Slim Hazard je klimnuo glavom.

— To je najmanje što smo mogli da učinimo. Iskreno se nadam da ti je Bo bio od pomoći.

— I ja se nadam — osmehnuo se Dok, a onda krenuo. — Dobro vam sreća momci — doviknuo je kaubojima.

— I tebi, Holideje.

— Dobar lov, momče — viknuo je mnogo mlađi Bo.

— Do viđenja, Holideje — pozdravio ga je Slim Hazard, kad je dok već uzjahao konja.

Dok Holidej je poterao konja prema istoku. Ni sam nije znao zašto, ali, sve mu se nekako činilo da će baš Bend Snek biti mesto koje traži.

Slim Hazard je posmatrao Doka kako odlazi, a onda je pogledao svoje momke i rekao zamišljeno.

— Treba imati hrabrosti i počiza bandom Rejsa Njutna. Bogami, zais-

ta treba imati mnogo hrabrosti.

Kauboji su zažagorili. Svaki od njih je znao da je njihov gazda u pravu. Teško da bi se neki od njih usudio da za Njutnom krene tako jednostavno, sam.

— U redu momci — uzdahnuo je Hazard. — Hajde, da potermao tu stoku kući.

Ljudi su poskakali na noge i poleteli konjima. Trenutak kasnije, već su ponovo bili na svom svakodnevnom poslu.

Nešto posle njih, i Hazard se našao u sedlu. U tom trenutku je Dok Holidej već nestao.

Hazard je još jednom pogledao za njim, a onda se uozbiljio i dotakao obod svoga šešira, kao da mu odaje počast.

Tek tada je krenuo za svojim ljudima.

VII

Od susreta na pašnjacima, prošlo je možda desetak dana, kada se Dok Holidej, sav zarastao u bradu, zaustavio pored jednog drvenog znaka koji je izgledao kao da će se, svakog trenutka, srušiti.

Na drvenoj tabli svoj izrešetanoj mecima, pisalo je.

„Snejk Bend, 10 milja.”

Dok Holidej je odahnuo i ispravio se u sedlu. Skoro da je bio siguran da je baš to mesto koje traži.

Bez razmišljanja je poterao konja u pravcu, koji je pokazivao putokaz.

Oba njegova konja su sada izgledala prilično umorno. Poslednja nedelja nije bila nimalo laka. Konji-

ma je trebalo menjati potkovice, a i dodati poduži odmor. Da je naišao na neko naselje, već odavno bi to obavio.

Ali, sad šta je tu je. Uostalom, i to će biti razlog više, da se duže zadrži u Snejk Bendu, čak i ako se pokaže, da to nije grad, koji traži.

Kako se približavao gradu, već su počeli da ga obuzimaju gradski problemi. Pomislio je kako će biti dobro okupati se u toploj vodi i pojesti dobar ručak, koji neće morati sam sebi da sprema.

Da, to će, zaista, biti dobro. Uostalom, kad je već kod toga, biće mu potrebno da se snabde i novom količinom namirnica. Kafe više nije imao, a brašna je bilo samo toliko da stanu u jednu šaku.

Dok ga je umorni konj nosio napred, Dok Holidej je izvukao svoju skupocenu tabakeru. I u njoj su bile poslednje cigare, koje je imao. Nadao se da će u tom Snejk Bendu naći „virdžimiju”.

Dosta dugo se probijao uskim putem između kamenih gromada i već je bilo kasno popodne, kad je vidik pukao pred njim. Tada je pred sobom ugledao grad.

Nije to bio neki veliki grad već pre naselje, kakvih je bilo sijaset po Divljem zapadu.

Grad se smestio uz samu obalu reke, a kuće su mu bile razbacane. Bilo je očigledno da je svako gradió sebi kuću tamo gde mu se dopalo, bez ikakvog plana.

Izrovana brda oko grada i ona koja su se spuštala do samih kuća, govorila su da je ovo bilo rudarsko mesto.

Dok se polako spustio do prvih

kuća. Oprezno je ušao u glavnu ulicu. Bila je pusta, i govorila je da u ovom gradu, u ovom trenutku, baš nema mnogo posla.

Ipak, Dok je dobro znao da spo-
ljašnji izgled može da prevari. Ni-
gde nije video nijedan salun, bar
u glavnoj ulici ga, izgleda, nije bilo.
I Dok se opet upitao, da li je došao
na pravo mesto.

Uskoro ćemo i to znati, pomislio
je i poterao konja napred. Pastuv je
već prilično gadno hramao.

Nešto dublje u ulici, već je po-
čeo da sreće ljude, a što se više
približavao centru bilo ih je nešto
više.

I niko od njih mu nije uputio pri-
jateljski pogled. Naprotiv.

Dok nije okretao glavu ni levo,
ni desno. Nastojao je da deluje opu-
šteno, kao da je došao u svoj grad.
Ali, ispod oboda svog „kalifornija“
šešira, pomno je motrio na sve oko
sebe.

Ljudi, koje je video duž trotoa-
ra, nisu delovali nimalo represen-
tativno. Bili su obučeni u ishabana
odela. Nijedan od njih nije delovao
kao kauboj, ali, ni kao pravi gra-
đanin.

Dok Holidej je poznavao takve
ljude i znao je da su svi oni radili
pod zemljom. Bili su to rudari. A
po njihovom izgledu, nije bilo te-
ško zaključiti da su to oni, kojima
se sreća nije osmehnula.

Ne obraćajući pažnju na poglede
kojima su ga pratili, jahao je uli-
com, dok nije pred sobom ugledao
štalu. Onda je poterao konja tamo.

Kad se Dok Holidej pojavio, u
štali, tamo je jedan mršavi mladić

upravo stavljao seno pred nekoliko
konja.

— Zdravo — rekao je Dok.

Mladić se trgao i naglo se okre-
nuo. Bio je ridokos i imao je pega-
vo lice.

— Baš ste me uplašili, mister —
osmehnulo se. — Šta bih mogao da
učinim za vas?

Dok je pokazao palcem preko ra-
mena.

— Imam ovde dva prilično izmo-
rena konja, prijatelju. Potrebna im
je hrana i da se dobro istimare.
Imaš li mesta za njih?

Ostavljajući vile ustranu, dečak
je zapitao.

— Za koje vreme?

— Zavisi! — Dok je slegnuo ra-
menima. — Dva tri dana, ne znam.
Može biti i više. A može i manje.

— U redu — mladić se očigledno
trudio da deluje poslovno. — Na-
ravno, ako platite unapred.

— Svakako. Koliko?

— Dva dolara dnevno, za oba.

— Prilično skupo — nasmejao se
Dok. — Ja nisam imao nameru da
kupujem deonice u tvojoj firmi.

Ali, mladić se nije pokolebao.

— Kako hoćete, mister. Ali, ako
ste mislili da biste mogli pokušati
na drugom mestu, mogu vam reći,
da je ovo jedina štala u gradu.

Dok se namrštiio, a dečak je na-
stavio da govori.

— Pre godinu dana, umro mi je
otac. Od tada ja vodim štalu, sam.
Što više novca uštedim, to ću ra-
nije napustiti ovaj smrdljivi grad.
Eto, mister, tako stoje stvari.

Dok Holidej je zavukao ruku u
džep pantalona.

— To ne bi trebalo da potraje

dugo, sudeći po tvojim cenama — rekao je smešeći se. — Brzo ćeš otići odavde.

I dečak se nasmejao.

— I ja tako mislim, mister.

Dok je izvadio novac i dao dečaku šest dolara.

— Jesmo li sada ortaci? — upitao je.

— Kod mene nema mesta za ortake — odgovorio je dečak, a Dok je izašao da dovede konje.

Kada je uveo životinje u štalu, dečak je zviznuo oduševljeno.

— Taj pastuv je fantastičan! — prošaputao je zadivljeno.

Brenanov pastuv koga je Dok jahao, bio je zaista nešto što se ne viđa svaki dan. Dlaka mu je bila smeđa, a duž leđa mu se protezala bela pruga. Na sve četiri noge, imao je bele „čarape.”

— Fantastičan je — ponavljao je dečak.

Dok Holidej je klimnuo glavom.

— I ja tako mislim. Volim čistokrvne konje...

— Ko ih ne voli? — rekao je dečak i poveo životinje u boksove. — Vratio se do Doka i ponosno mu rekao. — Vaše stvari će ovde biti sigurne, mister. Želite li da uzmete bilo šta od ovih stvari, koje su bile na tovarnom konju?

— Ne mnogo — rekao je Dok uzimajući pokrivač i pušku iz futrole. Samo ove sitnice. Ostale stvari ću ostaviti.

Dok obično nije nosio pušku ulicom, ali, sada nije imao svoj revolver i za svaki slučaj, prekršio je taj svoj običaj.

— Ne brinite, mister. Ovde ćete sve naći kako ostavite.

Momak je klimnuo glavom i pokazao na vrata u zadnjem delu štale.

— Ja spavam tamo — rekao je. — Tako ne moram da plaćam za prenočište, pa je i to koji dolar mesečno.

— Bogami, mislim da ćeš uspeti, dečko.

— To i nameravam.

Dok Holidej je prebacio svoje stvari preko ramena i uzeo pušku pod ruku.

— Kao što sam rekao — dobacio je — ja volim čistokrvne konje. Ima li neki takav ovde?

— Ne mister, koliko ja znam, nema nijedan takav miljama u krug.

Doku Holideju se nijedna crta nije pomerila na licu, a bio je vrlo razočaran. Ali, kao i uvek, vladao je sobom i jedna ovakva stvar ne bi ga mogla odati. Dotakao je široki obod svog „kalifornija” šešira i rekao.

— O kej, dečko, navратиću sutra, da obiđem konje.

— Izvolite, mister. Nego... za slučaj da ne znate gde možete provesti noć...

— Da?

— Pokušajte u hotelu „Silver Lod”. Nalazi se na drugom kraju grada. Ne možete ga promašiti. To je jedina zgrada na dva sprata.

— Hvala ti. Mislim da ću odmah otići tamo. Imaju li tople vode za kupanje?

Dečak se osmehnuo.

— Dobićete sve što želite i toplu vodu, a i toplu ženu, takođe. Pokušajte sa Mej. Recite joj da vas je poslao Kas.

Dok Holidej je pogledao mladica.

Nije baš tako naivan kako je izgledalo u prvom trenutku. Ili je ovo, možda, grad u kome se i deca bave prljavim stvarima.

— A šta ti dobijaš za to? — upitao je dečaka.

— Piće na raču kuće.

Ovoga puta, Dok je morao da se glasno nasmeje.

— Već sam ti rekao... ti ćeš, zaista uspeti u životu!

Momak se nije smejao. Ozbiljno je gledao svojim sivim očima.

— A kao što sam i ja vama rekao, mister, to i nameravam.

Dok Holidej je napustio štalu i krenuo niz ulicu prema visokoj građevini na drugom kraju grada.

Prošao je pored jednog dućana i najзад naišao na jedan bučan salun. Već ga je prošao, kada je neki rudar zaurao za njim.

— Hej, mister!

Dok Holidej se okrenuo.

— A gde ti je konj? — upitao je rudar.

— Ostavio sam ga u štali — odgovorio je Dok ljubazno ne želeći nikakve nepotrebne kavgе. On je imao važnijih problema.

Covek je izašao na trotoar i požurio da prepreči Doku put. Njegovo gojazno lice bilo je zajapureno od pića i izgledalo je da ne vidi ni belu mačku. Nezapaljena cigareta, visila mu je iz ugla usana.

— Ovde nema posla — preplitao je jezikom. — Nema ni za prave ljude kakvi smo mi — pokazao je glavom na gomilu rudara, koja je bila okupljena na trotoaru.

— O kej, mister — odgovorio je Dok. — Ja ne tražim posao.

Rudar po imenu Dač Haton se

namrštio. Nije očekivao da će ovaj neznanac tako čudno obučen za ovaj grad, ostati miran.

Malo se zaljuljao na nogama, a ostali rudari su počeli da ga podstiču da napravi gužvu. Onda se on sav ukočio i upro prstom u Dokove grudi.

— Ni ovde nema mesta za tebe, mister — drugom rukom je pokazao na trotoar. — Ako želiš da prođeš, moraćeš da siđeš na put.

Zakikotao se, a smeh mu se pretvorio u grohot, kad mu se pridružilo još nekoliko ljudi.

Dok Holidej se, naravno, nije ni pomerio s mesta. Mirno je posmatrao rudara pred sobom.

Dač Haton je imao preko šest stopa visine, a ramena su mu bila široka i masivna. Ruke je imao snažne. Ispod jakne su mu se ocrtavali mišići. Bio je to, sigurno, jak momak.

Jedino mu je lice bilo gojazno, i delovalo je nekako svinjski. I oči su mu bile zlobne.

Ljudi u gradu su znali da uživa, kad mu se pruži prilika da nekog teroriše, pa su ga se pribojavali, nešto zbog toga, a nešto zbog njegovog rasta i snage.

Tada se i Dok Holidej nasmejao, ali oči su mu ostale ledene. Bilo mu je dosta ovog siledžije.

— O kej, mister, voliš li ti ovo često da radiš? — upitao ga je. — Ovo ti se baš namestilo, a? Dan je divan, tu si ti sa svojim prijateljima i izgleda da ste rešili da se dobro zabavljate. A tu sam i ja... mada sam pomalo umoran od dugog puta. Prema tome, zabava može da

počne, misliš? Samo, neće moći. Ja sam umoran i nije mi do zabave.

Kažiprst Dača Hatona ponovo je krenuo napred, ali, ovoga puta je dobro upro u Dokove grudi.

— Vi kicoši i probisveti, mislite da je cela ova zemlja vaša — počeo je da viče, toliko je želeo da podigne glas.

Dokov smeh je ovoga puta bio nešto usiljeniji. Ipak, kada je progovorio, glas mu je ostao miran.

— U redu, prijatelju — rekao je. — Zamoliću te samo jedno. — Smeh je kao izbrisan nestao sa Dokovog lica. — Nosi se do đavola sa mog puta.

U prvom trenutku, Haton je zapanjeno pogledao Doka. Sa njegove visine, Dok mu se činio kao neki žgoljavko.

— Tvog puta? — zagrmio je.

Ruka Doka Holideja poletela je pod levo pazuho. Zgrabio je kundak „karabina”.

Cev puške je opisala munjevit krug kroz vazduh, a onda se zaustavila na desnoj strani brade Dača Hatona. Odjeknuo je tup udarac, a prisutna gomila je zaustavila dah, kada se ogromni Haton zaneo unazad.

Dok se teturao unazad, Haton je pokušavao da održi ravnotežu, ali, kad je stigao do ivice uzdignutog trotoara, zaneo se i svom težinom tresnuo na kolovoz.

Dok Holidej ga je pogledao mirno.

— Upozorio sam te — rekao je.

Poluošamućen, Dač Haton je posmatrao Doka Holideja, koji se čak nije ni uplašio posle ove gužve. U rudarevim očima, gorela je mržnja, a usta su mu se iskrivila u ružnu

grimasu, kada je promrmljao.

— To ti je najveća greška, koju si ikad napravio, mister.

Dok Holidej je slegao ramenima i nastavio put. Nije se više ni okrenuo da pogleda Hatona ili gomilu na trotoaru, koja je odjednom zanemala.

Dač Haton se s mukom podigao na noge i počeo da trlja bradu. Dok ga je žestoko opalio.

Jedan od rudara se, ipak, glasno nasmejavao.

— Ovoga puta se nisi baš pokazao, Hatone — cerekao se.

— Zaveži! — planuo je Haton. — Inače ćeš ti imati priliku da vidiš kako umem da se pokažem.

Rudar je, istog trenutka, prestao da se smeje.

Haton je, međutim, stajao na svome mestu trljajući bradu, sve dok nije video da je Dok Holidej ušao u hotel. Onda se okrenuo i ušao u salun.

— Neka ga, neka — mrmlija je. — Do đavola, taj kicoš pojma nema šta će ga ovde zadesiti.

Dok Holidej je iznajmio sobu za tu noć i pošto je ostavio svoje stvari, sišao je ponovo na ulicu. Potražio je šerifovu kancelariju. Našao je brzo, bila je skoro preko puta hotela. Prišao je vratima i pokucao.

Vrata mu je otvorio visok, vitak čovek od tridesetak godina. Pogledao ga je, a u očima mu se ogledalo iznenađenje.

— Do đavola, neka sam proklet ako ovo nije Dok Holidej — rekao je i naglo ispružio ruku pred sebe.

Dok Holidej mu je prihvatio ruku i čvrsto je stegao.

— Zaboga, Rense, ti si zaista lek za oči. Već sam mislio da sam upao u pravu rupčagu. Koliko je samo vremena prošlo!

— Mnogo vremena je prošlo, a ovo je stvarno rupa, nisi se prevario. Hajde ulazi, da mi ispričaš šta te dovodi ovamo.

Dok Holidej je ušao u kancelariju svog davnašnjeg poznanika i prijatelja. Jednom, davno, njih dvojica su se sreli u preriji. Rens Slejd je bio u nekoj gužvi i samo zahvaljujući slučaju, koji je baš tim putem naneo Doka Holideja, izvukao je živu glavu.

Dok je tada bio u punoj formi i nije se mnogo mučio dok je likvidirao trojicu bandita, koji su napali Rensa. Učinio je to tako spektakularno da je Rens zenemeo od čuda. I čudio se uvek, kad god bi se setio toga.

Posle toga su zajedno nastavili put, a prehranjivali su se lovom, dok nisu stigli u prvi grad. Tada je Dok Holidej seo za zeleni sto, a Rens je nastavio svojim putem.

Sada su seli, Rens za svoj sto, a Dok Holidej na jednu stolicu kraj zida.

— Hajde Dok, da čujem šta te dovodi ovamo — prijateljski je rekao Rens.

— To će biti duga priča. Bolje ti govori prvi — nasmešio se Dok.

— Prvo da se malo okrepimo, kad ti se već ne žuri, stara skitnice! Hajde, popij koji gutljaj.

Pružio mu je flašu s pićem i Dok je prihvatio. Otpio je dobar gutljaj i namrštio se.

— Nije najbolji brendi na svetu,

ali, drugi ovde nema — pravdao se Rens. — Izgleda da ćemo stvarno, morati samo da razgovaramo. Pa, onda, odakle da počnem?

— Odakle hoćeš.

— Pa, eto... znaš onda, kad smo se rastali, ja sam nastavio da skitam. Potrajalo je to čitave dve godine, a pre pet godina sam postao zamenik šerifa u jednom gradiću u Teksasu. Tamo sam ostao dve godine, a zatim sam dobio obaveštenje da je ovde potreban, isto, zamenik šerifa...

— Zašto to?

— Misliš, zašto sam ostavio mesto zamenika šerifa u Teksasu, da bih radio to isto ovde, Bogu iza leđa?

— Da, baš to sam mislio.

— Tamo, u Teksasu nas je bilo četvorica. I svaki od nas je želeo da dobije mesto šerifa. Od samog početka mi je bilo jasno da ga ja ne bih dobio.

Dok ga je pogledao upitno, a onda je slegao ramenima i nasmešio se.

— Ovde ima samo jedan zamenik... — Rens je ponosno potapšao metalnu zvezdu, koja mu je bila prikačena na košulji. — Jal

Dok Holidej je morao da se nasmeje ovom dečaćkom izlivu ponosa.

— Nikada mi nije palo na pamet da ćeš prikačiti metalnu zvezdu.

— Ni meni — priznao je Rens. A' onda se naglo uozbiljio. — Ali, nisi mi još rekao, šta tebe dovodi ovamo?

Dok mu je ispričao sve po redu.

Pošto je dovršio priču, Rens je ćutao nekoliko minuta, a onda je

počeo žustro, kao da će odmah rešiti stvar.

— Do đavola, Dok, stvarno je prokletu gadno izgubiti konja na takav način! A kažeš da je na onom računu koji si pronašao pisala reč Bend?

Da je bila neka druga situacija, Dok bi se malo zabavljao na račun Rensove važnosti, ali, sada mu nije bilo do toga. Bio je umoran, a nije mu se ni gubilo vreme.

— Tako je — odgovorio je kratko.

Rens je zabrinuto klimao glavom.

— Ne sećam se da sam video Miga. Znaš i sam da tog konja niko ne može zaboraviti tako lako, a ja ga dobro poznajem. Žao mi je Dok. Ti me poznaješ. Znaš da volim konje isto koliko i ti... Ipak, mislim da nisi došao na pravo mesto.

Dok ga je pogledao ispod oka.

— Nisam došao na pravo mesto, kažeš?

Naravno, moglo se dogoditi da nije došao na pravo mesto, to je Doku bilo jasno, ali, nešto u Rensovom ponašanju ga je malo čudilo. Nije mu delovao sasvim prirodno. Biće da želi da ostavi utisak, zaključio je Dok, a tako je i bilo.

— U stvari, najzad je Rens došao sebi od iznenađenja i počeo normalnije da se ponaša. — Odavno se nismo videli...

— Pa, šta onda? — presekao ga je Dok.

— Hteo sam, ovaj da kažem, da kod mene nećeš pronaći. Rajsa Njutna, eto, to, ali da se, inače, đavolski radujem...

Dok je imao potrebu da opsuje, ali je rešio da ne zateže. Hteo je da ispita situaciju, a to će mu biti lak-

še sa Rensom, nego sa bilo skim drugim.

— Koliko dugo si ti u ovom gradu? — upitao je.

Rens se malo zamislio, kao da je to bilo vrlo teško izračunati.

— Oh, mislim oko četiri meseca — rekao je najzad. — To je ipak dovoljno da budem siguran da Rajsa Njutn i njegovi ljudi nisu dolazili ovamo. Niti sam ih video, niti čuo za njih.

— A šerif?

Rens ga je pogledao začuđeno.

— Valjda ne misliš da mi ne bi rekao kad bi se Njutn nalazio u bilizini? Do đavola, čoveče, Njutna traže u osam država.

Dok Holidej je uzdahnuo i klimnuo glavom.

— M... da, razumem — rekao je videvši da ovde neće mnogo čuti.

A Rensa je, opet, obuzelo dobro raspoloženje.

— Nego, reci mi gde si odseo? — pitao je Doka.

— U hotelu na kraju ulice.

— „Silver Lod“?

— Da.

— Nisi baš izabrao. Bolje da odeš odatle...

— Zašto?

— Pa, ovaj... tamo može da bude nesnosno. „Dame“, znaš... same ti se uvlače u krevet.

Rens se nasmejavao svojim rečima, a pošto je Dok i dalje bio ozbiljan, on je dodao brzo.

— Samo sam se šalio, Dok.

— Nema veze. — Doku je sve ovo već postojalo dosadno, a on nije bio od ljudi, koji vole prazne razgovore. Ako je takva situacija, više voleo da čuti.

— Ozbiljno, Dok, zašto nisi došao

kod mene kući? — zapitao je Rens kao da se tek sada setio, što je, verovatno, i bilo. Dok nije sumnjao u njegovu dobronamernost.

— Kod tebe kući? Nećeš mi, valjda, reći, da si se sasvim sredio i uljudio?

— Nego šta si mislio? — ponosno je podigao glavu Rens. — To svako mora, ranije ili kasnije. Ja sam mislio da je bolje da to uradim ranije.

— M... da, biće da je tako.

Rens ga, međutim, nije slušao. On je, očigledno, uživao što mu se pružila prilika da ispriča, kako je uspešno rešio svoje probleme.

— Da, mislio sam da je bolje da požurim — rekao je. — Roditelji su mi umrli ubrzo pošto smo se ti i ja rastali. Ja sam onda morao da se brinem o svojoj mlađoj sestri... U stvari, to je jedan od najvećih razloga, što sam se prihvatio ovog posla.

Začutao je nekoliko trenutaka, kao da se plašio da postavi glavno pitanje. Najzad se, ipak, odlučio.

— Pa, hoćeš li preći kod nas? — upitao je i pogledao Doka tako kao da mu od njegovog odgovora zavisi ko zna šta.

Doku ga je bilo žao. Znao je da bi se Rens radovao, ali, reda radi je zapitao:

— Zar ti to ne bi smetalo?

— Smetalo? — skoro je skočio Rens. Naprotiv. Biće divno. Prisetićemo se starih vremena, a Liza je odlična kuvarica...

Taman mi samo treba da se prisećam... pomislio je Dok. Kao da nemam nikakva posla pod kapom nebeskom. Ali, Rensov poziv nije mogao da odbije.

— U redu, Rense, preseliću se.

— Odlično, Dok — pljesnuo se rukama Rens. — Slušaj, idi po svoje stvari, a onda dođi ovamo. Ja ću te odvesti. Važi?

— U redu. Neću se dugo zadržati — obećao je Dok.

Zatvorivši vrata za sobom, Dok je krenuo prema hotelu. Sa druge strane ulice, njemu iza leđa, tog trenutka je jedan visoki čovek prešao ulicu i ušao u šerifovu kancelariju.

To, Dok, naravno, nije mogao da vidi.

Rens se još uvek smešio, misleći na Doka, kada je u kancelariju ušao šerif.

— Zdravo Rense, šta si to tako zadovoljan, pa se smeškaš? — pozdravio je šerif svog zamenika.

— Upravo sam sreo jednog svog starog prijatelja, Keje — rekao je Rens dobrodušno.

Šerif se spustio u stolicu za lujanje.

— Misliš li na onog kicoša što je, upravo, izašao odavde?

— Aha. On mi je jednom spasao život.

Šerif Kejz Trevis je podigao čizme sa mamuzama zašto i izvukao cigaru iz džepa. Zapalio je i izduvao oblak dima.

— Oh — uzdahnio je. Ovo mi je zaista bilo potrebno. Do đavola, daleko je do Petersovog rudnika. Nego, mogao bi da pripremiš kafu, a?

— Naravno — skočio je Rens i stavio lonac na peć.

Kej Trevis je pušio s uživanjem. Bio je to snažno građen čovek svojih četrdeset godina i upravo je počeo da se goji. Ipak, lice mu je još uvek bilo skladnih crta, a ten preplanuo od sunca i vetra. I mada je

već postajao gojazan, ipak je delovao čvrsto. U toku ovih pet godina koliko je nosio zvezdu, uspeo je da učvrsti svoj autoritet pred građanima, onako kako to nijednom šerifu, pre njega, nije uspevalo. Na to je bio ponosan. I sada, dok je posmatrao vrhove svojih skupih čizama, promrmeljao je.

— Taj tvoj... prijatelj... Zašto je došao?

— Traži svog konja.

— Konja?

— Aha — odgovorio je Rens, a bio je šerifu okrenut leđima. — Čistokrvnog pastuva. Divan konj, fantastičan.

Šerif se trgao, a zabrinut izraz mu se pojavio na licu. Zabrinuo se još više, kad je Rens dodao.

— Ukrao mu ga je Rajs Njutn. A njega je ostavio da umre u snegu, prokleti konjokradica.

Iza Rensovih leđa, šerifovo lice je prebledelo.

Rens je prao lončiće u kofi, koja je stajala u uglu kancelarije i naravno, ništa nije mogao da primeti. On je nastavio da obaveštava šerifa o pojeđinostima.

— Ja sam mu rekao da ne znam da je Rajs Njutn ikada bio u ovom gradu.

Šerif je za to vreme uspeo da se smiri. Kada je progovorio, glas mu nije odao nikakvo uzbuđenje.

— Da, u pravu si — rekao je. — Koliko i ja znam, on se nikad nije pojavljivao na ovoj teritoriji.

U to se na vratima začulo kucaње i šef je prekinuo razgovor sa zamenikom.

— Napred! — viknuo je.

— Dok — okrenuo se Rens. —

Šerife, ovo je Dok Holidej... o njemu sam ti govorio.

— Zdravo, Holideje! — šerif je ustao i pružio Doku ruku.

— Drago mi je šerife — rekao je Dok praveći se da ne vidi pruženu ruku. Nije bio njegov običaj da se rukuje sa svakim.

— Slušaj, Keje, mislim da nemaš ništa protiv, ako sad odem da pokažem Doku gde stanujem? — upitao je Rens. Ostaće kod mene nekoliko dana.

— To se razume — mahnulo je rukom šerif. — Slobodan si do kraja dana. Ja ću biti ovde, nemaš da brineš.

— Hvala ti, Keje — rekao je Rens uzimajući šešir. — Hajdemo Dok.

Dok je malo bolje pogledao šerifa. Nešto mu se na njemu nije svidelo, ali, zadržao se vrlo kratko i nije mogao da proceni, šta.

Vrata su se zatvorila za njima, a šerif se odmah namrštio. Imao je razloga za to.

Ubrzo zatim, uzjahao je svog već umornog konja i izjahao iz grada. Odmah je krenuo na sever, po drugi put toga dana.

Nije mu se nimalo išlo tamo, ali, nije smeo ni da sedi u kancelariji. Gadno je opsovao onaj dan, kada se Rajs Njutn prvi put pojavio u Snejk Bendu...

VIII

Stari Petersonov rudnik, kako su ga nazivali građani Snejk Benda bio je desetak milja udaljen od grada, na kraju starog puta, koji više niko nije koristio.

Rudnik je sada bio vlasništvo gru-

pe ljudi, koje su građani nazivali budalama, jer su se još uvek nadali da će, jednoga dana, izvući nešto rude, mada su svi ostali znali da je odavde davno iscrpena.

Upravo na tom mestu je šerif Kej Trevis sjahao sa svoga umornog konja i uputio se dugoj drvenoj građevini, koja je nekada služila kao menza, a to je bila i sada.

Iako se niko nije trudio da je održava, zgrada je bila u iznenađujuće dobrom stanju.

Trevis je ušao u zgradu i tu je zatekao starog Džonesija, koji je upravo pripremao večeru.

Bio je to nizak smežuran čovek koji je već prevalio šezdesetu.

— Otkud ti opet? — namrštio se Džonesi. — Naravno, moraću da te zadržim na večeri! Jesam li u pravu?

U njegovim očima se pojavio prezriv pogled, ali, šerif na to nije obraćao pažnju. Znao je da je Džonesi poslednja rupa na svirali u Njutnovoj bandi.

— Hoću da vidim Rajsa — rekao je.

Džonesi je svojom Brašnavom rukom pokazao u stranu.

— Tamo je preko, u holu.

— Hvala ti — rekao je šerif i okrenuo se.

Džonesi se samo namrštio, a kada je šerif nestao, izvukao je jednu bocu i otpio dobar gutljaj. Vrativši bocu na mesto, obrisao je usne kecljom.

Dok je šerif koraćao prema starom holu, gledao je dva konja vezana pred vratima. Jedan vranac i jedan beo kao sneg. Tada se setio ko je vlasnik tih konja... rudar Dač Haton.

Ta konstatacija ga nije obradova-

la, i šerif se pitao, šta li taj kavgađžija i mućak, kako se ga iza leđa svi zvali, radi ovde.

Za dugačkim stolom u holu, sedeli su Rajs Njutn i Lefti Majers. Dač Haton je sedeo preko puta njih.

— Hej, Keje, otkud ti, opet? — uzviknuo je Njutn. — Šta se to sad dogodilo?

— Nešto što bi ti svakako hteo da čuješ, Rajse.

— Tako?

Njutn je odmahnuo glavom rudaru.

— Idi da obiđeš Džonesija, Dače. Kaži mu da ti da kafu. Kasnije ću poslati po tebe. Važi?

— Kako ti kažeš, mister Njutne... naravno — bio je uslušan rudar. Ustao je i isteturao se napolje.

Njutn je pokazao prstom za njim.

— Novi regrut... možda. Potrebna mi je neko da zameni Kenona.

— Meni se čini da je on sasvim okej, Rajse — upao mu je u reč Lefti, koji je prvi zapazio Hatona.

Njutn je klimnuo glavom.

— I ja mislim. Nego. Keje, da čujemo šta tebe dovodi ovamo? Nisi, valjda, dva puta jahao ovamo samo da bi se nadisao čistog vazduha?

— Momak kome si ukrao onog pastuva, došao je u grad — bio je jasan i precizan šerif.

Rajs Njutn je zinuo, a onda je sa nevericom odmahnuo glavom.

— U Snejk Bend? — upitao je.

— Da. Odseo je kod mog zamjenika. Izgleda da su njih dvojica stari poznanici.

— Jesi li ti siguran da je to baš on?

— Po svemu sudeći, jeste — klimnuo je glavom šerif.

— Do đavola, ko bi to poverovao — promrmlijao je Lefti Majers odmahujući glavom.

Šerif Kej se naslonio na ivicu stola. Bio je toliko umoran od ovog jahanja da bi najradije legao, ali, želeo je da što pre završi ovaj posao.

— Sreća je što vas moj zamenik nikada nije video u gradu, a za građane niste više novost, da bi pričali o vama.

— Po čemu znaš da je to vlasnik onog konja? — pokazao je Njutn glavom gde je ispod prozora bio vezan Mig.

— Zove se Dok Holidej i rekao bih da nije neki mlakonja. — Šerif je značajno pogledao Njutna. — Mogao bi da nam napravi grdne probleme. I sam znaš da će uskoro početi da ispituje građane, a tada...

Rajs Njutn je protrljao bradu.

— Hm... Znači, došao je po konja?

Lefti, međutim, nije krio da je zabrinuti.

— Možda je došao i zbog nečeg drugog, Rajse. Možda je došao i po nas. Konačno, znaš i sam da smo ga ostavili da umre.

— Ti misliš, Keje, da će on početi da ispituje građane? — pitao je Njutn, kao da nije dobro čuo šerifa. — Ne bih voleo da neko makar pomene da smo ovde. Ne znači ništa što za građane mi nismo nikakva novost. Oni jesu prihvatili činjenicu da dolazimo i odlazimo, ali jedva će čekati da razvezu priču, to znaš i sam.

— Zbog toga sam i došao, Rajse — rekao je šerif. — A može se

dogoditi da on, iz čiste radoznalosti, počne da lunja okolo i da se dovuče i dovde.

Rajs Njutn je dotakao revolver.

— Pa, mislim da znaš, šta nam je činiti. Moramo ga se osloboditi, to je bar prosto. Ovuda mi niko neće njuškati, Keje, jesam li jasan?

Šerif se uozbiljio, a lice mu je postalo neprozirna maska.

— Ne, Rajse, ne smemo to da dozvolimo.

Šerif Kej je bio van sebe od je-da što je morao da bude Rajsov čovek. Ipak, i to je bilo bolje, nego da se Rajs okrene protiv njega. I sve to zbog jedne greške, koju je napravio u životu.

Prilikom jednog napada na banku, Kej se sasvim slučajno pridružio Rajsovoj bandi. U stvari, i nije shvatio da će napasti banku, dok nisu već ušli u njeno predvorje. I tada se dogodilo ono što nikada sebi neće oprostiti.

U opštoj gužvi i gunguli, kad je nastala pucnjava, braneći se od vlasnika banke, Kej je pucao i ubio ga. Naravno, nestao je odatle, ali jednoga dana ga je našao Rajs i od tada, on radi sve što mu se zapovedi.

Sećao se dobro, već je bio šerif u Snejk Bendu, kad se pojavio Rajs kao da ga je sam đavo doneo.

„Keje” rekao mu je tada Njutn, kao da mu je došao u posetu. „Mi ćemo malo ostati ovde, da se odmorimo. Ja i momci smo već dosta dugo bez baze, a vrlo nam je važno da imamo neko mesto gde predstavnici zakona neće zabadati nos. Jasnog?”

Kao da je to danas bilo, Kej se

sećao kako je nemoćno raširio ruke. Čak je nešto i pokušao, da bi se izvukao.

„Godine su prošle od onog prepada, Rajse” molio je. „Pusti me da se smirim.”

„Baš me briga za to, Keje” odgovorio je nervozno Njutn, a Keju je bilo jasno da se zakopao zauvek. „Kao što sam rekao, mi smo premoreni. Negde ovde mora da postoji mesto i za nas. Ti ćeš ga pronaći. I to, brzo. Inače, znaš šta će ti se desiti. Ispričaću svima ko si i šta si uradio”.

Proklinjući samog sebe, šerif Kej je od tada morao da igra dvostruku igru. Poslao ih je u Petersonov rudnik. Šta više, neprestano se trudio da im bude na usluzi. O svakoj novosti u gradu, obavestavao je Njutna.

Jednom ga je upozorio na dvojicu lovaca na ucene, koji su se u gradu pojavili pre godinu dana i tražili Njutna. Tu negde, kraj rudnika su i sahranjeni...

Šerifove misli je prekinuo Rajs Njutn.

— Zaboravio sam da ti kažem, Keje, uplatili smo izvesnu svotu novca na tvoj račun. Pre nekoliko dana...

Šerif ga je pogledao.

— Koliko Rajse?

— Pet stotina dolara.

— U redu — bio je zadovoljan šerif, mada mu se negde-, u dubini, bunila savest, što je uzimao taj novac. Ali, sada mu je već i bilo svejedno. I tako, i tako, od propasti se neće spasti.

Njutn se nasmejao, kada je video

izraz koji se pojavio na šerifovom licu.

— Da, i ja mislim da je u redu Keje — rekao je, a onda se okrenuo Leftiju. — Idi i dovedi Dača Hatona, treba mi.

Nekoliko trenutaka zatim, Lefti se vratio u pratnji krupnog rudara.

— Dače — počeo je Njutn — hoćemo da ti pružimo priliku.

Na rudarevom licu se pojavio širok osmeh, kad je klimnuo glavom.

— Neću vas izneveriti, mister Njutne — rekao je uzbuđeno.

— Moji momci me zovu Rajse, Dače. Naravno, kad nismo na poslu.

— U redu, Rajse — iskezio se zadovoljno Dač.

— E, pa dobro. Od danas si moj čovek i bićeš plaćen sto dolara nedeljno. Posao može da potraje i više od godinu dana. Samo treba videti kako će krenuti.

Dač Haton je zaustavio dah, i izbečio oči. Do đavola, nikada u životu mu se nije ukazala prilika, da zaradi toliko.

— Uradiću sve što hoćeš Rajse, samo kaži!

— To i očekujem... a postoj i način da to dokažeš. Vrlo brzo.

— Bilo šta narediš...

Šerif Kej je podigao ruku.

— Ja odlazim, Rajse.

Šerif nije ni morao da sasluša sve do kraja što je Rajs imao da kaže. To je on ionako znao.

— Samo ti idi, Keje — otpustio ga je Rajs.

Šerif je već bio na vratima, kad ga je Rajs zaustavio.

— Oh, šerife! — Bilo je nekog podrugljivog prizvuka u načina na koji je izgovorio ono „šerife”.

— Da?

— Ne pokušavaj da rešiš neki zločin, ako se uskoro dogodi u gradu. Važi?

Mišići na šerifovom licu su se zgrčili. Ipak, klimnuo je glavom i izašao zatvorivši vrata za sobom.

— Pazi da jednoga dana ne odeš predaleko s njim Rajse — opomenuo je Lefti svog kompanjona.

Njutm je prezrivo odmahnuo rukom.

— Baš bih voleo da vidim taj dan.

— Može da pobesni i da se obrne protiv nas.

— Neće. Ta kukavica suviše voli onu plehanu zvezdu. Uradio bi sve na svetu, samo da mu je niko ne skine. A nije beznačajno ni ono što mu plaćamo.

— Kako ti kažeš — slegnuo je ramenima Lefti, ali, videlo se da mu se ovaj pakt sa predstavnikom zakona, makar bio i takav kakav je Kej Trevis, nije nimalo dopadao.

— Ne misli na njega Lefti — umirivao ga je Rajs. — Zakon u Snejk Bendu je onakav kakav mi želimo da bude. U našim je rukama.

— Nikada ne bih verovao da je i on... — glasno je mislio Dač Haton vrteći šešir u svojim ručerdama.

Njutm se nasmejao.

— Ne bi to verovao niko u gradu, Dače. Moglo bi se reći, da ni on sam ne veruje da to čini. Ali, mora da plati neke stvari. Ono što je napravio pre dosta godina...

— Nešto je napravio? — Dač je podigao obrve.

— Da. Trebalo je da ostane bandit, što je i bio — slegnuo je Rajs ramenima. Očigledno, hteo je da još više veže šerifa. — Nego, sada me

dobro slušaj, Dače. Evo, šta hoću da uradiš...

Dač je načuljio uši, a kada je Rajs završio izlaganje, protrljao je bradu.

— Kako izgleda taj Holidej? — upitao je.

Rajs je samo nešto pomenuo, a osmeh se pojavio na Dačovom licu.

— Mislim da znam na koga smeraš, Rajse. Bogami, nisi ni znao da će mi prvi posao biti pravo uživanje.

— Tim bolje — rekao je Rajs, ali nije imao nameru da dalje ispituje rudara. — Čovek treba da uživa u poslu kojim se bavi.

Zatim je lupio rukom o sto i ustao.

— Videćemo se kasnije, momci... — rekao je.

Čim je ostavio Dača i Leftija, Rajs Njutm je prišao najvećoj baraci i otvorio vrata. Zastao je zadovoljno.

Patricija Inšliš je sedela pred komadom stakla, koje joj je služilo kao ogledalo i češljala kosu. Na licu joj se ogledala dosada.

— Znam da se dosađuješ, draga — rekao je Njutm i obgrlio je oko struka. — Ali, strpi se malo. Uskoro ćemo i mi na odmor.

Patricija se sva ozarila.

— U San Francisko?

— U San Francisko — potvrdio je bandit. — Živećeš kao prava dama. Sa novcem koji imamo, možemo kupiti šta ti srce zaželi.

— Oh, Rajse, od kad sam sanjala da odemo tamo — cvrkutala je Patricija.

— Ko zna, možda ćemo tamo ostati zauvek.

— Zar bi ti to hteo? — proveravala je Patricija. — Bila bih naj srećnija žena na svetu. Ovde, zaista,

ne znam šta ću sa sobom. Čak mi ni onaj prokleti starac neda da privirim u kuhinju.

Rajs se zacerekao, a lice mu se izobličilo.

— Da, matori Džonesi je prokleti tvrdoglavi jarac, ali bolje ti je da se ne mešaš u njegove poslove.

Patricija se okrenula i poljubila ga. Prekinulo ih Džonesijevo lupanje o tiganj. Znak da je jelo na stolu.

— Opet matori Džonesi — trgao se Njutn. — Mora da je vreme za večeru.

— Neka je — osmehnula se Patricija zavodljivo — može da prička.

Dok Holidej je sedeo za stolom u sveže okrećenoj kuhinji. Već mu je bilo dosta domaće atmosfere. Poslednjih meseci živeo je upravo onako kako nije želeo, ali, situacija je bila takva. Sada je jedva čekao da nađe Miga i da se opet uputio u krstarenje Divljim zapadom. A i prsti su ga već svrbeli. Odavno nije odigrao čestu partiju pokera.

Rens Slejd je sedeo preko puta njega.

U maloj niši u kojoj se nalazio štednjak, Rensova sestra Elizabeta upravo je prelivala kremom pitu od jabuka.

— Znači, dopada ti se ova kućica — trgao je Doka Rens. Osećalo se koliko je ponosan što je postigao ovo.

— Oh, da, veoma mi se sviđa — rekao je Dok odsutno i bio je zahvalan Elizabeti što se javila.

— Možemo da večeramo — rekla je i spustila pun tanjir pred Doka.

Dok Holidej je pogledao u Rensa, a ovaj se nasmejao.

— Kladim se da ovakvu hranu odavno nisi jeo. Bar dok si bio na putu.

— Pogodio si — nasmejao se i Dok i navalio na hranu.

Elizabet se osmehivala zadovoljna što se gostu sviđa njena kuhinja. Poslednja je sela za sto i tek pošto je konstatovala da muškarcima više ništa ne treba, počela je i ona da jede.

Bila je to lepa i ljupka devojka. Imala je dugu crvenu kosu i tamnoplave oči.

Ipak, Dok se dobro pazio da na njoj ne zadržava pogled suviše dugo. Iako odavno nije bio u društvu devojaka, znao je dobro šta bi značio i najmanji nesmotren gest. Jer, ona je bila Rensova sestra.

Nešto kasnije, njih dvojica su zapalili cigarete i na Rensovo veliko zadovoljstvo, počeli razgovore o starijim vremenima, kako je on voleo da kaže. Bili su sami u kući, jer je Elizabeta imala sastanak u školi, gde je bila učiteljica.

— Pa, kuda ćeš odavde, Dok? — upitao ga je, kada su se malo umorili od uspomena.

— Pravo da ti kažem, ne znam ni sam.

Rens je otresao pepeo od cigarete i zagledao se u njega.

— Po onome što sam čuo o Njutnu, on je prilično nezgodan tip — rekao je. — Kažu da ubije čoveka, dok si trepnuo okom. Ali... to ti već znaš — prekoreo je sebe što priča, u stvari, ono što je čuo od Doka.

— Bogami, jeste. Samo, da mi je da ga nađem, da mi ne osakati kovanja. Ko zna kako će ga terati!

— I zato ćeš, znam, da odjuriš što pre možeš — tužno je rekao Rens. — Čovek ne može prosto ni da se seti o čemu bi razgovarao kad sretne prijatelja, a on... Od kada sam zamenik šerifa, kao da imam još manje prijatelja nego ranije.

Dok Holidej je morao da se nasmee.

— Šta ćeš. Predstavnici zakona nisu baš omiljeni.

Rens je prišao ormaru i izvadio bocu brendija.

— Ovo sam čuvao za posebnu priliku — rekao je. — Mislim da je sada trenutak. Najlepše je, ipak, kad čovek sretne stare prijatelje.

*

Ulica u kojoj se nalazila kuća Rensa Slejda bila je široka i svaka kuća je imala prostrano dvorište okolo. Noću je to bilo tamno, pusto mesto... dobrih tri stotine jardi udaljeno od glavne ulice i bučnih saluna.

I tu, usred tog mraka, stajao je Dač Haton... potpuno nevidljiv... iza stabla ogromnog kestena.

Na tom mestu se nalazio od tre-

nutka, kada je Elizabeta Slejd napustila kuću. Došao je da izvrši naređenje Rajsja Njutna... da ubije Doka Holideja... a i pomoćnika šerifa, ako mu bude na putu.

Haton je čekao. Osim što je želeo da izvrši naređenje, dosetio se još nečega.

Sestra pomoćnika šerifa je lepa devojka, a ovo je kao stvorena prilika i da se nje dočepa. Konačno, sada je znao da mu šerif neće ništa. Za pomoćnika, onda, nije morao da brine.

Kad je pomislio na Elizabetu, dah mu je odjednom prošištao, od prevelikog uzbuđenja. Često je viđao u gradu, kada je išla u kupovinu, a i u školi, kada su deca izlazila na odmor.

Do đavola, pomislio je, ona je, zaista, žena kakvu nikada u životu nije video. Visoka, vitka, s izvanrednom figurom... Koliko puta je razmišljao o njoj u tami svoje puste sobe, kao i mnogi muškarci, uostalom. Često su se došaptavali kada bi je gledali kako ponosno i samouvereno ide ulicom.

Samo, niko se nije usuđivao da pisne, jer je bila sestra pomoćnika šerifa. Ali, on se više nije bojao. Sada je znao da je na njegovoj strani šerif.

Video je kada je izašla iz kuće. I ma kuda otišla, moraće da se vrati. A ulica je bila mračna i pusta.

Prvo devojka, pa Holidej — odlučio je Haton.

— Hajde, dolazi već jednom, prokleta kućko — govorio je tiho sam za sebe.

Trgao se kada je iza oblaka, odjednom, izašao mesec i obasjao ulicu. Onda je ugledao devojkicu.

Elizabeta je koračala lakim korakom. Mislila je na onog neverovatnog prijatelja svog brata, koji im je sada bio gost.

Ona je znala sve o Doku Holideju. Znala je za njegovu slavu i njegove podvige i vrlo dobro je zapamtila svaku reč, koju joj je o njemu pričao brat.

A Rens mu se divio, i to nije krio. Dok je možda zaboravio Rensa, ali, Rens njega nije. Gotovo da nije bilo dana, da ga nije pomenuo. To je bio jedini pravi džentlmen koga je Rens poznavao. Sada ga je upoznala i ona.

Krenula je brže, nadajući se da Rens nije poveo gosta u neki od saluna. Želela je i ona malo da porazgovara s njim.

Već je prelazila ulicu na mestu gde je trebalo da skrene prema kući, kada je odjednom zastala. Čula je nečije dozivanje u pomoć.

— U pomoć, u pomoć! — čuo se nečiji iznemogli glas. Pogledala je malo bolje. Na zemlji, nedaleko od nje, ležala je neka tamna prilika.

Oklevala je nekoliko trenutaka, a onda je prišla bliže.

— Pomozite mi — ječao je čovek. — Neke barabe su me opljačkale i pretukle.

Elizabeta više nije oklevala, već se nagnula iznad čoveka. On je uhvatio za rame i ponovo jeknuo.

— Pomozite mi, gospođo, čitavo telo me boli...

— Ostanite ovde i ležite — rekla je Elizabeta. — Ja idem po mog brata. Dovešću ga odmah.

— Vi ste pravi anđeo — benavio se Dač Haton, a u mraku se cerio zlobno.

— Možete li da ustanete? — upitala je Elizabeta. — Ako možete... pvela bih vas u kuću. Moj brat se razume u rane, a imamo tamo i jednog lekara.

Dač Haton se pravio da mu je užasno teško da ustane, ali se, ipak, uz Elizabetinu pomoć, digao.

— Možda bih mogao da idem... samo lagano...

Elizabeta je krenula pored njega, a kad su prelazili preko poljane obrasle gustim grmljem i travom, kuda se prečicom išlo prema njenoj kući, Dač Haton je krenuo u akciju.

Neverovatno vešto je zgrabio s leđa i istovremeno joj pokrio usta rukom. Onda je povukao dublje u grmlje. Disao je teško, a devojkica nije uspela ni da pisne.

Sve je radio vešto i brzo. Izvukao je iz džepa komad kanapa i pošto joj je prethodno strpao maramu u usta, vezao je da ne može da mu pobegne. Ipak, jedna ruka joj je ostala slobodna. U mraku i brzini, nije uspeo sve da vidi. I to je bio spas.

Haton je, međutim, zaboravio na sve, zaboravio je i na opasnost koja je mogla da naiđe od kuće i pokušao da je ljubi.

Elizabeta se odjednom osvestila. Sve joj je bilo kristalno jasno. Pokušala je da vrisne, ali, nikakav zvuk se nije čuo. Osetila je Hatonovu težinu na sebi i pokušala da ga odgurne rukama.

Ali, čovek se nije ni pomerio s mesta. Svom snagom je pribio uz zemlju.

U magnovenju, Elizabeta se pomerila i njena ruka je dotakla njegov opasač sa revolverom. Srce joj je zakucalo brže.

— Budi mirna, prokletinjo! — zarežao je Haton.

Još uvek se opirući, Elizabeta je uspela da se dokopa njegovog revolvra. Izvukla ga je i odjednom se umirila. Polako je privukla revolver bliže njegovim grudima. Odjeknuo je prigušen pucanj i Haton se otkotrljao u stranu ječeći.

Jecajući, Elizabeta je pokušala da se digne. Tada se začuo glas njenog brata.

— Šta se tamo događa? — viknuo je. U ruci je držao lampu, koju je visoko podigao.

Elizabeta se za to vreme ispetljavala iz veza, kojima je omotao pijani Haton. Uspela je i potrčala prema bratu. Plaćući, ispričala mu je šta se dogodilo.

— Polako, polako, Elizabeta — umirivao je brat, iako je i sam znao da je, u tom trenutku, teško biti pribran.

Sam nije znao šta da kaže. Jedno mu je bilo jasno. Elizabeta je ubila čoveka.

Dok Holidej je pružio ruku.

— Daj mi tu lampu da pogledam — rekao je.

Rens je odmahnuo glavom.

— I ja moram da ga vidim. Jesi li ti u redu, Liz?

Devojka je klimnula glavom i ušla u kuću.

— Da nije sredila to kopile — rekao je Rens besno — onda bih ja to uradio.

Dač Haton je ležao na strani, kad su mu prišli, a kad je Rens podigao lampu, jasno se videlo da tom čoveku nije još mnogo ostalo od života.

Dok Holidej je kleknuo i obrnuo Hatona na leđa.

— Do đavola! — promrmljao je Dok. — S ovim sam se sukobio danas, na ulici. Vidiš, tu sam ga udario puškom.

— Nisi ga udario dovoljno jako — rekao je Rens kroz stisnute zube.

— Dobro je što tvoja sestra ume da puca.

Dač Haton je iznenada otvorio oči i njegov pogled se zaustavio na Dok Holideju. Promrmljao je nešto što nije bilo moguće razumeti. Ponovo je pokušao, a onda je počeo da iskašljava krv.

Sa neverovatnim naporom podigao se na lakat, a u očima su mu zablistale poslednje iskre života.

— Ti si mrtav čovek, Holideje — prošištao je. Klonuo je na zemlju dišući isprekidano.

— Pre bih to rekao za tebe — odgovorio je Dok.

Onda je Haton ponovo progovorio, a krv mu je isprskala usne. Izgledalo je da sa svakom rečju život izlazi iz njega.

— Ne... ne... ti si mrtav! Čekaj... — počeo je da govori nerazumljivo, a Dok se nagnuo da ga čuje. — Čekaj dok te... Njutn... dohvati... — Haton je odjednom zadrhtao i, u sledećem trenutku, više nije bio živ.

I Dok Holidej, i Rens su bili zatrepani, kad su čuli ovo. Posled-

nje reči, koje je Haton izgovorio, bile su sasvim razgovetne.

— Znači, on je ovde negde — zaključio je Dok glasno. — Mora da ima sklonište negde u okolini Snejk Benda. Šta znaš o ovom ovde? — upitao je i vrhom čizme pokazao na mrtvog Hatona.

— Ne znam mnogo. Obično se vrzmao po salunima. Rudar je... u stvari, bio je to godinama. U poslednje vreme je skitao. Ali, to radi većina cvdašnjih rudara, koji su ostali bez posla. Hajde, da uđemo.

— Hajde, ništa više ovde i nemamo da radimo — složio se Dok. — Nego, nešto da te pitam. Da li si ovu protuvu video nekad sa jednim čovekom, koji ima gadan ožiljak na licu?

— Nisam. Slušaj, Dok, ja znam kako Rajs Njutn izgleda. Video sam njegovu sliku na jednoj poternici. Kažem ti da ga nikada nisam video u ovom gradu.

— Ni levorukog revolveraša? — pitao je Dok, misleći na Leftija Majersa, onog žgoljavog bandita.

— Ne.

— Ali, sada si valjda shvatio da su oni tu negde, u okolini?

Rens je ušao u kuću.

— Posle ovoga što smo malopre čuli... nemam drugog izbora...

— Znači, znao si od samog početka?

Rens je lagano klimnuo glavom.

— Mislio sam da je bolje da se ne mešam u tu stvar. Nisam ni u šta umešan, a ne bih voleo ni ti...

Njihov razgovor je prekinula Eli-

zabeta, koja se upravo pojavila iz svoje sobe. Još je bila bleđa, a glas joj je bio beživotan.

— To je užasno, Rense — prošaputala je. — Ubila sam ga, zar ne? Rens je klimnuo glavom.

— Da.

— Milo mi je zbog toga. Ta bitanga nije ni zaslužila ništa drugo.

— Želiš li da razgovaramo, Liz? — upitao je Rens pomislivši da bi njegova sestra, možda, želela da raste-reti dušu.

Devojka je odmahнула glavom. Bila je pribranija nego što je izgledalo.

— Ne sada, Rense — odgovorila je. — Laku noć...

— Laku noć, Liz — pozdravio je brat zabrinuto.

— Laku noć — dodao je Dok ljubazno.

Devojka se okrenula i izašla iz sobe.

— Najbolje je da malo odspava — rekao je Rens — a ja i ti ćemo da popijemo po jedno piće. To nam je sada potrebno.

— Da — složio se Dok. Ispio je piće, koje mu je nasuo Rens, a kad je ovaj ponovo prineo flašu, on je pokrio svoju čašu rukom. — Neću više, Rense. Imam neki osećaj, da će se ovde vrlo skoro dogoditi paklene stvari.

Rens ga je pogledao zapanjeno.

— Nemoj molim te, Dok. Sećam se dobro tog tvog instinkta... Uvek si predosetio opasnost. Toga sam se i bojao. Nisam želeo da upadneš u gužvu. A ako se to ipak dogodi, onda je moj zadatak, kao predstavnika

ka zakona, da budem u centru zbivanja. Znaš i sam šta se može dogoditi, a video si večeras koliko sam potreban Liz.

Dok je to govorio, zamenik nije ni sanjao koliko je bio u pravu, bar što se onog „u centru zbivanja“, tiče.

— I šta očekuješ od mene? — upitao je Dok.

— Ja sam ti samo izneo kako stoje stvari. A ti odluči...

— Pa...

— Znam šta hoćeš da kažeš... — prekinuo ga je Rens. — U redu... neću da budem kukavica. Samo bilo bi mi žao da poginem.

IX

Kada je siva svetlost novog dana prodrila u sobu u kojoj je spavao Dok Holidej, on se probudio istog trena i odmah se setio svega što se dogodilo prethodne noći.

Protegao se u krevetu. Ipak, bilo je dobro što je prihvatio Rensov poziv. Sada se bar pošteno odmorio u čistom krevetu i tišini. Možda bi i u hotelu krevet bio čist. Nije ga ni pogledao kad je, na kratko, ulazio, ali, tišinu sigurno ne bi imao.

Ustao je i umio se. Elizabeta mu je još sinoć pripremila lavor i bokal vode. Onda je stao kraj prozora i zagledao se u onu poljanu. Tamo je sve bilo mirno. Ništa nije govorilo o dramatičnom događaju od noćas.

Ipak, Dok je instinktivno osetio da će se baš toga dana nešto dogoditi. Ili, još bliže, da će ponovo sresti Rajsa Njutna.

Obukao se i sišao dole.

Elizabeta je sedela u kuhinji, kad se on pojavio.

— Kako ste Elizabeta? — upitao je Dok umesto pozdrava.

— Nisam baš dobro spavala — odgovorila je devojkica. — Hoćete li kafu?

— Da, molim...

Devojka je napunila šolju i Dok Holidej je tek na dnevnoj svetlosti postao svestan njene lepote. Bila je to, stvarno, neverovatna devojkica. Ne samo da je bila lepa, već je u njoj postojalo nešto prkosno, nekrotivo što je moralo da intrigira svakog muškarca i da u njemu probudi želju da je pripitomi.

— Hvala — ljubazno se zahvalio Dok, kad mu je prinela kafu. — A inače, osećate se dobro?

Devojčino lice je još uvek bilo blede.

— Sve je u redu — rekla je i odjednom zadrhtala. — Konačno, posle svega onog, drugačije ne može ni biti. Ali, kad pomislim... Moglo je biti i gore.

Setivši se svega što joj se dogodilo, Elizabeta se ugrizla za usnu.

— Da, moglo je biti i gore — rekla je još jednom.

Dok Holidej je klimnuo glavom i pogledao u svoju šolju. To je bio jedan od onih trenutaka kad je imao potrebu da kaže nešto lepo, toplo, prijateljski, ali se uzdržao. Nije želeo da pređe granicu konvencionalnog odnosa sa sestrom svog prijatelja.

Zato se i obradovao kada im se uskoro pridružio i Rens, a Elizabeta

servirala doručak. Ona sama nije jela ništa.

Bilo je već osam sati kad je Rens izjavio nekako oklevajući,

— Pa, morao bih da odem do kancelarije, Dok. Najbolje bi bilo da pođeš i ti. Treba da podnesem izveštaj Keju o svemu što se dogodilo sinoć, a mislim da će on želeti i s tobom da razgovara.

— Da li će tražiti i moju izjavu?
— javila se Elizabeta tiho.

— Možda, a možda i neće — uzdahnuo je Rens i spustio joj ruku na rame. — Ako i bude hteo, zamoliću ga da dođe ovamo. Važi?

Devojka je spustila svoju ruku na njegovu i osmehnula mu se. U očima su joj zablistale suze.

•

Šerif je imao malu sobu odmah do kancelarije. Sada, nešto posle osam, ostavljao je brijač na stranu i obrisao lice ubrusom, zagledavši se malo bolje u ogledalo. Činilo mu se da se za poslednju godinu prilično promenio.

A kad je priпасao opasač, primetio je kako mu stomak, kao kiselo testo, kipi iznad njega.

— Do đavola — promrmliao je i stavio šešir na glavu. — Moraću malo više da se krećem i da prestanem sa tim pićem.

Tako neraspoložen zbog svesti o svojoj debljini i zapuštenosti, ušao je u kancelariju pitajući se, da li je Haton uspeo da sredi Doka Holideja prošle noći.

U stvari, šerif nije čuo Njutna da izdaje Hatonu takvo naređenje, ali, znao je da drugo ništa ne može biti posredi, čim je vođa bandita primio u društvo tu skitnicu i pijanicu.

Baš tada se začuo bat koraka na ulici, a kad je pogledao kroz prozor, video je svog zamenika i Doka Holideja kako prilaze kancelariji. Očigledno, pomislio je, Dač Haton nije uspeo. Međutim, nije ni sanjao šta se, stvarno, dogodilo.

To je saznao uskoro. I bilo mu je potrebno dosta napora da ne pokaže kako se oseća dok je Rens pričao o svemu što se dogodilo obavestivši ga da je Hatonovo telo blizu njegove kuće.

— Eto, to je sve, Keje — dovršio je priču Rens.

Šerif se sav smrknuo.

— I ti misliš da to ima veze sa Njutnom? — pitao je pokušavajući da izdrži Rensov pogled.

— Nemam ja šta da mislim. Haton je na samrti to rekao. Čuo si. Ispričao sam ti sve po redu. Ako, hoćeš, mogu i da ponovim.

— Ne treba — odmahnuo je šerif rukom. — Samo, ja ne mislim da je Njutn tu negde u blizini.

— Kako možeš da budeš siguran u to?

— Znam svaki delić ove teritorije. Ne verujem da može da koristi bilo koji od starih rudnika — rekao je šerif i prekinuo se besan na samog sebe što je uopšte pominjao rudnike.

Dok Holidej ga je posmatrao pažljivo i dao bi glavu da šerif nije go-

vorio istinu. Ipak, čutao je, čekajući da dobije neki opipljiviji argument.

— Ne, verujte mu, Dok — šerif se sada obratio Doku Holideju. — Te Hatonove brbljarije nemaju nikakve veze. Uostalom, ko zna šta je on rekao. Možda ste, u onom uzbuđenju, čuli ono što ste, u stvari, želeli da čujete. Vi ste toliko opsjednuti idejom da uhvatite Njutna...

Dok Holidej se osmehnuo ironično.

— Ne verujem da dvojica mogu da čuju pogrešno i to iste reči — rekao je. — Dobro smo čuli šta je govorio. Samo... šerife...

— Ja imam odličan sluh — pobesneo je Rens i tako prekinuo Doka u pola rečenice.

Šerif se okrenuo u stranu i ugrižao se za usnu. Do đavola, mislio je, moram, na svaki način, obavestiti Rajs. I to, brzo!

— Pa, Keje — trgao ga je iz misli Rens. — Šta ti misliš?

— Prvo odnesi telo kod pogrebnička — obrecnuo se šerif na svoga zamenika. — Kasnije ćemo se dogovoriti o svemu.

Rens je klimnuo glavom. Tako je njihov razgovor sa šerifom skrenuo na drugi kolosek.

Dok Holidej više nije hteo da insistira. Želeo je da vidi kako će se stvari razvijati dalje. Sada je znao da je Rajs tu, i znao je da on sad i ne mora mnogo da se trudi. Rajs je već počeo da traži njega.

— Ja ću ti pomoći — rekao je Rensu ne želeći da više ostane u šerifovoj kancelariji.

Njih dvojica su izašli na ulicu, a

šerif je hitro prišao prozoru dok mu je mozak radio grozničavo.

Po Rajsovom naređenju, Dok Holidej je morao biti ubijen. A i njegov zamenik, ako dođe do nužde. Stvari su se istinski zakomplikovale. To je poslednje što je on želeo da doživi.

Ako se stvari zaista budu tako odvijale, i on sam će se naći u središtu događaja, a to bi onda, verovatno, značilo i kraj njegovog posla.

I ne samo da bi to bio kraj njegove službene karijere, već bi istog trenu, presušio i izvor novca. Njutn više ne bi hteo, ili ne bi mogao da plaća.

Kada se setio tog novca koji je dobijao od Njutna, šerif se pohlepno nasmešio. Baš sinoć je proverio u banci. Na njegov konto je zaista stiglo pet stotina dolara. Ukupno je dosada dobio od Rajs nešto preko tri hiljade dolara. Lepa svota i on nije želeo da je se liši na bilo koji način.

Pogled u šerifovim očima odjednom se zaledio. Neka bude proklet ako ima nameru da dozvoli da mu propadne i jedan dolar!

Sada je znao šta treba da uradi.

Nacerio se kao gladna ajkula. Morao je da pređe na delo.

Hitro je uzeo olovku i komad hartije. Zastao je jedan trenutak razmišljajući, a onda je počeo da piše poruku. Ostavio je na mesto gde će svakako biti viđena, i uzeo pušku iz stalka za oružje. Požurio je, zatim, do mesta gde je ostavio svog konja.

U pola devet tog istog jutra, Njutn se oblačio, a Patricija je još ležala u krevetu. Bandit joj nije rekao za Dača Hatona, mislio je da za to nema potrebe.

— Izgleda da nešto nije u redu, Rajse? — upitala je Patricija podzrivo. — Izgledaš mi zabrinut.

— Nešto mi je palo na pamet, ali, ti ne treba da se brineš zbog toga.

— Sigurno? — upitala je Patricija, a na licu joj se videlo da je uznemirena.

Rajs se sagnuo i poljubio je.

— Evo ti odgovor, draga. Uopšte nema potrebe da se uzbuđuješ. Ja, u stvari, sakupljam novu bandu. Eto, o tome sam razmišljao malopre. Je li sada u redu?

Patricija se osmehnula.

— Jeste. Idi i doručuj Rajse.

Ali, čim je on izašao, Patricija se namrštila. Osećala je da nešto ipak nije u redu i zato je bila uznemirena.

Pre doručka, Rajs Njutn je obišao konja. To je radio svako jutro. Mig je okrenuo glavu i tiho zarzao. Rajs se osmehnuo.

— Počinjem da ti se dopadam, a? — blagim pokretima je milovao konja po vratu. Bio je izuzetno zadovoljan.

Tek tada se setio Dača Hatona. Okrenuo se u mestu i hitrim koracima uputio se u kuhinju.

— Zdravo, Rajse — dočekao ga je Lefti pred kojim se nalazio tanjir sa velikim biftekom i prženim jajima.

Rajs se nacerio kad je video količinu jela koju se spremao da pojede žgoljavi Lefti.

— Zdravo, Lefti! Ni traga od Hatona, a?

Lefti je odmahnuo glavom.

— Ne. — Uzeo je na viljušku prevelik zalogaj i strpao ga u usta.

— Čudno!

— Možda je rešio da preko noći ostane u gradu. Gadno je ovuda jahati po mraku... ja ne bih voleo da moram...

Rajs je prihvatio tanjir koji mu je pružio Džonesi.

— Hvala, Džonesi. Da, verujem da je to posredi, Lefti — obratio se opet Leftiju i počeo da jede.

Upravo je završio, kada se začuo topot kopita.

Rajs se iscerio i ustao.

— To će biti Haton — rekao je i zajedno sa Leftijem izašao u dvorište.

Pred njima je zaustavio konja neki čovek koga nisu poznavali.

— Zdravo — rekao je držeći obe ruke na jabuci sedla.

— Zdravo — odvratio je Rajs. — Ovo je privatno vlasništvo... za slučaj da ti to nije poznato.

Čovekov osmeh je ličio na dodir zime i nešto u tom osmehu je štreknulo Rajsa.

— Kako se zoveš, prijatelju? — odmah je upitao pomirljivije.

Čovek se nasmejao.

— Zaista imaš loše pamćenje, Rajse — rekao je i ponovo se ironično nasmešio.

Njutn ga je posmatrao pažljivo. Čovek je bio visok i snažan. Lice mu je bilo mrko, a pogled u očima hladan kao led. Usne su mu bile stisnute, što mu je davalo okrutan izraz.

I uopšte, razlikovao se od ovdašnjih žitelja. Bio je obučen kao ki-coš. Imao je na sebi crno-belu jaknu, tamnocrvenu košulju i skupe, sive pantalone, koje je uvukao u sjajne čizme od meke kože.

Dok je Rajs stajao u nedoumici, čovek je zabacio crni „stetson” i nasmejavao se glasno.

Najednom, Njutn se setio i snažno se lupio po bokovima.

— Do đavola, neka sam proklet! — uzviknuo je. — Let Kantrel!

— Glavom i bradom, Rajse!

— Silazi, čoveče! Silazi! Do đavola, prošla je čitava večnost od kako smo poslednji put radili zajedno, a?

Kantrel je lakim pokretom kliznuo iz sedla.

— Deset godina je prošlo — rekao je i protrljao glatko izbrijanu bradu. — Možda te je ovo zbunilo?

— Tako je — rekao je Rajs, koji je pamtio Kantrelovu gustu bradu. — Jesi li gladan?

— Jesam. Otišao sam iz grada još dok je bio mrak.

Njutn se okrenuo Džonesiju, a kuvar je promrmljao.

— Spremiću nešto...

Njutn je lupio Kantrela po rameu i pokazao mu na Leftija.

— Lete, ovaj momak ovde je Lefti Majers.

Dva čoveka su se rukovala.

— Pa, šta te dovodi ovamo, Lete?

— upitao je Njutn.

— Naleteo sam na jednog starog prijatelja u salunu „Red Het”. Rekao mi je da radi za tebe.

— Dač Haton?

— Da. — Kantrel se nasmejavao. — Pravi đavo, taj Dač.

Na Njutnovom licu se odjednom pojavila zabrinutost.

— Trebalo je da sinoć obavi jedan posao.

— Da, rekao je — slegnuo je Kantrel ramenima. — Smešna stvar, Rajse. Rekao je da će se naći sa mnom na izlazu iz grada, rano jutros. Tamo, kod onog ogromnog hrasta. Hteo je da mi pokaže put ovamo. Ali, pošto nije došao, krenuo sam sâm. Nije bilo problema da vas nađem. Važno mi je bilo da mi je rekao da ste ovde.

— Mnogo brblja — procedio je Njutn. — Dosada je već trebalo da je ovde. Znači, rekao ti je za nas, a?

— Da, smatrao je da će se i za mene naći posla ovde — rekao je Kantrel i upitno pogledao Njutna.

Lak osmeh se pojavio na banditovom licu. Let Kantrel je bio jedan od najboljih revolveraša za koje je znao. I ne samo to. On je imao nerve od čelika.

— Primljen si, Lete — rekao je.

Let Kantrel se nasmejavao.

— Vi ste sada postali poznati, momci. Zna li to? Do đavola, onaj posao u Saunt Pasu je zaista nešto!

Njutn je rastao kao kvasac. Bio

je sujetan, i prijalno mu je što Kantrel tako misli o njemu.

— Da, bio je to dobar posao, samo se plašim da nam se sada nešto ne pokvari.

— Onda sam došao u pravo vreme, a? — uzviknuo je Kantrel, a ruka mu je, po navici, dotakla dršku „kolta“.

Samo što su njih trojica ponovo ušli unutra i Let Kantrel počeo da jede, pred kućom se zaustavio šerif Kej. Čim je ugledao Njutna uzviknuo je.

— Imamo problema, Rajse. Ozbiljnih problema.

Njutn se namrštio, a noge su mu klecnule.

— Govori! — skoro je viknuo.

— Haton je ubijen, a pi- nego što je ispustio dušu, uspeo je da pomene tebe. Dok Holidej i moj zamenik će sigurno krenuti ovamo.

— A zašto tvoj zamenik?

— Zato što je Haton pokušao da mu siluje sestru. U stvari, ona ga je ubila.

— Na zdravlje — javio se Lefti. — Kažem ja da sa kojekakvim skitnicama ne treba imati posla.

— Zaveži Lefti — pobesneo je Rajs, ali, ipak se čuvao da taj bes ne istrese na Leftija. S njim se nikada nije znalo šta će učiniti.

Obratio se zato opet šerifu.

— Dobro si učinio, Keje, što si došao da nam javiš. Ako budu krenuli ovamo, naleteće na zasedu.

Osmehnuo se isto onako ledeno, kao malopre Kantrel.

— Izgleda da ćeš već danas preuzeti dužnost, Lete — rekao je.

Kantrel je klimnuo glavom i podigao „vinčesterku“, koja mu je ležala pored noge.

— Ovo je kalibar pedeset... dalekometna — nacerio se. — Još njome nikoga nisam ubio. Možda je danas došlo vreme.

— Ne možda, Lete, već sigurno.

Kantrel je skoro sa ljubavlju dotakao glatki kundak puške.

— Da budem iskren, Rajse i po svemu sudeći, ti si u pravu.

Šerif je prišao svom konju i prihvatio uzde.

— Kuda si pošao? — upitao ga je Njutn.

Šerif je zastao sa jednom nogom u uzengiji.

— Nazad, u grad... ali, drugim putem.

— Nećeš!

Šerif je samo jednim pogledom uhvatio izraz Njutnovog lica i to mu je bilo dovoljno.

— Nešto hoću da ti kažem.

— Slušaj, Rajse — uzviknuo je.

— Ništa ne moraš da mi kažeš, Keje. Sve što treba da znam jeste, da ćeš ti preuzeti stvar. Kao onda kad su se pojavili oni lovci na ušene. Jasno?

Šerif je poslušno klimnuo glavom, dok su ga Njutnova zmijske oči fiksirale.

— U redu onda, Keje. Sad znamo kako stojimo. Ostavi svog konja vezanog ovde. Lefti odvedi ~~Letovog~~ konja kod naših.

Za trenutak, Rajs Njutn je ućutao, a onda odmahnuo glavom.

— Dač Haton je sinoć pogrešio. Mi ne smemo da pogrešimo.

Kantrel je lupio palcem po kundaku.

— Amin! — rekao je i zacerekao se.

*

Kada su Rens Slejd i Dok Holidej obavili neprijatan posao i otpremili telo Dača Hatona do pogrebника, vratili su se u šerifovu kancelariju.

Čim su ušli, Dok je primetio po veću cedulju na stolu. Prišao je i počeo naglas da čita:

„Rense, izašao sam do starog Petersonovog rudnika da proverim nešto što je upravo iskrsló... trag, koji možda vodi do mesta na kome se krije Njutnova banda. Čekaću tamo na vaš dolazak.

Kej”

Dok Holidej je, za trenutak, zastao. Ono njegovo šesto čulo je opet progovorilo, ali, ipak nije sumnjao u tačnost navoda iz ovog pisma. On je bio ubeđen da je Njutn tu negde. Pitanje je bilo samo: kakva je uloga šerifa Keja.

— Gde je taj rudnik? — upitao je.

— Nikada nisam bio tamo, ali, pretpostavljam da ima dva sata jahanja donde. Mislim da ću bez problema naći put — rekao je Rens.

Ali, i njemu nešto nije bilo jasno. Napregnuto je razmišljao i najzad promrmljao.

— Pitam se samo, zašto nije došao da mi to kaže. Do đavola, bili smo preko puta ulice!

— Hm... Kakav je čovek taj šerif? — upitao je Dok.

— Možda je malo plašljiv, ali, inače je okej. Zašto pitaš?

— Tako... Stvarno, zašto ti nije javio?

— Ko će ga znati — slegnuo je ramenima Rens. — Možda želi da se, pod stare dane, proslavi.

— Hm. Može biti. Ipak, tu nešto nije jasno. Jesi li siguran da je ovo njegov rukopis.

— Jesam.

— Pa, šta te onda brine? Govori. Vidim da još nešto imaš...

— Stvar je u tome — zamišljeno je govorio Rens, što mi je on juče rekao da je bio tamo. Pitam se, zašto? I zašto je, opet, otišao tamo, kad već juče nije uradio ništa.

— Čekaj da malo razbistrimo, najpre mozgove, a onda situaciju — rekao je Dok i seo na šerifovo mesto. — Dakle da počnemo od onog što bi ti mogao da znaš. Da li je taj rudnik napušten?

— Otkud znam. Sve vreme sam mislio da jeste. Sada više nisam siguran. Doduše, govorilo se da je taj rudnik kupila grupa građana, ali, oni nisu krenuli da traže rudu.

— Aha... Zar tu ne može da bude ključ naše zagonetke? — upitao je Dok.

Rens je naglo ustao sa svoje stolice, krenuo vratima i Doku mahnuo rukom.

— Pričekaj malo. Vraćam se za nekoliko minuta! — dobacio je, i odjurio napolje.

Čekajući da se Rens vrati, Dok je pripalio svoju omiljenu „virdžiniju“ i mirno odbijao dimove, kada je Rens uletelo unutra. Lice mu je bilo zajapureno od uzbuđenja.

— Šta se dogodilo Rense? — dočekao ga je Dok.

— Malopre sam sreo Bila Metjua — govorio je Rens zadihano... On je ranije tragao za zlatom. Posle je dugo radio kao procenitelj rude. Zna mnoge stvari. Upravo mi je rekao da je grupa nekih budala htela da osposobi Patersonov rudnik. Kaže da nikad ne silaze u grad. Stalno su u poslu. Kako ti to izgleda?

— Njutnova banda — rekao je Dok mirno. — Zato sam te i pitao za taj rudnik.

— Mislim da si u pravu. Ja sam znao da su oni dolazili ovarno, ali, znao sam, takode, i da su se brzo izgubili. Kažem ti, nikada nisam imao priliku da ih sretnem.

Zamenikovo lice se odjednom sasvim smračilo.

— A šerif se stalno mota onuda. Jasno ti je šta to znači?

— Šerif je s njima, a? — nacerio se Dok. — Lepa parada!

— Očigledno! Znači, šerif je s njima. — Rens je postajao sve ogorčeniji. — Sada sam već siguran i da je znao šta Haton smerla!

— Nego! A ima još nešto, Rense. On je nas pozvao da dodemo za njim. I to znaš šta znači!

— Pripremaju nam klopku! — uzdahnuo je Rens. — Smešno je ko-

liko sam malo poznavao čoveka sa kojim sam svakodnevno radio.

Doku Holideju je bilo žao Rensa. Video mu je na licu koliko je razočaran i zgrađen.

— Ne nerviraj se Rense — umirivao ga je Dok.

— Ne nerviram se, samo sam besan kao ris. Ništa gore od pokvarenog šerifa. I zato, on je moj, Dok! Da li sam jasan?

— Sasvim, i nemam ništa protiv.

— Onda smo se razumeli. Idem odmah da sakupim poteru.

— Pričekaj malo. Da sam na tvoje mestu, ne bih pravio toliku gužvu. Ovo sve treba izvesti elegantno. Što znači, da smo uračunati samo ti i ja. To je naš posao, Rense.

— Da, možda si u pravu. Biće mi posebno milo, da vidim onog licemera — Rens je još uvek besneo na šerifa.

— Hajde, onda da se spremimo. Čeka nas ozbiljan posao.

Rens je klimnuo glavom, ali je zastao.

— Čekaj me malo — rekao je. — Idem da se javim Liz, a onda ćemo krenuti. Što kažeš, sad nam se ne žuri. Neka nas čekaju, a onda, neka pomisle da nećemo doći. Nek malo izgube nerve. To bi mi se baš dopadalo.

Zajedno sa zamenikom šerifa, na ulicu je izašao i Dok Holidej. Prilično mu je laknulo. Odjednom je saznao gde je Njutn, a u isto vreme pružila mu se prilika i da ga odmah sretnu. Dobro je i što su upoznali pravog šerifovo lice. Dobro je bilo i to, što je uz njega bio i Rens Slejd.

Sa ovoliko hijena, čak ni njemu nije bilo lako izaći na kraj.

Rens je bio brz na revolveru, a još opasniji sa puškom.

Elizabetu su zatekli kod kuće. Ne samo da se smirila, nego je već bila toliko ljuta da se očigledno, spremala da i sama stupi u akciju.

Kada je Dok ušao u dnevnu sobu, Elizabeta je slušala što joj je brat govorio, a onda je ljutito planula.

— Obojica ste poludeli! — viknula je. — Ubiće vas ako odete tamo. Zar ne shvatate da je sad njima stalo da vide vas. Neće dugo izdržati, moraće da dođe ovamo! Oni su vama već presudili, doneli su odluku i niko ih više neće pokolebati.

— Ne govori gluposti, Liz — ljutio se njen brat. I samo se ti ne mešaj.

— A šta ako se ne vratite? — upitala je, boreći se da zadrži suze. — Šta će onda biti?

— Onda idi do gradonačelnika Džosona i reci mu šta sam ti ispričao — osmehnuo se Rens. — Poželi nam sreću, sestrol!

— Svu sreću na ovom svetu, Rense... i vama Dok.

Ostala je da stoji pred kućom i da ih gleda kako se udaljavaju put severnog izlaza iz grada.

Podne je došlo i prošlo nad Petersonovim rudnikom.

Ispred zgrade kuhinje, stajao je šerifov konj i repom se branio od dosadnih muva.

Unutra, u zgradi, šerif je sedeo za stolom sa Leftijem Majersom, dok se Džonesi muvao okolo...

Sve je izgledalo kao i obično, samo što ovoga puta na ognjištu nije bilo vatre.

Njutn nije bio u trpezariji. On je bio sa Patricijom u njihovom privremenom stanu. Sedeo je na ivici kreveta i zurio kroz prozor. A na vrhu puta koji je vodio do rudnika na uzvišenju sa kojeg je pucao pogled na okolinu, sedeo je Let Kantrel. Bio je nepomičan kao kakav Indijanac. Pušku je držao čvrsto u rukama.

Svi su čekali...

Rajs Njutn je prišao prozoru i provirio. Sa tog mesta je jasno video put i sada je posmatrao masivne stene, među kojima se nalazio Let Kantrel.

— Jeli si siguran da će doći, Rajs? — upitala je Patricija.

— Naravno da jesam — planuo je Njutn. Očigledno, bio je na ivici nerava.

— Nisam htela da...

— Izvini, draga. Samo, dosadilo mi je čekanje — malo se opustio Rajs. — Sve će danas biti gotovo. Onda idemo pravo u San Francisco.

Patricija mu je uletela u zagrljaj. Jedino je to volela da čuje i to je sada želela da mu kaže.

Rajs, međutim, nije imao nerava za izlive osećanja, pa je odmahnuo glavom.

— Ne brini Pate — rekao je. — Nema potrebe. Slušaj, tu sam ja,

Lefti, a i šerif. Gore, među stenama je Kantrel. I do đavola, čak i matorij Džonesi može da koristi pušku, ako bude zatrebalo.

Njutn je izgledao tako siguran u sebe, da mu je ona bez reči poveravala.

A u kuhinji je atmosfera bila napeta, skoro naelektrisana. Šerif Kej je proveravao svoj sat... po stoti put za poslednjih pola sata. Bilo je već pola jedan i on se sav natuštio.

— Šta ih je zadržalo, do đavola!
— progundao je.

Lefti je mirno slegnuo ramenima.

— Ko zna. — „Sačmarica” se nalazila naslonjena pored njega. To je bila rezervna puška Klona Pitera.

Šerif je ustao i prišao prozoru. Oči su mu letele na sve strane. Međutim, ništa se nije videlo, osim stena i planinskih masiva. Bacio je pogled na put. Sa tog mesta gde mu se pogled zadržao, Rens i Dok bi morali da primete njegovog konja i da se upute pravo na njega. Biće to taman onako kako je Njutn očekivao.

A kada stignu do njegovog konja, šerif će biti tu. Takav je bio plan i tako su ga sad sprovodili. Čekalo se samo da se u njega uklope Dok i Rens.

Onda, kad njih dvojica stignu, on i Majers će izleteti pred njih s uperenim oružjem. Na to ne mogu da računam. Kantrel će ih držati na nišanu s leđa. A sa prednjeg dela zgrade i Njutn će imati dobar pregled čitave situacije.

Da, sve je bilo savršeno smišljeno i šerif je unapred uživao što će se brzo završiti i ova stvar.

Let Kantrel je oterao muvu s lica i otro ruke o pantalone. Bio je već nestrpljiv. Jedva je čekao kad će upotrebiti novu pušku.

Sve su čekali

X

Vreme je polako prolazilo i već je počeo da se bliži zalazak sunca. Rajs Njutn je već bio siguran da niko neće doći.

— Ostani tu, Pate, neću dugo — rekao je prilično nervozno, a Pat je shvatila da je bolje da ga ne pita ništa. Pustila ga je da izađe.

Bilo je već prilično sveže, kad je izašao napolje. Sunce je klizilo ka liniji planinskih vrhova i uskoro će nestati sa vidika. Zalazak sunca je uvek bio Njutnov omiljen deo dana.

Za razliku od mnogih ljudi, koji pred sumrak osete setu, on je tada bio dobro raspoložen. Prišao je kuhinji, nadvirio se nad prozor i najzad ušao. I Lefti, i šerif su podigli glave.

— Šta je, zamorili ste se? — upitao je, videći ih za stolom.

— Nema ih — slegnuo je ramenima šerif, a Lefti se zlurado zace-rekao.

Njutn je hteo da mu nešto odbrusi, ali, uzdržao se. Ovo nije bila situacija za zatezanje međusobnih odnosa. Zato je promenio ton.

— Jesi li siguran da su videli tvoju poruku? — obratio se šerifu.
— Đavolski dugo čekamo.

— Morali su je videti. Ostavio

sam je tako da bi je samo slepac mogao mimoići.

— Možda su namirisali zamku — primetio je Lefti zlorado.

Lefti nije voleo što se krug njihovih saradnika širio. On je bio ubeđen da bi on i Rajs bili sasvim dovoljno društvo i da bi tako bili efikasniji.

— Nisu oni mutavi — promrm-ljao je.

— Može i to da se desi — promrm-ljao je Njutn. — U redu. — Ipak, držaćemo straže sve do mraka... Čovek nikada ne može da bude siguran.

Ispio je jedan brendi, koji mu je Lefti ponudio, pa se opet obratio šerifu.

— Kakav je taj tvoj zamenik na revolveru? — upitao je.

— Jedan od najboljih — rekao je šerif kao iz topa, što je značilo da je tako i mislio.

Njutn je odmahnuo rukom kroz vazduh.

— Do sto đavola, baš nam je to trebalo! Brzi pomoćnik šerifa i poznati revolveraš, Dok Holidej. Kamo sreća da sam ga onda ukokao. Ali, mislio sam da je kauboj. Samo nam je to trebalo! — ponovio je.

Pucanj puške ga je odjednom presekao. Skočio je prema prozoru potežući revolver još dok je bio u skoku.

A tada je zastao i zinuo od čuda. Bio je prosto paralisan zbog onog što je video.

Let Kantrel, revolveraš kakvom nije bilo ravna nadaleko, pobednik u mnogim okršajima i dvobojima,

kotrljao se niz padinu puta. Kada je stigao u podnožje, tresnuo je o zemlju i ostao da leži nepomičan.

Šerif je već bio kraj prozora. Lice mu se bukvalno izobličilo od šoka.

— A šta ćemo, ako ih tamo ima mnogo — promucuo je. — Možda je Rens skupio poteru?

— Zaveži! — planuo je Njutn besno. — Nismo ni mi budale.

— Pa, šta misliš da uradimo?

— Čekaćemo da vidimo koliko ima tih pacova. U međuvremenu... — zgrabio je šerifa za rame i gurnuo ga u stranu. — Sklanjaj se sa tog prozora da te ne vide.

Šerif je povratio malo samopouzdanja i izvukao revolver. Shvatio je da je ovo njegova životna borba. Posle ovoga, ili neće biti svedoka da dokažu da je bio ovde, ili će on platiti glavom. Više nije imao izbora.

— Slušajte me sada — rekao je Njutn snažnim glasom. — Ja pretpostavljam da oni neće napraviti sledeći potez, dok ne zađe sunce. Mi ćemo ostati mirni i pustiti ih da nam priđu. Čim se smrkne, izlazimo napolje i pokrivamo sve uglove. Džonesi?

— Da?

— Imaš li još uvek onu tvoju staru dvocevku?

— Naravno.

— Onda budi spreman da je upotrebiš.

— Ne brini — jedva je dočekao Džonesi, da se i od njega traži pomoć.

Njutn je pogledao kroz prozor.

— Sunce će uskoro zaći! — rekao je sa nekim čudnim nagoveštajem u glasu. Videlo se da je spreman na borbu do istrebljenja.

•

U tom trenutku, kada je sunce nestalo iznad vrhova planina, nad celim krajem je naglo zahladilo. Noć će, očigledno, doneti kasne mrazeve.

Dok Holidej je ležao u jednoj udoljici i morao je da podigne okovratnik svoje kožne jakne. Pored njega je ležao Rens Slejd držeći pušku na gotovs.

Malo pre je Rens pogodio strazara na vrhu brda preko koga je vodio put do rudnika. Dao mu je istu onakvu šansu, kakvu je on dao njima. Nikakvu! Samo tako su njih dvojica ostali živi.

— Uskoro ćemo morati da pođemo — rekao je Dok.

— Aha... dobro je, jednog smo sredili. Smanjili smo broj pacova za jedan. Nije ni to za bacanje. Zanimam me samo koliko ih je još u onim rupčagama.

— Najmanje trojica — rekao je Dok. — Ipak, nikada se ne zna.

Prošlo je još dvadesetak minuta i sada se već spustio sumrak. Senke su se izdužile, a svetlo je postajalo sve mutnije. To je bilo, obojica su znali, vreme za obračun.

Dok Holidej se dovukao do ivice udoljice i provirio iza jedne stene. Dole se nije primećivao nikakav pokret. Samo je šerifov konj još uvek

stajao privezan za prečku.

Rens je prišao Doku.

— Šta misliš, da se razdvojimo? — predložio je.

— Aha. Mislim da to nije loša ideja. Baš sam mislio da ne treba da ovde pravimo gomilu napadača — ačio se Dok, iako situacija nije bila ni najmanje ugodna.

— O kej, samo pazi se — zabrinuto ga je pogledao Rens.

Uprkos situaciji, Dok Holidej je morao da se nasmeje.

— Ne brini. Samo ti pazi na sebe. Inače, ja ne bih smeo da izađem na oči Elizabeti.

Krenuli su na suprotne strane i uskoro su se stopili sa tamnim senkama, postajući tako i sami nešto kao deo okoline.

A u kuhinji banditskog logora, atmosfera je postajala sve napetija, da bi uskoro svima bilo nepodnošljivo.

— Jeste li spremni? — upitao je Njutn i ne čekajući odgovor dodao je. — Izlazimo! Ako pogodite nekog, obavestite i ostale. Važi?

Svi su ćutke klimnuli glavama. Uostalom, u ovakvim situacijama reči i nisu bile potrebne.

Sa revolverom u ruci, Rejs Njutn je prišao vratima. Oprezno ih je otvorio. Provirio je napolje i čuo kako šerifov konj nestrpljivo udara kopitama.

Zatim je izašao. Trenutak kasnije, dao se u brz trk očekujući da ga svakog časa pogodi neki metak u leđa. Ipak, bezbedno je stigao do kuće u kojoj je bila Patricija.

— Ubili su Kantrela — rekao joj je zadihano, kad je utrčao unutra.

Ona se trgla i prestrašeno prinela ruku ustima.

— Koliko ih je?

— Ne znam. Najmanje dvojica. Možda i više. Bilo kako bilo, u gadnom smo sosu.

— Bežimo odavde, Rajse! — uzviknula je Patricija upaničeno i zgrabila ga za ruku. — Molim te!

— Kasno je — rekao je on mrko. — Suviše kasno. Slušaj, Pate. Umeš li da se služiš revolverom?

— Da. — Odjednom je bila savršeno mirna i bilo joj je drago zbog toga. Panika je napustila.

— Odlično! — Njutn je otvorio jedan metalni ormar i odande izvadio revolver. Bio je to Dokov revolver, niklovan sa drškama ukrašenim slonovačom. — Hajde, pokaži mi kako to radiš.

Patricija se zadivila revolveru, ali, sada nije bilo vremena da ga zagleda bolje. Zategla je obarač, pa ga lagano pustila da se vrati.

— Je li tako, Rajse? — upitala je.

— Odlično, devojko. Ako bilo ko prođe kroz ova vrata, pucaj u nje. I nemoj pucati da raniš — pogladio je po kosi. — Pucaj u grudi. Ovde. Jasno?

Patricija je klimnula glavom.

— Da, u srce.

— I zapamti još nešto. Ako se izvučemo odavde, niko nas više neće zaustaviti. Ja sada moram da idem — prišao je vratima i otvorio ih. Mahnuo joj rukom u znak pozdrava, a onda nestao.

Sunce je već bilo na zalasku i negde daleko iza brda nebo se obojilo purpurom. Ovde, međutim, u dolini, sve se zamutilo u sumraku.

Rajs Njutn je povratio samopouzdanje i oprezno se vukao duž tamnih zidova zgrade. Samo da sada izvuče živu glavu, pomislio je, pa ga ovde više niko neće videti.

Sve dok nije čuo za Doka Holideja, mislio je da je gospodar ovih brda. Sada je, međutim, imao samo jedan cilj, da se što pre izvuče odavde.

Za to vreme, Dok Holidej je puzio prema najvećoj zgradi, koja se nalazila nešto niže. Po mirisu je pretpostavio da je to kuhinja.

— Samo polako — mrmljao je tiho, pokušavajući da jednim pogledom obuhvati svu okolinu.

Odjednom, tačno ispod njega, jedna prilika se pojavila na obali presušenog korita potoka, kojim je i sam puzio.

Dok se instinktivno zakotrljao u stranu, držeći pištolj čvrsto u rukama.

Tada je zazujalo iznad njega. To je Lefti Majers gađao u pokretnu metu. Opsovao je zbog slabe svetlosti zbog koje je promašio ono što nikako nije smeo da promaši.

I drugi metak je promašio cilj, probivši samo obod Dokovog šešira.

Dok se naglo zaustavio u mestu i podigao revolver. Odjeknuo je jedan pucanj, a odmah zatim i drugi. Potom je nastala tišina.

Lefti Majers je ponovio psovku i sručio se na lice. Međutim, nije

bio ranjen. Dokov revolver je malo zanosio ulevo.

Dok je, u prvom trenutku, pomislio da je pogodio cilj, ali, primetio je pokret. To je revolveraš otpuzao u tamu.

Dišući teško, Dok je ubacio dva nova metka u revolver. Znao je da će se borba odsada voditi sa bliskog rastojanja.

Došlo je vreme da progovore „koltovi”.

Nedaleko od Doka jedan onizak čovek se podigao na jedno koleno. Čovek je bio siguran da je primetio neko kretanje, pa je polako podigao svoju staru dvocevku i zategao obarač.

Zagledao se malo bolje. Njegove staračke oči su mogle i da prevare. Ali, ne, to se tamo neko zaista pokrenuo. Video je košulju, koja se zasvetlela na tamnoj pozadini.

U sledećem trenutku je zategao obarače dvocevke i smrtonosni naboji su poleteli kroz vazduh noseći poruku grozne smrti. Džonesi je uživao i pakosno se cerio.

Međutim, nije bio onoliko srećan i vešt kako je mislio. Oblak vrelog olova udario je u trulo deblo iza kojeg se baš tada nalazio Dok Holidej.

Džonesijeva namera se izjalovila, ali je Doka, ipak, okrnula jedna kuglica sačme, i on je osetio slan ukus krvi na usni. Naježio se kad je pomislio šta je moglo da mu se dogodi, da je strelac bio brži i da je povukao obarače nešto ranije.

Otkotrljao se hitro na drugu stranu, nadajući se da je sada pred

njim čovek, koji je u rukama držao dvocevku.

Džonesi je zaustavio dah ne znajući da li je pogodio metu ili nije. Onda je malo podigao glavu da bi to proverio, a u tom trenutku, Dok Holidej je ispalio tri hica tako brzo, da su se slili u jedan kratak rafal.

Prvi metak je projurio kroz Džonesijev rukav ali mu se zato drugi zabio u mišicu.

Međutim, Džonesi nije imao vremena ni da oseti bol, jer mu je treći metak odneo dobar deo lobanje.

— Još jedan. Drugi — promrm-ljao je Dok tiho, kada je čuo zvuk tupog udara zrna u meso.

Rajs Njutn se ozbiljno zabrinuo. Nijedan od njegovih ljudi se još nije javio, iako su se dogovorili. To je samo moglo da znači, da nijedan od njih još nije ubio svog protivnika.

A možda je već sve gotovo, uplašio se. Možda je već ostao sam. Ne, to nije bilo moguće. I to ne bi bilo nimalo dobro, jer, bi on sada bio na nišanu. Teško da bi imao ikakve šanse protiv one dvojice.

Onda mu je nešto palo na pamet. Možda bi sada bio trenutak da se izgubi odavde. Jednostavno, da pobegne. Samo on!

A Patricija? zapitao se.

Ni ona! Dovoljno joj je vremena već posvetio. Ona bi ga samo ometala, usporavala bi mu bekstvo, a možda mu ga i onemogućila.

Ipak, novac je bio u prosteriji u kojoj je nju ostavio. Morao je da ga uzme... I konja je morao da uzme. Bez njega, ne bi imao nikakvog izgleda.

Kretao se brzo, spreman da puca na najmanji šum ili pokret. Već je došao do kuće i tiho pozvao.

— Pat? Ja sam!

Pat mu je hitro otvorila vrata.

— Oh Rajs! — uzviknula je uzbuđeno. — Mislila sam da su te pogodili. Tako sam se uplašila.

— Odlazimo! — ipak je rekao. Nije imao hrabrosti da joj kaže da nju ne želi da povede. Znao je da će praviti scene, a to mu je, u ovom trenutku, najmanje trebalo.

— Kako ti kažeš — užurbala se Patricija.

U slabom svetlu, Rajs je samo nazirao njenu siluetu. Ipak, nije se dugo dvoumio. Zamahnuo je revolverom, koji je držao u ruci i raspalio je po glavi.

Začuo se tup udarac, i Patricija je odmah pala na pod, i ostala tu da leži.

Rajs Njutn je vratio revolver u futrolu i ispod kreveta izvukao par teških bisaga. Tu je bio čitav kapital njegove bande, sav novac koji su opljačkali iz banke u Saunt Pasu i još tri hiljade dolara od ostalih pljački, koje još nije uspeo da potroši. Bilo je to dosta novca, pogotovu što nije imao s kim da ga deli.

Da, bilo je to dovoljno novca za ceo život.

Ta ideja mu se, u ovoj noći punoj opasnosti, učinila spasonosnom. Čak je bio spreman i da se pokaje i popravi. Naravno, novac ne bi vraćao. Uzео bi drugo ime, čim nestane odavde.

A otići će daleko, vrlo daleko, od svih ovih sedam država u kojima ga

traže. Sve će početi iz početka, sve će biti novo.

Pod uticajem tih misli, stvari mu odjednom više nisu izgledale tako crne kao malo pre.

Patricija se nije ni pomerila, kada je prešao preko nje i stupio u tamu. Imao je novac, sada mu je samo bio potreban konj. Trebalo je da se nekako dovuče do njega.

Zamenik Rens Slejd je posmatrao priliku ispred sebe. Bio je mrak i video je samo siluetu. Ali, prepoznao je. Znao je da je pred njim bio šerif. Pozvao ga je tiho.

— Keje!

Refleksi šerifa Keja bili su brzi kao munja. Potegao je revolver i ispalio metak s kuka. Bio je veštiji, nego što bi čovek pomislio, kada ga vidi kako korača onako tromo.

Metak je teško udario Slejda u rame i izmamio mu krik bola.

Budalo, proletelo je Slejdu kroz glavu. Dao si mu šansu, prosto si mu se namestio.

Opet je metak proparao tamu. Tupo je udario u meso, a ovoga puta, sa šerifovih usana, oteo se jauk.

Tada se javio Dok.

— Jesi li u redu, Rense?

— Onako! Dobio sam metak u rame — odgovorio je Rens, iako nije mogao da vidi Doka.

Baš tada se Dok stvorio pored njega i brzo mu šapnuo.

— Sredio sam dvojicu!

Rens je zažmurio od bola.

— Onda je ostao još samo jedan.

— Ja mislim da ih je više — propisputao je Dok. — Ostani ovde. Čini mi se da je za tebe ovo gotovo.

Dok je bio u pravu. Rens je osetio vrtoglavicu. Zaustio je da nešto kaže, ali, onesvestio se.

Tama je sada bila gusta, i takva će ostati, sve dok se mesec ne pojavi iza oblaka.

Rajs Njutn je za to vreme bio u štali. Sedlao je Miga. Blago je tepao konju, plašeći se da ovaj ne zarže i ne oda ga.

Mig se, međutim, nije oglasio. Da je štala bila s druge strane gde se vodila bitka, verovatno bi osetio da mu je gospodar tu, i javio bi se rzanjem. Ovako, sve je bilo tiho i bez ijednog šušnja.

Njutn je prebacio bisage preko sedla i dobro ih učvrstio. Zatim je poveo konja prema velikim dvokrillnim vratima, koja su bila odškri-nuta.

Baš u tom trenutku, u kuću u kojoj je do malo pre bio Njutn, ušao je Lefti Majers. Malo je falilo da se stropošta preko nepomične Patricije, koja je još uvek bila na podu.

Lefti je došao ovamo u nadi da će ovde naći Njutna. I on je hteo da mu predloži da se izgube odavde. Sada je nabasao na Patriciju i prvo pomislio da je ranjena.

Sagnuo se i potražio joj ruku. Opi-pao je ženin puls. Nije se osećao. Onda mu je sinulo kroz glavu. Rajs Njutn je pobegao!

Lefti Majers je znao gde stoji novac. Posegao je pod krevet ali, tamo nije bilo ničega.

— Da bogda te pakao proguta-o!
— opsovao je besno Lefti.

Sekundu ili dve, Lefti je bio zbunj-en i nije bio u stanju da misli lo-gično. To je bila poslednja stvar, koju je očekivao od Rajs-a.

Onda se odjednom otreznio.

— Štala — procedio je. Možda će stići na vreme.

Izleteo je napolje i potrčao ne ob-raćajući pažnju na mogućnost da ga neko pogodi. Reskirao je mnogo, da bi se domogao tog novca i ako neko treba da ga potroši, onda to neće biti Njutn.

Dok Holidej je čuo da neko trči i zagledao se u tamu. Međutim, nije uspevao ništa da vidi.

Zatim se kao nekom mađijom, sve osvetleo. Mesec se probio kroz jed-nu pukotinu u oblaku.

U istom času, Dok je ugledao čoveka kako trči za jednim konjani-
kom.

Rajs Njutn je divlje mamuznuo Miga i vrisnuo iz sveg glasa.

Mig je poleteo kao izbačen iz pračke.

Ponovo su se mamuze zaboje u telo životinje. Pastuv je, oslepeo od bola, zanjistao i u punom trku na-leteo na Leftija Majersa odbacivši ga u stranu.

Njutn je i dalje vrištao kao Indi-janac u ratnom pohodu. Bilo je jasno da je izgubio ono malo pameti, što je imao, jer, više ni o čemu nije vodio računa.

A tada su konj i jahač nestali u tamu.

Dok Holidej je spustio revolver. Nije želeo da puca. Znao je da bi

njegov hitac mogao da pogodi i Miga.

Čovek koji je ležao na zemlji počeo je da ječi. Dok je uperio revolver u njega, a onda prišao bliže.

Nije, međutim, bilo potrebe da puca, jer Lefti Majers je umirao. Njegove grudi su primile pun udarac Migovih kopita, a on je bio žestok, ubitačan.

Dok je kleknuo pored njega. Leftijeve oči su zasvetlele na mesečini. Pomerio se, a na usnama mu se pojavio osmeh.

— Ti si Holideje?

— Ja.

— Nadam se... da ćeš... dobiti svog konja. — To su bile poslednje reči, koje je izgovorio levoruki revolveraš.

— I ja se nadam — promrmljao je Dok.

Onda je ustao i vratio se ranjenom zameniku. Iznenadio se kad ga je video da sedi.

— Kako se osećaš? — upitao je.

— Loše. Ali, ostaću živ. Jedan ti je pobegao, a? Ko je to bio?

— Nisam siguran, ali, mislim da je Njutn.

— Naravno da je on! Prokleta kopile uvek se izvuče.

— To kopile se ovoga puta neće izvući.

Rens je lagano odmahnuo glavom.

— Da, u pravu si. Ovoga puta i ja mislim da se neće izvući. Neće, jer ćeš mu ti biti za petama.

— Najbolje će biti da te sada odvedem u grad — rekao je Dok. — Bojim se da ne iskrvariš.

— Do đavola, nije tako strašno — namrštilo se Rens.

— Koga to misliš da obmaneš?

— Ne tebe, valjda.

— Slušaj me, Rense. Skloniću te u neki zaklon, a onda bih mogao da doteram kočiju po tebe.

— Nemoj. Samo me veži za sedlo i sve će biti u najboljem redu.

— Važi. Ostani tu za trenutak, dok dovedem konje — potapšao je Rensa po zdravom ramenu.

— Ne brini. — Rens se već zamorio od razgovora.

— Neću se zadržati dugo — rekao je Dok i nestao u mraku.

Mesec je sada sijao punim sjajem i svetlost je bila kao usred dana. Dok Holidej je koračao brzo, a bio je vrlo neraspoložen. Ipak, oprezno je gledao na sve strane. Nevolja pogađa čoveka kad joj se najmanje nada, to je znao.

Odjednom, iz prilične udaljenosti, čuo se topot kopita. Doku Holideju se revolver stvorio u ruci, kao da je sam u nju uskočio.

Topot kopita je postajao sve glasniji, što je značilo da se jahač približavao.

Kada je Rajs Njutn ostavio Pater-sonov rudnik za sobom, divlje je mamuznuo konja trudeći se da iz njega izvuče maksimum brzine.

Onda se odjednom životinja skljkala na zemlju. Desna zadnja noga joj je zapala u pukotinu u steni.

Njutn je instinktivno iskočio iz sedla, okrenuo se u vazduhu i dočekao na noge kao uvežbani atleta. Priskočio je i zgrabio uzde konja,

koji se, u sledećem trenutku, oslobodio zamke.

Mig je frknuo i odmakao se unazad. Sada, kad mu je noga bila slobodna verovatno se setio mamuza od koga su mu bokovi bili krvavi. Više nije želeo tog gospodara. Cimnuo je glavom i istrgao uzde iz Njutnove ruke.

Njutn je opsovao što nije čvrsto držao uzde, a u sledećem, već je bilo kasno. Pastuv se okrenuo i poleteo nazad, putem kojim su malopre došli.

— Vraćaj se prokletinjo! — urlao je Njutn, koji je prosto poludeo od besa.

Ali, Mig je potrčao još brže. Uskoro je nestao u noći.

To je bio jedan od retkih trenutaka u životu Rajsja Njutna, kad je osećao da je u stanju da zaplače od besa kao dete.

Onda je bes nestao, a ostala je samo rezignacija. Ipak, izvukao je „kolt“ iz futrole i opet ga vratio lakim pokretom. Polako je koraćao nazad prema rudniku. Znao je da je konj otišao tamo. Nije bilo drugog puta, jer su obe strane bile oštre i stenovite, a useci opasni.

I konj je morao da se drži puta. A kad stigne do rudnika, neće moći dalje. Mesto je bilo sa svih strana opkoljeno visokim strmim stenama.

Rajs Njutn je koraćao brzo, zastajkujući s vremena na vreme, da oslušne.

Sa revolverom u ruci, Dok Holidej je kleknuo na jedno koleno i čekao da konj priđe bliže. Nije čekao dugo. Iza jedne okuke, pojavio se Mig. Na njegovim leđima nije bilo jahača.

— Mig! — viknuo je iz svega glasa Dok, a odjek njegovog uzvika se, kao eho, odbio od okolnih stena. — Mig!

Životinja je čula Dokov glas, prepoznala ga i, u tom trenutku, se tako naglo zaustavila i propela, kao da je naišla na neki nevidljivi zid.

Dok Holidej je prileteo konju i obgrlio ga oko vrata. Mig je zarzao. Osetio je svog gospodara.

— Znači, zbacio si ga, a? — promrmljao je Dok i nežno prstima prešao preko bokova konja. Tek tada je pogledao u bisage, koje je Mig doneo na sebi.

Zavukao je ruku u jednu torbu i osetio šušanj hartije. To je novac, bilo mu je jasno.

Sada je imao i novac i konja. A znao je dobro da će još morati da se bori za oboje. Ova stvar još nije završena. sve dok je Rajs Njutn živ. A da će on doći po ove dolare, Doku je bilo jasno. Sem, naravno, ako u padu s konja, nije slomio vrat. Ali, bilo šta da se dogodi sada, Dok će biti spreman.

Dok Holidej je čvrsto stisnuo usne. Kada je krenuo na ovaj poduhvat, šanse mu nisu bile naročite. Ipak, sve je uspeo da okrene u svoju korist. Situacija, kako je sada izgledala, počela je sve više da mu se dopada. Nije mogao da zahteva od sreće više, nego što je dobio.

XI

Dok Holidej se hitro vratio ranjenom zameniku šerifa.

— Možeš li da me čuješ, Rense? — upitao je zabrinuto.

— Mogu, Dok. Šta se dogodilo?

— Njutm je gotov. Ostao je bez konja i sad je u debelom sosu, ako nije mrtav. A ako nije, onda je negde u blizini. Ne verujem da će živ odustati. U tom slučaju, vratiće se ovamo.

Rens je jeknuo, a Dok Holidej je kleknuo pored njega.

— Boli?

— Boli. Ali, ispričaj sve do kraja. Zbog takve vesti, mogu malo i da se pritrpim.

— Ne znam kako, ali, ispao je iz sedla. Moj konj se vratio.

— Hej! Ma šta kažeš! — Rens Slejd je uspeo da se osmehne. Okrenuo je glavu u stranu i pogledao u konja, koji je stajao malo iza Doka.

— Je li to Mig? — upitao je.

— Da, samo je sav izranjavljen. Onaj ga je dušmanski mamuzao. Svu mu je kožu ogulio.

— Izlećićeš ga.

— Hoću. Ali, sada prvo treba tebe da odvučem na neko mesto gde ćeš biti bezbedan. U redu?

Rens je klimnuo glavom. Pokušao je da se nasmeši, ali mu se osmeh pretvorio u grč bola. Doku je bilo žao. Međutim, sad ništa nije mogao da učini. Nije imao ni alkohola, ni tople vode, a ni trenutak nije bio da sada sređuje Rensovu

ranu. U ovakvoj situaciji, bolje je bilo ne čeprkati.

— Možemo li sada krenuti? — upitao je Dok, kada se Rens malo smirio.

— Kuda misliš?

Dok je pokazao palcem preko ramena.

— Ona građevina tamo... izgleda kao štala. Mislim da ćeš tamo biti bezbedan. Hajdemo!

Držeći jednom rukom Migove uzde, Dok Holidej je pomogao Rensu da se uspravi.

— Izgleda da sam jači nego što sam mislio — rekao je Rens i oslonio se o sedlo konja. — Bar tako se osećam. Nego... gde mi je revolver? Do đavola, valjda ga nisam izgubio.

Dok Holidej je pogledao okolo i ugledao metalni sjaj na zemlji, malo dalje od mesta na kome je ležao Rens.

— Evo, tu je — rekao je. Sagnuo se da uzme oružje. — Evo!

Onda su lagano krenuli. Pred ulazom u štalu, Dok je ostavio Rensa oslonjenog na konja.

— Sačekaj samo trenutak — prošaputao je. Izvukao je „kolt” iz futrole i ušao u štalu.

Zastao je malo i oslušnuo. Čuo je kako se konji pomeraju i osetio miris konjskog znoja. Ništa drugo. Potojao je malo. Ništa.

Izašao je napolje i ponovo dohvatio uzde. Rens je koraćao pored konja i zdravom rukom se oslanjao o sedlo.

— Ovde je toplije — rekao je Rens i stresao se. — Ali, još uvek me hvata neka jeza.

Doku Holideju je bilo jasno da je Rens već dobio groznicu od rane. Opsovao je u sebi. Bio je ljut i bespomoćan. Znao je da ovo nije najbolje mesto za Rensa. Ranjeno rame, ovde u štali... Ali, sada nije mogao da ga prebacuje u grad. Trebalo je da sačeka Njutna, koji je, verovatno, na putu za rudnik. A Rensu je lekarska pomoć neophodna.

— Nije tvoja krivica, Dok — Rens je shvatio Dokovo ćutanje. — Znam i sam da sada ne može ništa da se učini. Ali, brzo će se sve ovo rešiti, a ja ću...

— Nemoj govoriti. Štedi snagu. I ne mešaj se, ma šta se dogodilo.

— Misliš, stvarno, da će se Njutn vratiti?

— Vратиće se — rekao je Dok mirno. — Ovde mu je ostao novac.

Rens je zaustavio dah.

— Zaista?

Dok Holidej je bio zadovoljan. Rens je još uvek imao interesovanje i za druge stvari, a to je bio ohrabrujući znak da njegovo fizičko stanje nije loše.

— Jeste, tu je u bisagama. Ali, nemoj sada da misliš o tome, već pazi kako ćeš se smestiti. Ovde ima dosta sena. Mislim da ti neće biti neudobno.

— Biće sasvim dobro. Samo da mi je da se malo opružim.

Ne skidajući sedlo sa Miga, Dok Holidej ga je uveo unutra i zatvorio vrata štale.

Rens je sedeo na bali sena oslanjajući se leđima o drveni direk. „Kolt“ mu je bio u krilu. Teško je bilo videti ga u tami, a to je sasvim

odgovaralo, za slučaj da se Njutn pojavi ovde. Sa druge strane svakoga ko bi se pojavio na vratima, Rens bi lepo video.

— Ja sada idem — rekao je Dok zastavši iznad Rensa.

Rens je podigao ruku.

— Čekaj. Otvori vrata tako, da mogu da vidim ako se neko pojavi.

— Ne verujem da će se neko pojaviti. Ako me instinkt ne vara Njutn vreba negde u zasedi, a to mi se ne sviđa. Hteo bih da se ovo što pre završi, da bih mogao da te odvedem lekaru.

— Pazi — opomenuo ga je Rens — ne uleći zbog toga u nepotreban rizik.

Dok je morao da se nasmeje, a Rens se naljutio.

— Slušaj me, Dok. Ja sam još uvek predstavnik zakona i još uvek sam ja taj koji izdaje naređenja. Osim toga, ako baš hoćeš da znaš, ja mislim i na sebe. Ako izadeš odavde i pogineš i ja sam gotov, to ti je, valjda, jasno. Zato ostani ovde i pusti Njutna da učini prvi potez i otkrije se.

Dok Holidej se zamislio. Rensova primedba je bila dosta razumna i on je klimao glavom da je saglasan.

— Dobro, poslušaću te. Čekaću ga ovde izvesno vreme.

Dok Holidej je otišao do ulaza i širom otvorio vrata. Zatim se povukao u senku i seo. Bio je spreman da čeka.

Međutim, Rajs Njutn je već bio stigao do rudnika. Video je kad su se vrata štale otvorila i znao je da

ga je onaj ko je to učinio sigurno čekao u zasedi. To ga je nateralo da se nasmeje.

Jer, i on je istog trenutka imao u planu svoju, po njegovom mišljenju lukavije zamišljenu zasedu.

Tamo gde se nalazio, bio je u boljoj poziciji, štala je imala samo jedna vrata, a nije bilo prozora. Onaj ko je ušao na ta vrata kroz njih će morati i da izađe.

Njutnov mozak je radio grozničavo. Bilo mu je jasno da je u štali konj, a to znači i novac. Morao je, dakle ući unutra.

To je bilo opasno, jer nije znao koliko ljudi tamo ima. Dok Holidej je sigurno bio tamo, a možda još neko. Želja da se što pre dočepa novca i urođena razbojnička opreznost borili su se u njemu.

Onda se odjednom odlučio. Do đavola, pomislio je, srediću ih, ma koliko ih bilo unutra. Plan koji je imao na umu bio je sporiji ali sigurniji. Imao je bolju poziciju i vremena da čeka.

Brzo je krenuo prema zgradi u kojoj je živio sa Patricijom i naglo otvorio vrata.

Za trenutak je zastao kao da je očekivao da će ga Patricija presresti sa revolverom.

Onda je shvatio da Patricija više nikada neće imati prilike da bilo šta učini, bilo kome. Za samo tren, val sažaljenja mu je taknuo grudi, ali, odmah je i nestao.

Njemu su bile potrebne samo dve stvari, novac i konj. Na njih je sada morao da misli.

Rajs Njutn je obukao toplu krzenu jaknu i zatvorio vrata za sobom. Onda je otišao do kuhinje. Tu je napunio dve čaturice vodom i jednu vreću sušenim mesom i dvopekrom. Zatim je izašao napolje.

Mesečina je sada bila jasnija, i tamni ulaz u štalu se video sasvim lepo. Međutim, nije bilo nigde nikoga. Ništa se nije pokrenulo.

Zadovoljno se nasmejao u sebi. Mislio je da je u prednosti i radovao se unapred onome što će se dogoditi.

Uskoro će da počne predstava, koju će on režirati, bio je ubeđen.

Telo Leta Kantrela je ležalo tamo, gde ga je Njutn i ranije video. Prišao mu je, i kleknuo pored njega. Oko Kantrelova struka još je bio pojas sa municijom za dalekometnu pušku, poslednju reč tehnike. Izvukao je šest metaka i stavio ih u džep... šest vesnika smrti. Sada je trebalo naći pušku za njih.

Njutn je počeo da se penje padinom. Bilo mu je pretoplo u krznoj jakni, ali, znao je da će mu kasnije biti potrebna.

„Vinčesterku” 96 našao je tačno iza stene na mestu koje je Kantrel sam odredio za zasedu.

Njutn je proverio oružje. Magacin je bio pun. Onda je seo, leđima naslonjen na stenu. Odatle je sasvim jasno video ulaz u štalu. Čak mu ni to sada nije bilo važno. Jer je jedini put iz Petersonovog rudnika, ležao pred njim.

— Da, sada ste gotovi — promrmljao je. — Gotovi ste kao miševi

u mišolovci. A ja imam vremena da čekam.

male gutljaje vode i žvakao suvo I Dok je čekao. Njutn je ispijao meso i dvopek.

Mesec je odskočio, a zvezde su se osule nebom.

I u štali je bilo mirno. Dok se malo nervirao zbog Rensa, a što se tiče njega, kao i uvek, imao je sve vreme sveta.

— Kako je momče? — upitao je Rensa. Iako je savršeno dobro znao situaciju.

— Nije dobro — odgovorio je Rens, rekavši prvi put istinu.

Nekoliko bora nabralo je Holidejevo lice. Shvatio je da vreme odmiče. — Moraćemo nešto da uradimo.

Tog trenutka se Rensova šaka očajnički stegla oko Dokove ruke.

— Ne budi smešan, Dok. Zar zato što sam ja ranjen, ti treba da reskiraš. Čim se pojaviš napolju, bićeš gotov. I što smo onda dobili, hteo bih da znam. Ništa! A i ti to znaš isto tako dobro kao i ja.

— Ali, i sam vidiš da se nešto mora učiniti.

— Pusti sad... izdržaću nekako. Izdržaću i čitavu noć, ako bude trebalo.

— Hm.

— Znam šta ćeš mi sada reći — Rens mu nije dao da dođe do reči.

— Šta? — Dok je morao da se osmehne.

— Reći ćeš mi da je Njutn, možda, ranjen...

— Tačno. To bi i moglo da bude. Video si, konj je došao bez njega. Možda je pao... Nisi mislio šta je sve moglo da se dogodi.

— Nego šta sam radio sve ovo vreme — planuo je Rens. — Ništa drugo i nisam sposoban da radim, nego da mislim.

— To i nije tako loše — pokušao je Dok da povrati ravnotežu.

Vratio se na svoje mesto i nastavio da čeka. Do zore je još bilo daleko.

Rajs Njutn je posmatrao kako nebo počinje da bleedi. Sve do sada, njegovo omiljeno doba dana bilo je vreme pred zalazak sunca. Međutim, malo je trebalo da baš u to doba skonča.

Zato se sada prvi put obradovao zori. Ona je nagoveštavala početak. Početak nečega, što je moglo da bude njegov novi život.

Gledao je kako duge senke polako počinju da prelaze u jasne obrise stvari. Već je video drveće... konja, koji je do juče pripadao šerifu Keju i koji je još uvek stajao vezan pred ulazom u kuhinju.

Najzad, sasvim dobro je video i štalu.

Te noći, Njutn nije imao o čemu da razmišlja, već o borbi koja se odigrala prethodne večeri. Brojao je protivnike i konačno ubedio sebe da ih nema više... sem jednog. Po nje-

govom, bilo je prosto nemoguće da ih je preživelo više.

Onda se okrenuo na desnu stranu. Naslonio je pušku na jednu stenu i procenio da je ulaz u štalu udaljen od njega nešto oko dve stotine jardi.

Proračunao je da će morati da nišani nešto više od cilja. Morao je računati da će pad zrna biti nešto manji nego da je cilj u istom nivou s njim. Uostalom, nije bilo važno gde će pogoditi čoveka, koji će se pojaviti iz štale... S metkom kalibra 50, niko nije mogao da ode daleko.

A baš u vreme u koje je Njutn sebe ubedio da mu je ostao samo jedan protivnik, Dok Holidej je dovršio svoje ubeđivanje sa Rensom, tvrdeći da je Njutn morao pasti s konja i povrediti se.

Naravno, on sam nije bio ubeđen u to, mada je zaista bilo čudno, što se Njutn ne pojavljuje.

Onda je Dok prišao vratima i provirio napolje. Svetlost je svakim trenutkom postajala sve prozirnija.

Osmotrio je predeo oko štale, koliko je sa tog mesta mogao. Jedini znak života bio je šerifov konj, koji je stajao vezan pred kuhinjom.

— Vidiš li nešto? — pitao je Rens, a glas mu je sada zvučao mnogo slabije nego prošle večeri. On više nije krvario, ali i ono krvi što je izgubio sinoć, bilo je dosta.

Osim toga, rana se, verovatno, već upalila.

— Vidiš li? — ponovio je pitanje, jer mu se učinilo da Dok dugo ne odgovara.

— Ništa, do đavola — Doku je bilo jasno da se više ne može čekati i da svaki uzaludno izgubljen minut može Rensa koštati života. Moraće da krenu. — I slušaj me dobro — rekao je oštro. — Sada ja preuzimam komandu. Krećemo!

Rens više nije imao snage da se odupre Dokovoj odluci. Više nije mogao da ga ubeđuje, da spasava sebe, a njega da ostavi. Bio je previše iscrpljen i svaki čas je sve više padao u neko stanje polusvesne apatije.

Dok je ponovo osmotrio situaciju napolju. Činilo mu se da mu se slika, koju je video, dobro urezala u pamet. Onda je pogledao po štali.

— Tamo je još jedan konj — rekao je. — Dovešću ga za tebe.

Rens je ćutao.

Dok je onda otišao u štalu i osedlao konja kojeg je tamo našao.

— Misliš li da ćeš moći? — upitao je Rensa.

— Mislim — jedva je progovorio Rens.

Dok je bukvalno podigao Rensa i smestio ga u sedlo. Zatim je, držeći Miga za uzde, polako krenuo napolje.

Sunce je upravo izlazilo, a Mig je taman zakoračio na vrata.

Rens je još bio u štali. Sedeo je na konju i, koliko mu je to snaga dozvoljavala, držao se obema rukama za rog sedla.

— Bolje me veži za sedlo, Dok — zamolio je. — Mnogo sam slabiji nego što sam mislio.

Dok Holidej je pustio uzde svoga konja i okrenuo se. U sledećem trenutku je pao na zemlju, skoro istovremeno, kada je odjeknuo pucanj puške.

— Dok! — povikao je Rens i klicnuo iz sedla.

Pošao je prema Doku Holideju, ali je zastao. To bi značilo sigurnu smrt, jer bi morao izaći na nišan strelcu iz zasede. Uhvatio je uzde osedlanog konja i vratio ga dublje u štalu. Zatim je prišao malo bliže vratima odakle je mogao da vidi Holideja i zadnji deo njegovog konja. Koliko je mogao da vidi, Holidej je ležao na levom boku, glave neprirodno iskrenute, kao da napolju ne leži čovek već polomljena lutka. Rens je već pomislio najgore kad je na Dokovom čelu ugledao dugačku i jedan prst široku brazgotinu. Bila je to ogrebotina od kuršuma.

Sada je bio siguran da je Dok Holidej živ, i da čak nije ni teško ranjen. U jednom trenutku, pomislio je da istrči napolje i uvuče Doka u štalu van domašaja hitaca ubice iz zasede, ali, shvatio je da to neće moći. Bio je suviše slab za takav poduhvat, a čak i da je imao dovoljno snage ne bi bio brži od taneta.

To bi za podmuklog ubicu bio siguran dokaz da prvi hitac nije bio smrtonosan pa bi imao dovoljno vremena da sledećim dovrši započeti posao. A to bi za Doka Holideja značilo sigurnu smrt.

Pred šerifovim zamenikom stajalo je da donese jednu od najsudbonosnijih odluka koje je u životu mo-

rao da donese. Nadao se da neće pogrešiti.

Povukao se dublje u tamu štale i počeo da čeka. Znao je da će ubica morati da se pojavi i sada više nije bilo razloga da se ne pojavi u vrlo kratkom roku.

Na drugoj strani, od kako je opalio metak namenjen da usmrti Holideja, Rejs Njutn se nije makao. Šarao je očima po predmetima oko ulaza u štalu, ali nije zapazio ništa. Holidej je ležao nepomično na mestu gde je pao i posle izvesnog vremena Njutn je zaključio da je njegov protivnik mrtav. Fantastičan mustang Mig i novac u bisamaga biće opet njegovi.

Ustavši sa svoga mesta iza stene, Rejs Njutn se lakim korakom uputio prema štali, prebacivši „vinčesterku” ležerno ispod miške. Smatrao je da više nema nikakvog razloga za opreznost. Dok je koračao njime su ponovo ovladale optimističke misli. Sa puškom kao što je ova, sa novcem i konjem kao što je Mig, osećao se kao nekrunisani kralj.

Ponosni mustang je video Rejsa kako mu prilazi i hteo je da popegne. Ali, na nesreću, stao je kopitom na kraj uzde i za trenutak nije mogao da krene.

— Mir, mali — pozvao ga je Njutn. — Stoj mirno.

Zvuk njegovog glasa nije imao nikakvog dejstva na konja, ali je za Rensa bio dokaz da je njegov rizik urodio plodom. Neprijatelj se pokazao, i bio mu je na domaku kuršuma. Pridržavajući prstom obarač da ga metalni zvuk ne bi odao, Rens je zategao oroz.

— Mir, mir, paripe — umirivao je Njutn mustanga posvećujući mu svu pažnju, a zaboravljajući na okolinu.

Sudbina je htela da se u tom trenutku Dok Holidej pokrene i zraci tek izišlog sunca obasjali su mu lice. Mada zaokupljen konjem, Njutn je to čuo i sa naperenom puškom prišao ranjeniku. Pri dnevnoj svetlosti jasno je video brazdu oderane kože na njegovom čelu i svirep, zverski, osmeh iskrivio mu je lice. Shvatio je da njegov hitac nije pogodio cilj.

— Pas znači nije mrtav — rekao je tiho.

Ma koliko tiho bile izgovorene te reči, one su doprinele da se Dok Holidej prene iz nesvesti. Otvorio je oči i video Njutna kako je uperio pušku u njega.

— Prvi je promašio, ali ovaj će te dokrajčiti — rekao je bandit.

Holidej je čuo zapinjanje oroza i dah smrti ga je sledio. Grč otpora i samoodržanja u njemu bio je još suviše slab da bi ga pokrenuo na neku očajničku akciju. Očekivao je prasak puške i bolan osećaj kakav se verovatno izaziva prodiranjem taneta u telo. Ali, kada je pucanj grunuo, Holidej je sa čuđenjem konstatovao da mu se nije desilo ništa.

Otvorio je širom oči i video da je pucanj ispaljen iz štale i da je tane bilo namenjeno Njutnu. Pogođeni bandit je ispustio pušku i zateturao se, ali, odmah je zatim potegao pištolj i ispalio dva hica u pravcu štalskih vrata. Začulo se nešto nalik na jauk, a onda se sve umirilo. Rejs Njutn je i dalje stajao na nogama, ali se njihao.

Dok Holidej se s mukom pridigao na lakat i izvukao revolver iz futrole. Njutn mu je stajao okrenut leđima, i mogao je jednim metkom završiti strašnu priču, ali, to je bilo protivno Dokovim principima. Morao mu je pružiti šansu.

— Okreni se Njutne. Nosim ti pozdrav od Pita Beneta.

Bandit se okrenuo i podigao revolver. Hitac je planuo samo delić sekunde posle Dokovog pištolja, i tane je diglo prašinu pored Dokove glave. Ali, tane iz Dokovog pištolja pogodio je cilj i Rajs se kao posećen sekirom srušio na tlo. Trgao se samo jednom kao zmija presečena napola, a onda se umirio. Oboje, Njutn i Holidej, ležali su na zemlji i gledali jedan drugog.

Njutn je zurio u svog protivnika širom otvorenih očiju. Od smrti ga je delilo samo nekoliko sekundi. Dok Holidej je nadlanicom obrisao krv sa obrva i rekao.

— Ukrao si pogrešnog konja, pogrešnom čoveku Njutne.

Treptaj razumevanja zaigrao je u Njutnovim očima. Pokušao je nešto da kaže... i umro.

Holidej je ostao nekoliko trenutaka da čeka, a onda je s mukom uspeo da ustane. Morao je da vidi šta je sa Ransom koji mu je spasao život i tako mu vratio dug od pre šta će videti ušao je u štalu.

Na gomili sena ugledao je šerifovog zamenika. Sem rane na ramenu sada je imao još jednu na butini, ali, bio je živ i svestan. Holidej se obradovao.

— Kućkin sine, izvukao si se — rekao je.

— Kao što vidiš, ali, tek treba da

se izvučem. Hej, vidi ono tamo — viknuo je i pokazao prema uzvišenju preko koga je prolazio put.

Dok Holidej je ugledao grupu konjanika koja je dolazila iz pravca grada.

— Izgleda da je Elizabet digla zabunu — rekao je Rens.

Dok Holidej je ćutke klimnuo glavom i posrćući prišao svom konju. Pitove ubice dobile su zasluženu kaznu, a on je opet imao svog konja, i uz to još dve hiljade dolara nagrade. Bila je to suma sa kojom je mirne duše mogao sesti za bilo koji kockarski sto odatle do Misuri i Kalifornije. Predaće bančin novac u Snejk Bendu, a on će sa nagradom otići dalje.

Rens mu je prišao i stavio mu ruku na rame. — Mislim da bi bilo dobro da se nekoliko dana odmoriš kod nas, Holideje. Ta rana od metka, mada nije opasna, zadavaće ti ozbiljnu glavobolju.

— Rense, mislim da bi trebalo da otputujem.

— Liz se ta ideja nimalo ne bi svidela.

Dok Holidej se osmehnuo. — Hoćeš da kažeš da bi ona želela da ostanem?

— Naravno. Znam moju sestru.

— U tom slučaju ću ostati neko vreme — rekao je Dok.

Neko vreme. Nije hteo sebi da prizna da će to zavisiti i od topline pogleda lepe Elizabet.

K R A J

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 114

izlazi 15. avgusta 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.
